

«Σχολή Κοινωνικών Επιστημών»

«Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Αθλητικές Σπουδές Κοινωνιολογία, Ιστορία,
Ανθρωπολογία»

Διπλωματική Εργασία

«ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΟΠΑΔΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ
ΜΜΕ : ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΥΠΟ
ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ»

«Παναγιώτης Δημητράς»

Επιβλέπων καθηγητής: «Μαστρογιαννάκης Διαμαντής»

Αθήνα , «Ιούνιος » «2024»

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του/της φοιτητή «Παναγιώτη Δημητρά» που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

Διπλωματική Εργασία

«ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΟΠΑΔΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΜΜΕ : ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΤΥΠΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ»

«Παναγιώτης Δημητράς»

Επιβλέπων καθηγητής: «Μαστρογιαννάκης Διαμαντής»

Επιτροπή Επίβλεψης Πτυχιακής / Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής/Επιβλέπουσα
Καθηγήτρια:

«Ευάγγελος Τζούκας»

«ΣΕΠ ΕΑΠ»

Συν-Επιβλέπων Καθηγητής/Συν-
Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

«Νικόλαος Κοταρίδης»

«ΔΠΣ ΕΑΠ»

Πάτρα , «Ιούνιος » «2024»

Η παρούσα εργασία αφιερώνεται στην μνήμη των τεσσάρων θυμάτων της οπαδικής βίας: Νάσο, Τόσκο, Άλκη, Μιχάλη που έχασαν πρόωρα την ζωή τους, εξαιτίας των επιθέσεων που δέχθηκαν από οπαδούς αντίπαλων ομάδων. Ας είναι αιώνια η μνήμη τους.

Ευχαριστώ θερμά όλους τους καθηγητές μου, ανεξαιρέτως, που με τροφοδότησαν με γνώσεις και κουράγιο για να προχωρήσω, φωτίζοντας μου την διαδρομή. Ξεχωριστή μνεία στην άψογη καθοδήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, Διαμαντή Μαστρογιαννάκη, κατά την εκπόνηση της διπλωματικής.

Τέλος ευχαριστώ τον υιό μου, που αποτέλεσε τον Λόγο για τις μεταπτυχιακές σπουδές μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι αναπαραστάσεις θανάσιμων περιστατικών οπαδικής βίας, στον ημερήσιο πολιτικό τύπο, αποτελούν το κυρίαρχο θέμα της παρούσας εργασίας. Η ανάλυση των άρθρων ερμηνευτικής ειδησεογραφίας και των τίτλων στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, αποτελούν τα ερευνητικά εργαλεία, που συντείνουν στην εξέταση των αναπαραστάσεων. Παρουσιάζεται η θεωρία του οπαδισμού, η ιστορία του, τα χαρακτηριστικά του και ο τρόπος που αυτός εξελίσσεται σε περιστατικά οπαδικής βίας, τα οποία όταν καταγράφονται, επηρεάζουν την κοινωνία και θέτουν την Πολιτεία σε εγρήγορση. Στην συνέχεια παρουσιάζεται η θεωρία περί δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας, στην απεικόνιση θυμάτων και θυτών, το ιστορικό αναπαραστάσεων οπαδικής βίας στον Τύπο, καθώς επίσης η οπτική που δημοσιογραφικού λόγου για την οπαδική βία. Οι ανωτέρω καταγραφές υποστηρίζουν τα συμπεράσματα που εξάγονται, απέναντι σε κρίσιμα ερευνητικά ερωτήματα. Τα συμπεράσματα που παράγονται απαντούν στον προβληματισμό περί των κοινωνικών αναπαραστάσεων εν γένει, καθώς επίσης και αυτών του θύματος και του θύτη. Την περίοδο 2017-2023 τέσσερα θανατηφόρα περιστατικά οπαδικής βίας απασχόλησαν τον ημερήσιο τύπο με διαφορετική ένταση και τα οποία παρουσιάζονται και εξετάζονται στην παρούσα έρευνα. Ο ερευνητικός συνδυασμός των τίτλων στα πρωτοσέλιδα, των άρθρων και της βιβλιογραφικής επισκόπησης, καταλήγει σε αποτελέσματα που άλλοτε εκπλήσσουν τον μελετητή και άλλοτε συμβαδίζουν με την θεωρία. Οι αναπαραστάσεις θανατηφόρων περιστατικών οπαδικής βίας, παρόλο που όπως αποδεικνύεται στην έρευνα δεν αποτελούν πρωταρχικό κίνδυνο μείωσης του πληθυσμού, λαμβάνουν ιδιαίτερη προβολή, με στόχο την κοινωνική, θεσμική και πολιτική κριτική.

Λέξεις – Κλειδιά: οπαδική βία, ηθικός πανικός, νόμος και τάξη, ΜΜΕ, αναπαραστάσεις.

«FATAL INCIDENTS OF SPORTFAN VIOLENCE AND THE
MEDIA: REPRESENTATIONS IN THE DAILY POLITICAL
PRESS»

«Panagiotis Dimitras»

ABSTRACT

The present study focuses on the representations of fatal incidents of fan violence in the daily political press. The analysis of interpretive news articles and newspaper headlines serves as the research tools contributing to the examination of these representations. The theory of fanaticism, its history, characteristics, and how it evolves into incidents of fan violence, which, when recorded, impact society and alert the state, is presented. Subsequently, the theory of journalistic ethics and deontology in portraying victims and perpetrators, the history of representations of sports violence in the press, as well as the perspective of journalistic discourse on fan violence are presented. The aforementioned records support the conclusions drawn in response to critical research questions. The conclusions produced address the concern regarding social representations in general, as well as those of the victim and the perpetrator. Between 2017 and 2023, four fatal incidents of fan violence occupied the daily press with varying intensity and are presented and examined in the present research. The research combination of headlines, articles, and a literature review results in findings that sometimes surprise the researcher and other times align with the theory. Representations of fatal incidents of fan violence, although as the research demonstrates, do not constitute a primary threat to population reduction, receive significant attention, aiming for social, institutional, and political critique. Essentially, the research paper examines how the media portrays deadly incidents of fan violence and explores the underlying theories and societal impacts. It analyzes the language used in news articles and headlines, as well as the broader context of fan behavior and journalistic ethics. The study also looks at specific cases from 2017 to 2023 to draw conclusions about the media's role in shaping public perception of these events.

Keywords: Fan violence, moral panic, law and order, Media, representations.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ABSTRACT.....	7
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ & ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ.....	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ	14
1.1 Οπαδοί.....	14
1.2 Οπαδικές ταυτότητες και αντιπαλότητες.....	16
1.3 Οπαδική βία.....	18
1.4 Η κοινωνία και η Πολιτεία απέναντι στην οπαδική βία.....	19
1.5 Ιστορική καταγραφή των θυμάτων οπαδικής βίας(1983-2023).....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΜΜΕ.....	22
2.1 Μέσα μαζικής επικοινωνίας.....	22
2.2 Δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική.....	23
2.3 Η οπτική του δημοσιογραφικού λόγου για την οπαδική βία.....	24
2.4 Η είδηση και η αναπαράσταση της.....	27
2.5 Ιστορική καταγραφή της οπτικής του Τύπου για την οπαδική βία.....	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	34
3.1 Το πλαίσιο της έρευνας.....	34
3.2 Τα ερευνητικά ερωτήματα.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο : ΝΑΣΟΣ.....	38
4.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας.....	38
4.2 Σύνοψη.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο : ΤΟΣΚΟ.....	39
5.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας.....	39
5.2 Πρωτοσέλιδα.....	39
5.3 Τα Άρθρα.....	40
5.4 Σύνοψη.....	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο : ΑΛΚΗΣ.....	46
6.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας.....	46
6.2 Πρωτοσέλιδα.....	46
6.3 Τα Άρθρα.....	48
6.4 Σύνοψη.....	56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ^ο : ΜΙΧΑΛΗΣ.....	58
7.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας.....	58
7.2 Πρωτοσέλιδα.....	58
7.3 Τα Άρθρα.....	60
7.4 Σύνοψη.....	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ^ο : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	69
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	78
Παράρτημα Α: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων στις 2/4/2017».....	82
Παράρτημα Β: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων από 7/1/2020 έως 14/1/2020».....	84
Παράρτημα Γ: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων από 2/2/2022 έως 8/2/2022».....	88
Παράρτημα Δ: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων από 8/8/2023 έως 14/8/2023».....	98

«Τι θα λέγαμε όμως αν η πληροφορία δεν παρέπεμπε σε ένα γεγονός, αλλά στην προώθηση της ίδιας της πληροφορίας ως γεγονότος;»

(Baudrillard, 2019: 64).

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ & ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

ΕΛ.ΑΣ.	Ελληνική Αστυνομία
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΜΜΕ	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
ΜΚΔ	Μέσα κοινωνικής δικτύωσης
Υ. ΠΡΟ. ΠΟ.	Υπουργείο προστασίας του πολίτη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια, τα θανατηφόρα περιστατικά οπαδικής βίας έχουν αυξηθεί έλκοντας την προσοχή των μέσων ενημέρωσης, προκαλώντας έντονες δημόσιες συζητήσεις και πολιτικές αντιπαραθέσεις. Παρά τη σχετικά χαμηλή συχνότητα τέτοιων τραγικών γεγονότων σε σύγκριση με άλλες μορφές εγκληματικής βίας, αυτά τα περιστατικά έχουν παρουσιαστεί με μεγαλοπρέπεια στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης. Η παρούσα έρευνα εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι τέσσερις πρόσφατες περιπτώσεις θανατηφόρας οπαδικής βίας, παρουσιάστηκαν σε δύο μεγάλες ελληνικές εφημερίδες μεταξύ 2017 και 2023.

Το κεντρικό ερέθισμα που καθοδήγησε αυτήν την μελέτη είναι το "Πώς παρουσιάζουν οι ελληνικές εφημερίδες τα θανατηφόρα περιστατικά βίας οπαδών, ποιες είναι οι επιπτώσεις στην δημόσια κατανόηση και ποιες είναι οι κοινωνικές προσλαμβάνουσες.

Το θεωρητικό πλαίσιο που καθοδήγησε την έρευνα και την ανάλυση, εντάσσεται στην ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία με άξονες την θεωρία του οπαδισμού, την θεωρία για την δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική, τον κοινωνικό κατασκευασισμό, την κοινωνιολογική προσέγγιση του «ηθικού πανικού» και του νεοφιλελεύθερου κανόνα περί «νόμου και τάξης».

Με την ανάλυση του περιεχομένου και του πλαισίου των δημοσιευμάτων, ιδιαίτερα των άρθρων γνώμης, αυτή η μελέτη εξερευνά τον τρόπο με τον οποίο τα μέσα ενημέρωσης κατασκεύασαν αφηγήσεις ή αδιαφόρησαν γύρω από αυτά τα γεγονότα. Η ανάλυση αποκαλύπτει ότι η απεικόνιση των θυμάτων, των δραστών και του ευρύτερου κοινωνικού πλαισίου ήταν συχνά στερεοτυπική και μεροληπτική. Τα θύματα απεικονίζονταν συχνά με απλουστευτικούς όρους, ενώ οι δράστες συχνά δαιμονοποιούνταν και συνδέονταν με ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα. Επιπλέον, η κάλυψη των μέσων ενημέρωσης συνέβαλε στη διαμόρφωση της δημόσιας γνώμης, διαμορφώνοντας στάσεις απέναντι στον οπαδικό πολιτισμό, τη βία και τον ρόλο των αστυνομικών αρχών.

Η παρούσα έρευνα προσφέρει μια κριτική εξέταση του ρόλου, των μέσων ενημέρωσης, στη διαμόρφωση της δημόσιας κατανόησης της βίας των οπαδών. Υπογραμμίζει τη δύναμη των αφηγήσεων, των μέσων ενημέρωσης, που επηρεάζουν τις κοινωνικές αντιδράσεις και τις πολιτικές συζητήσεις. Αποκαλύπτοντας τις υποκείμενες υποθέσεις και τις στερεοτυπικές προκαταλήψεις στην κάλυψη των μέσων ενημέρωσης, αυτή η μελέτη στοχεύει να συμβάλει σε μια πιο αποχρωματισμένη κατανόηση αυτού του σύνθετου ζητήματος και να ενημερώσει τις προσπάθειες αντιμετώπισης της βίας οπαδών και προώθησης ενός πιο ειρηνικού αθλητικού πολιτισμού.

Στην παρούσα εργασία διερευνάται το φαινόμενο της οπαδικής βίας μέσα από τον φακό των ΜΜΕ. Αρχικά, παρουσιάζεται μια θεωρητική και ιστορική προσέγγιση του οπαδισμού, αναδεικνύοντας την εξέλιξή του, τις ταυτότητες που δημιουργεί και τις αντιπαλότητες που καλλιεργεί. Εξετάζονται επίσης οι κοινωνικές επιπτώσεις της οπαδικής βίας και οι αντιδράσεις των κρατικών αρχών. Η ενότητα ολοκληρώνεται με την αναφορά όλων των θυμάτων οπαδικής βίας στην Ελλάδα από το 1981 έως τον Αύγουστο του 2023.

Στη συνέχεια, εστιάζεται στον ρόλο των ΜΜΕ στην αναπαραγωγή της οπαδικής βίας. Αναλύονται οι βασικοί κανόνες δημοσιογραφικής δεοντολογίας, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις θανατηφόρων περιστατικών. Εξετάζεται επίσης η θεωρητική προσέγγιση του δημοσιογραφικού λόγου σχετικά με την οπαδική βία και την αναπαράσταση των ειδήσεων. Τέλος παρουσιάζεται μια ιστορική αναδρομή της οπτικής με την οποία ο Τύπος έχει καλύψει γεγονότα οπαδικής βίας διαχρονικά στην Ελλάδα.

Η μεθοδολογία της έρευνας περιλαμβάνει την ανάλυση δελτίων τύπου της αστυνομίας και δημοσιευμάτων στον Τύπο. Τα ερευνητικά ερωτήματα επικεντρώνονται στην αναπαράσταση των θυμάτων και των θυτών, καθώς και στην κοινωνική αντίληψη για κάθε περιστατικό.

Η έρευνα καταγράφεται σε τέσσερα κεφάλαια, χωρισμένη ανά θανατηφόρο περιστατικό. Το κάθε κεφάλαιο φιλοξενεί στην αρχή την ανακοίνωση της αστυνομίας για το περιστατικό. Ακολουθούν οι τίτλοι των πρωτοσέλιδων, των εφημερίδων που ερευνήθηκαν, με μία σύντομη αποδελτίωσή τους. Στην συνέχεια παρουσιάζονται τα άρθρα που συλλέχθηκαν και αποδελτιώνονται ξεχωριστά. Οι αναπαραστάσεις καταγράφονται και επισημαίνονται ώστε να αποτελέσουν τα κλειδιά για τις απαντήσεις

των ερευνητικών ερωτημάτων. Στο τέλος κάθε κεφαλαίου συνοψίζονται τα επιμέρους αποτελέσματα για κάθε περιστατικό.

Τα συμπεράσματα της έρευνας απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα και προσφέρουν μια ολιστική εικόνα του τρόπου με τον οποίο τα ΜΜΕ συμβάλλουν στην αναπαραγωγή και την ενίσχυση του φαινομένου των κοινωνικών αναπαραστάσεων. Μέσω της ανάλυσης πρωτοσέλιδων, άρθρων γνώμης και άλλων σχετικών υλικών, στα συμπεράσματα παρουσιάζεται, πώς τα ΜΜΕ επιλέγουν να αναπαριστήσουν τα γεγονότα, ποια στοιχεία τονίζουν και ποια παραλείπουν. Επιπλέον, διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν τη γλώσσα και άλλα ερμηνευτικά πλαίσια για να διαμορφώσουν την αντίληψη του κοινού. Η μελέτη αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της μελέτης της σχέσης μεταξύ ΜΜΕ και κοινωνίας, καθώς και του ρόλου των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης περί του οπαδισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ

1.1 Οπαδοί

Το οργανωμένο αθλητικό θέαμα, ξεκίνησε από το νεωτερικό ελληνικό κράτος, με την ανάληψη του μεγαλύτερου αθλητικού γεγονότος της παγκόσμιας ιστορίας, τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1896. Η κατασκευή αθλητικών χώρων με κερκίδες παρακολούθησης των αγώνων ήταν επιβεβλημένη για την υποδοχή του κοινού στο καινοφανές αυτό νεωτερικού δρώμενο : τον αθλητισμό. *«Η σχέση θεατή δρώμενου... διαμόρφωσε για πρώτη φορά τις προϋποθέσεις ενός μαζικού αθλητικού θεάματος»* (Α. Καποδίστριας 2003: 296).

Την δεκαετία του 1920 ο σωματειακός αθλητισμός, είναι πλέον καθιερωμένος με αποτέλεσμα την παραγωγή ενός διαταξικού θεατή, τον φίλαθλο, ο οποίος στον ελεύθερο χρόνο του απολαμβάνει και ψυχαγωγείται μέσα από το αθλητικό θέαμα. Παράλληλα την ίδια εποχή ιδρύονται λέσχες φιλάθλων για συγκεκριμένες ομάδες και αθλητικούς συλλόγους με κύριο χαρακτηριστικό συμμετοχής, την τοπικότητα, η οποία παράγει μια «έκφραση της ταυτότητας, ως ταυτότητας διακριτής από αυτήν άλλων περιοχών της Ελλάδας»(Σπύρος 2013: 248). Η ίδρυση αυτών των λεσχών μεταβάλλει τους φιλάθλους σε οργανωμένους συνοδούς, που ακολουθούν την ομάδα τους, στις αναμετρήσεις της, σε άλλες γειτονιές και πόλεις, χαρίζοντας τους το συνώνυμο: οργανωμένοι οπαδοί(η χροιά της φράσης απέχει πολύ από την σημερινή).

Τα πρώτα επεισόδια αθλητικής βίας εντός και εκτός των αγωνιστικών χώρων, παρατηρήθηκαν στις απαρχές του αθλητικού θεάματος, της νεωτερικής αυτής μορφής ψυχαγωγίας, στην Ελλάδα την δεκαετία του 1920 και διέγειραν τον προβληματισμό της κοινωνίας. Οι πρώτοι που ασχολήθηκαν με αυτά, ήταν οι δημοσιογράφοι, οι οποίοι μη έχοντας επιστημονική ματιά, τα ανέλυν με τους «φακούς» της εκάστοτε εποχής, στερεοτυπικά και μονοσήμαντα. Ο πολλαπλασιασμός της αθλητικής βίας ποιοτικά και ποσοτικά μετά το 1979, απασχόλησε την κοινωνιολογική έρευνα στην Ελλάδα. Παρόλο

που στην Ευρώπη υπήρχε ήδη έντονη βιβλιογραφική κινητικότητα, δεν έπαυε να αποτελεί πρόκληση για τον Έλληνα ερευνητή, η εμπεριστατωμένη μελέτη του φαινομένου μέσα από την ελληνική κουλτούρα.

Η κοινωνιολογική επιστήμη αναζήτησε την χαρτογράφηση και την ανάλυση της βαθύτερης ουσίας των οπαδικών υποπολιτισμών. Η ανάγκη αυτής της προσπάθειας προέκυψε δυστυχώς μέσα από βίαια δρώμενα οργανωμένων οπαδών στην Ευρώπη κατά την μεταπολεμική περίοδο. Η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση των οπαδών ξεκινά με την ανθρωπολογική προσπάθεια διάκρισης που γίνεται στην Ιταλία σε μετριοπαθείς οπαδούς, που ήταν πιο χαλαροί και σε Ultras που ήταν παθιασμένοι και αφοσιωμένοι στην ομάδα τους(Σπύρος 2013: 249).

Με την έξαρση της βίας εντός και εκτός των γηπέδων, μια σημαντική προσθήκη στην προσέγγιση των Ιταλών, γίνεται από τον N. Hourcade, στην Γαλλία, ανάμεσα σε Ultras και Hooligans ανάλογα με την συμμετοχή αλλά και το κίνητρο προς την βία. Αυτές θα αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο για την έρευνα μας. Οι Hooligans λειτουργούν μέσα από την βία και μόνον για αυτήν, ενώ οι Ultras συμμετέχουν κατά περίπτωση, αλλά δεν είναι αυτοσκοπός τους η βία (Hourcade 2013: 95).

1.2 Οπαδικές ταυτότητες και αντιπαλότητες

Ο διαχωρισμός των οπαδών από τον N. Hourcade στον οποίο εστιάσαμε, μας οδηγεί στην ανάγκη να κατανοήσουμε τις οπαδικές ταυτότητες και αντιπαλότητες που ενδεχομένως παράγουν βία. Είναι σαφές μέσω του ορισμού ότι οι Hooligans δεν έχουν κίνητρο την υποστήριξη της ομάδας και/ή την ενσωμάτωση στην οπαδική κοινότητα, όπως οι οργανωμένοι οπαδοί, οπότε και τους εξαιρούμε από την οπαδική συλλογικότητα, άλλωστε το συγκεκριμένο πεδίο ανήκει στην επιστήμη της εγκληματολογίας . Συνεπώς θα αναλύσουμε αυστηρά τις οπαδικές ταυτότητες και αντιπαλότητες.

Ο οπαδισμός όπως προ είπαμε, αναγνωρίζεται πλέον ως υποπολιτισμός(Ζαϊμάκης 2023: 38). Αποτελεί ένα κοινωνικό πεδίο και διέπεται από τις ιδιότητες των πεδίων, όπως τις ορίζει ο Bourdieu με νόμους , ανταγωνισμούς, ιεραρχίες και «Δόξα»

(Λελεδάκης 2010). Η κύρια στελέχωσή του οπαδικού πεδίου, στην σύγχρονη εποχή, γίνεται από νέους άνδρες. Οι οπαδικές ταυτότητες αναπτύσσονται εντός των οπαδικών κοινοτήτων και επιδρούν έντονα στην ατομική ταυτότητα εκάστου υποκειμένου μέλους.

Γίνεται κατανοητό ότι αποτελούν χοάνες υποδοχής ατόμων με χαμηλή ταυτοτική υπόσταση και αυτοεκτίμηση, στο περιβάλλον τους(σχολείο, οικογένεια, αλάνες, παρέες). Η είσοδος αυτών των ατόμων στα οπαδικά πεδία τα γεμίζει αυτοπεποίθηση, κατ' αρχάς λόγω της αποδοχής που τους προσφέρεται απλόχερα, κατά την ένταξη τους, από την οπαδική κοινότητα, γεμίζοντας τα με αντιδιαμετρικά συναισθήματα σε σχέση με την καθημερινότητα τους. Είναι πλέον αποδεκτοί από μία κοινωνική ομάδα και απολαμβάνουν την ευτυχία τους εντός του οπαδικού πεδίου.

Μέσω αυτής της διαδρομής καλύπτονται και κάποια κοινωνικά αδιέξοδα μίας μερίδας νέων ανθρώπων που πάσχουν από έλλειψη ταυτότητας ικανής να τονώσει την αυτοπεποίθηση τους. Οι εγκυμονούντες κίνδυνοι, εν μέσω αυτής της ιδιαίτερα γοητευτικής διαδρομής των ατόμων, από την ανωνυμία στην επωνυμία, είναι πολλοί με βασικότερο όλων την υπεράσπιση των κεκτημένων από τους «εχθρούς». Οι εχθροί (αντίπαλοι οπαδοί, θεσμοί, Πολιτεία) είναι ικανοί να αποσταθεροποιήσουν το πεδίο επιτέλεσης των οπαδικών ταυτοτήτων.

Η υπεράσπιση του πεδίου οδηγεί σε νέους κινδύνους με στρεβλά πρότυπα μαχητικής αρρενωπότητας, τα οποία πρότυπα εμπνέουν και κλωνοποιούν, τους νεοεισερχόμενους οπαδούς. Ο Ζαϊμάκης, αναφερόμενος στο θέμα καταγράφει ευστόχως: *«ενώ είναι καταφύγιο ψυχών είναι και δεξαμενές καλλιέργειας οπαδικής μισαλλοδοξίας και ρατσισμού, στις οποίες η βία είναι αποδεκτή»*(Ζαϊμάκης 2023: 38). Εδώ ίσως κάποια πρότυπα χουλιγκανισμού που έχουν παρεισφρήσει στις κοινότητες, ενδεχομένως να ενεργοποιούνται. Συνεπώς *«οι άνθρωποι φυλακίζονται μέσα στην ταυτότητα τους και λειτουργούν υποστηρικτικά προς αυτήν, κατασκευάζοντας την ζωή τους, εντός των ταυτοτικών ορίων»* (Θεοδωρίδης 2015: 5).

Η υπεράσπιση των ταυτοτικών ορίων παράγει αντιπαλότητα, όπως προαναφέρθηκε, η εκδήλωση της αντιπαλότητας πραγματοποιείται μέσα από μαχητικούς διαλόγους με τους αντιπάλους φανταστικούς ή μη, μέσω συμβόλων, χορογραφιών,

αναπαραστάσεων, καρναβαλικών εκδηλώσεων, ηχοτοπίων, πολιτικών αντιστάσεων και κάποιες φορές μέσω βίαιων συγκρούσεων.

Όλα αυτά απογειώνουν την φαντασία και την έκσταση των νέων μελών που παρακολουθώντας την προφορική ιστορία του πεδίου και την ιερότητα των συμβόλων, αναζητούν την άμεση ανέλιξη τους στην ιεραρχία, μέσω έμπρακτων υπερβολικών δράσεων, απόδειξης της αφοσίωσης τους στην καινούργια τους οικογένεια. Η διαδρομή αυτή επιταχύνει την ανάδυση της οπαδικής βίας, που πολλές φορές είναι παράγωγο, της αφελούς προσέγγισης νεόκοπων μελών, πέρα από την «στρατηγική του πεδίου».

1.3 Οπαδική βία

Ο Ζαϊμάκης καταγράφει την οπαδική βία «σαν δομικό στοιχείο της κοινωνικής οργάνωσης του σύγχρονου ανταγωνιστικού ποδοσφαίρου» την παρομοιάζει με ένα παιχνίδι αναζήτησης της έντασης και της διέγερσης των οπαδών. Υποστηρίζει ότι εκρέει από την αντιπαλότητα και την τελετουργική συμβολική βία. Ο οπαδός συνεπαρμένος από τις φαντασιώσεις του, μέσα από μαχητικά συνθήματα μίσους, ή αυτοθυσίας, που τραγουδά, και απειλεί συνθηματικά, υπέρ της ομάδας του, παγιδεύεται ταυτίζεται και καλείται να τες αποδείξει στον εαυτό του και στους άλλους, υλοποιώντας τις εμπράκτως (Ζαϊμάκης 2023: 24).

Για να προσεγγίσουμε τον ορισμό της οπαδικής βίας θα ακολουθήσουν την θεωρία του Young και για να χαρτογραφήσουμε τις εκφάνσεις της και τα παράγωγα της, την θεωρία του Ramon Spaaij. Ο Young πρωτοτυπώντας, συνιστά σε όποιον περιγράφει την βία που εκδηλώνεται στον χώρο του αθλητισμού «να αποφεύγει τον όρο αθλητική βία (*sport violence*) που τείνει να βλέπει περιστατικά βίας στο ποδόσφαιρο ως ξεχωριστά επεισόδια κοινωνικής δράσης, ασύνδετα με άλλους τύπους βίας και ευρύτερες κοινωνικές δομές και διαδικασίες και να αναδεικνύει τις θεμελιώδεις κοινωνιολογικές συνδέσεις και συσχετίσεις που βρίσκονται πίσω από πολλές μορφές βίας στους αθλητικούς χώρους» (David Young 2015: 642). Αντί αυτού προτείνει τον όρο, «βία συνδεδεμένη με τον αθλητισμό (*sport related violence*)».

Για την χαρτογράφηση της οπαδικής βίας, θα δανειστούμε την ανάλυση του Spaaij, που την διαχωρίζει σε επτά κατηγορίες:

« Εμπρόθετη επίθεση απέναντι σε άλλο οπαδό με στόχο το σώμα, τα ρούχα ή τον εξοπλισμό του με χρήση σωματικής βίας που μπορεί να προκαλέσει βλάβη ή τραυματισμό. Εμπλοκή σε ομαδική οπαδική σύγκρουση που χαρακτηρίζεται από αμοιβαία χρήση σωματικής βίας με πρόθεση τον εξευτελισμό και τη σωματική βλάβη των Άλλων.

Λεκτική βία με άσεμνη και απειλητική φρασεολογία που υποκινεί μίσος ή σοβαρή περιφρόνηση εναντίον ενός ατόμου, μιας ομάδας ή μιας συλλογικότητας.

Απρόσκλητη εισβολή στον αγωνιστικό χώρο που διαταράσσει την κανονικότητα του παιχνιδιού και συχνά συνοδεύεται από βίαιες συμπεριφορές.

Εκτόξευση αντικειμένων (όπως ένα μπουκάλι, μια φωτοβολίδα ή ένα νόμισμα) στον αγωνιστικό χώρο ή προς την κατεύθυνση άλλου ατόμου ή αντιπάλων οπαδών.

Βανδαλισμός αθλητικών χώρων με την κακόβουλη πρόθεση καταστροφής δημόσιας ή ιδιωτικής ιδιοκτησίας.

Πράξεις πολιτικού εξτρεμισμού με πολιτικά κίνητρα με στόχο τον εκφοβισμό ορισμένων ομάδων ή την αποσταθεροποίηση των θεμελιωδών πολιτικών ή κοινωνικών δομών μιας κοινωνίας (π.χ. ρατσιστικές επιθέσεις σε βάρος μεταναστών ή οπαδών άλλης εθνικότητας)» (Ramon Spaaij 2014: 148).

1.4 Η κοινωνία και η Πολιτεία απέναντι στην οπαδική βία

Η οπαδική βία στην Ελλάδα, εκδηλώνεται πάντοτε ως μοναδικό γεγονός σε τοπικό επίπεδο. Μάρτυρες του δρώμενου είναι οι εμπλεκόμενοι και οι αυτόπτες μάρτυρες που συμπωματικά ήταν παρόντες . Η είδηση αναμεταδίδεται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο από τα μέσα ενημέρωσης, με έντονα υποκειμενικά στοιχεία του γράφοντος. Το ίδιο ισχύει και για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης όπου η αναπαραγωγή διατηρεί επίσης στοιχεία υποκειμενικότητας του πομπού που «σηκώνει» σκέψεις και εικόνες.

Η αναμετάδοση του γεγονότος ευαισθητοποιεί την κοινωνία. Η παρουσίαση του γεγονότος οπαδικής βίας, δημιουργεί δυσφορία στην κοινωνία, η οποία θεωρεί την βία ως απειλή για την κοινωνική ισορροπία. Ο ρόλος του Τύπου στην διάχυση της είδησης είναι σημαντικός μεν , αλλά εξίσου σημαντική είναι και η χειραγώγηση του αναγνωστικού κοινού, που το κατευθύνει σε καταστάσεις κοινωνικής απειλής, αναζητώντας αυστηρότερα μέτρα για την πάταξη του φαινομένου(Ζαϊμάκης 2023: 25). Μέσω αυτής της χειραγώγησης από τον Τύπο, η κοινωνία, από δέκτης μηνυμάτων, γίνεται πομπός, μεταφέροντας στην Πολιτεία την αγωνία της και την ανασφάλεια της .

Η Πολιτεία, με σκοπό τον καθησυχασμό, την κοινωνική ισορροπία και ασφάλεια, καλείται να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Προσεγγίζει το φαινόμενο αναλυτικά, εξετάζει και ψηφίζει σχέδια νόμων, επιβάλλοντας αυστηρότατες νομοθεσίες. Παρόλα αυτά, η οπαδική βία εξακολουθεί να υφίσταται, με εναλλασσόμενη ένταση. Εδώ παρεμβαίνει η ακαδημαϊκή κοινότητα που εκφράζει τις αμφιβολίες της σχετικά με την *«υπερεκτιμημένη απειλή της οπαδικής βίας»* και υπογραμμίζει *«ότι ίσως η θεραπεία να είναι χειρότερη από την ασθένεια»* (Ζαϊμάκης 2023: 25),υπαινισσόμενη την παραβίαση ατομικών ελευθεριών μέσω τις εφαρμογής τεχνικών παρακολούθησης των πολιτών(Tsoukala 2009).

1.5 Ιστορική καταγραφή των θυμάτων οπαδικής βίας(1983-2023).

Από την το 1983 που συνέβη το πρώτο θανατηφόρο περιστατικό οπαδικής βίας και μέχρι τον Αύγουστο του 2023, έχουν καταγραφεί 13 θύματα οπαδικής βίας σε σαράντα χρόνια. Η συχνότητα εμφάνισης τους ποικίλει. Την περίοδο 1983-1991 καταγράφονται 5 θύματα. Την περίοδο 1992-2007 το φαινόμενο φθίνει με ένα θύμα το 1995 και άλλο ένα το 2007. Από το 2008 έως το 2010 δεν υπάρχουν καταγραφές. Το φαινόμενο επανεμφανίζεται το 2011 και μέχρι το 2016 καταγράφονται άλλα δύο περιστατικά. Η περίοδος 2017-2023 που εξετάζεται στην έρευνα παράγει τέσσερα περιστατικά. Δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι τον Δεκέμβριο του 2023 υπήρχε και άλλο περιστατικό αυτήν την φορά ανάμεσα στην ΕΛ.ΑΣ. και οργανωμένους οπαδούς, έξω από το κλειστό γυμναστήριο Μελίνα Μερκούρη στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη, από το οποίο κατέληξε ένας

αστυνομικός. Δεν γίνεται αναφορά στον πίνακα διότι παρόλο που είναι προϊόν οπαδικής βίας δεν εμπλέκονται οπαδοί μεταξύ τους αλλά η ΕΛ.ΑΣ.

1. 3 Σεπτεμβρίου 1983 ο Αριστείδης Δημητριάδης.
2. 26 Οκτωβρίου 1986 ο Χαράλαμπος Μπλιώνας.
3. 13 Ιανουαρίου 1991 ο Γιώργος Παναγιώτου.
4. 10 Απριλίου 1991 οι Ευθύμης Λιάκας και Κωνσταντίνος Ντόλιας.
5. 12 Απριλίου 1995 ο Γιώργος Καρνέζης.
6. 29 Μαρτίου 2007 ο Μιχάλης Φιλόπουλος.
7. 5 Σεπτεμβρίου 2011 ο Γιάννης Ρουσάκης.
8. 14 Σεπτεμβρίου 2014 ο Κώστας Κατσούλης.
9. 27 Απριλίου 2017 ο Νάσος Κωνσταντίνου.
10. 5 Ιανουαρίου 2020 ο Τόσκο Μποζατζίσκι.
11. 1 Φεβρουαρίου 2022 ο Άλκης Καμπανός.
12. 7 Αυγούστου 2023 ο Μιχάλης Κατσουρής.

(πηγή: documento 15/8/23)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΜΜΕ

2.1 Μέσα μαζικής επικοινωνίας

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης(ΜΜΕ), είναι τα μέσα διάδοσης ειδήσεων και πληροφοριών για την ενημέρωση των πολιτών. Αυτά εμφανίζονται με διάφορες μορφές, όπως η τηλεόραση, το ραδιόφωνο, τα έντυπα (εφημερίδες, περιοδικά) και το διαδίκτυο. Με την πάροδο των ετών τα ΜΜΕ, απέκτησαν κύρος και εγγράφηκαν στην συνείδηση του κοινού ως έγκυρα. Εξ αυτού και έχουν μεγάλη επίδραση στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και της πολιτικής συνείδησης. Εκτός από την ενημέρωση, διοχετεύουν και πληροφορίες σχετικά με την εκπαίδευση, την ψυχαγωγία, τον αθλητισμό και τον πολιτισμό, επιτρέποντας στο κοινό να ενημερώνεται για ειδήσεις, γεγονότα και θέματα πολιτισμού, που αφορούν την κοινωνία.

Η δύναμη που απέκτησαν από την διείσδυση τους στο κοινό, τα έκανε να αναφέρονται ως η «Τέταρτη εξουσία»(σε συνέχεια της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας). Έτσι ήταν, σύμφωνα με τον Ignacio Ramonet, «το μόνο μέσο που διέθεταν οι πολίτες για να επικρίνουν, να αποκρούσουν, να αντιταχθούν δημοκρατικά, στις παράνομες αποφάσεις, οι οποίες μπορούσαν να είναι άδικες, ακόμη και εγκληματικές, ενάντια σε αθώους ανθρώπους» (*Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, 5.10. 2003: 1-2). Αντιδιαστέλει την θέση των μέσων ως τέταρτη εξουσία, συμπληρώνοντας ότι τα τελευταία 15 χρόνια δυστυχώς, «άδειασε από το περιεχόμενό της, έχασε σιγά σιγά την ουσιαστική της λειτουργία ως αντίβαρο των εξουσιών».

Σε συνέχεια της τάσης της αγοράς να δημιουργεί υπερομίλους ενημέρωσης, πολλές φορές παγκοσμίως βεληνεκούς, τα κατέστησε από υπηρέτες του λαού σε εμπόρους και δυνάστες της ενημέρωσης. Γράφει χαρακτηριστικά: «Επιπρόσθετα, στις μέρες μας η πληροφόρηση λόγω της υπεραφθονίας της δηλητηριάζεται από κάθε είδους ψέματα, ρυπαίνεται από τις φήμες, τις διαστρεβλώσεις, τις παραμορφώσεις, τις μεθοδεύσεις. Μας

δηλητηριάζει το μυαλό, μας χειραγωγεί, προσπαθεί να ενσταλάξει στο ασυνείδητό μας ιδέες που δεν είναι δικές μας»(ο.π.).

Γίνεται αντιληπτό ότι ορισμένες φορές, μπορούν να προβάλλουν προκαταλήψεις, να επιδιώκουν οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα ή να δημιουργούν ψευδείς εικόνες για να προκαλέσουν αντιδράσεις. Επειδή η λειτουργία τους επηρεάζεται από κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, απαιτείται κριτική σκέψη και κριτική ανάγνωση των πληροφοριών που παρέχουν. Τέλος, η υπερβολική επίδραση των ΜΜΕ μπορεί να οδηγήσει στη διαμόρφωση μονόπλευρων απόψεων και στην απώλεια της αντικειμενικότητας.

Αντί επιλόγου παραθέτουμε μέρος του άρθρου του Φαφούτη «Τα περισσότερα από τα Μέσα, ανήκουν στην ιδιοκτησία επιχειρηματιών με εκτεταμένα εμπορικά συμφέροντα σε άλλους τομείς της οικονομίας. Αυτοί χρησιμοποιούν τις εφημερίδες, τα περιοδικά, τους ραδιοφωνικούς και τους τηλεοπτικούς σταθμούς τους προκειμένου να προωθήσουν τις εμπορικές επιχειρήσεις τους, όσο και για να αποκτήσουν πολιτική επιρροή» (Καθημερινή : 17.5.2002: 5).

2.2 Δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική

Με γνώμονα τα ανωτέρω η ενημέρωση ενδέχεται να προσκρούει σε συμφέροντα αντίθετα προς την επαγγελματική ακεραιότητα και αξιοπιστία του δημοσιογράφου. Εδώ παρεμβαίνει η δημοσιογραφική δεοντολογία και ηθική. Οι κανόνες δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας καθορίζουν τον ευρέως αποδεκτό τρόπο άσκησης του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Περιλαμβάνουν αρχές όπως η δημοσιογραφική ανεξαρτησία, η εξακρίβωση των πληροφοριών και η προσωπική ανεξαρτησία και ηθική του δημοσιογράφου.

Η δημοσιογραφική ηθική αποτελείται από ένα σύνολο άγραφων κανόνων δικαίου εσωτερικού χαρακτήρα και προέλευσης, ανάλογων του κοινωνικώς αποδεκτού «πράττειν». Πρόκειται για μια αδιάκοπη διαδικασία, στην οποία ο επαγγελματίας δημοσιογράφος πρέπει να παρέχει έγκαιρες και έγκυρες πληροφορίες, διατηρώντας παράλληλα την επαγγελματική του ακεραιότητα και αξιοπιστία(Κόγκα 2019).

Η δεοντολογία, από την άλλη, αποτελεί το σύνολο ετερόκλητων και υποχρεωτικών κανόνων δικαίου που αυτορυθμίζουν τη δράση των επαγγελματιών δημοσιογράφων. Οι κώδικες δεοντολογίας καθορίζουν την επαγγελματική πρακτική σε περιπτώσεις συγκρούσεων καθηκόντων και προσδιορίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δράση του δημοσιογράφου. Οι ηθικές αξίες συχνά διαφέρουν ανάλογα με το περιβάλλον και τις κοινωνικές συνθήκες, και επηρεάζονται από τις προσωπικές αντιλήψεις του κάθε δημοσιογράφου. Παρόλα αυτά, η εφαρμογή των κανόνων δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας είναι ουσιώδης για τη διασφάλιση της επαγγελματικής ακεραιότητας και αξιοπιστίας στη δημοσιογραφία.

Η Κόγκα (2019: 33) υποστηρίζει, πώς τα μέσα ενημέρωσης επηρεάζουν τις αντιλήψεις και τις συμπεριφορές του κοινού ως προς το έγκλημα. Πρώτα, τονίζει τον ρόλο των μέσων ως κατασκευαστές πλαισίων πρόσληψης της πραγματικότητας και διαμορφωτές της κοινής γνώμης. Έπειτα, εξετάζει με ποιον τρόπο η παρουσίαση της εγκληματικότητας από τα μέσα μπορεί να επηρεάσει τις συμπεριφορές των ανθρώπων, αναφέροντας περιπτώσεις όπου η βία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης συνδέεται με αυξημένη βίαιη συμπεριφορά. Επιπλέον, εξετάζει τη θεωρία του "εγκλήματος αντιγραφής", όπου η κάλυψη ενός εγκλήματος από τα μέσα μπορεί να ενθαρρύνει άλλους να διαπράξουν παρόμοιες πράξεις.

Τέλος, αναφέρει το φόβο της θυματοποίησης, όπου η υπερβολική παρουσίαση της εγκληματικής δραστηριότητας από τα μέσα μπορεί να αυξήσει το φόβο του κοινού για το έγκλημα. Με αυτόν τον τρόπο, στο κείμενο της, επισημαίνει τη σημασία της κριτικής ανάγνωσης των ειδήσεων και της κατανόησης της επίδρασης των μέσων στην κοινή γνώμη και τη συμπεριφορά (Κόγκα 2019).

2.3 Η οπτική του δημοσιογραφικού λόγου για την οπαδική βία

Η οπαδική βία αποτελεί ένα πολύ αγαπημένο θέμα στον δημόσιο διάλογο, χωρίς βέβαια να αποτελεί την σημαντικότερη αιτία θανάτων τα τελευταία 50 χρόνια της τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας, τηρώντας μια άνισα περίοπτη θέση. Αν αναλογιστούμε ότι το 2022 (τα στοιχεία του 2023 δεν είναι διαθέσιμα), είχαμε 635 νεκρούς από τροχαία

ατυχήματα στην Ελλάδα (<https://www.iaveris.gr/>), ενώ η στατιστική υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας την ίδια χρονιά καταγράφει, μηδέν νεκρούς από οπαδική βία(<https://www.astynomia.gr>), αγνοώντας τον Άλκη Καμπανό στην καταγραφή(!). Όσον αφορά τις αυτοκτονίες την ίδια χρονιά ήταν 451 (!),(ό.π.), αντιλαμβανόμαστε λοιπόν, ότι ο φόρος αίματος της οπαδικής βίας είναι έως αμελητέος, σε σχέση με άλλες πολύ σοβαρές αιτίες, οι οποίες δεν απασχολούν το δημόσιο διάλογο όσο η οπαδική βία. Τι είναι αυτό όμως που φέρνει την δημοσιογραφική γραφίδα σε οίστρο, όσον αφορά την οπαδική βία; Όπως εύστοχα σημειώνει ο Hargreaves « *Μερικές φορές μπαίνει κανείς στον πειρασμό να σκεφτεί, ότι αν δεν είχε υπάρξει η ποδοσφαιρική βία, θα ήταν απαραίτητο να την εφεύρουμε*» (Hargreaves 1986: 149).

Πριν ξεκινήσουμε την καταγραφή της οπτικής του δημοσιογραφικού λόγου για την οπαδική βία, θα πρέπει να αναφέρουμε μία ελληνική ιδιαιτερότητα του οπαδισμού που δεν αρκείται στα στενά όρια του ποδοσφαιρικού οπαδισμού(χουλιγκανισμός), όπως στην Μ. Βρετανία, αλλά επεκτείνεται και στα υπόλοιπα αθλήματα τα οποία στεγάζονται από τους υπερ- συλλόγους (ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, χάντμπολ, υδατοσφαίριση), διατηρώντας ζωντανό τον βίαιο οπαδισμό σε όλους τους αθλητικούς χώρους που εμπλέκονται οι σύλλογοι αυτοί. Περιγράφοντας το ελληνικό φαινόμενο οι Μαστρογιαννάκης Τζούκας, σημειώνουν ότι «*σχετίζεται με την ακατάπαυστη εκδήλωση και τη διάχυση των επεισοδίων σε όλες τις αθλητικές εκδηλώσεις ομαδικών αθλημάτων, ανεξαρτήτου κατηγορίας στην Ελλάδα*» (Μαστρογιαννάκης & Τζούκας 2023: 83). Το δεύτερο πολύ σημαντικό στοιχείο που θα συναντήσουμε στην έρευνα μας στον δημοσιογραφικό λόγο «*συνίσταται στην αδυναμία διατύπωσης και υιοθέτησης ενός κοινά αποδεκτού ορισμού. Εδώ και πολύ καιρό έχουν επικρατήσει δύο έννοιες, οι οποίες λειτουργώντας ως «ετικέτες», ως «στίγματα», έχουν κυριαρχήσει στον δημοσιογραφικό λόγο.*»(ό.π.). Σημειώνουν ότι στον δημοσιογραφικό λόγο επικρατούν ουσιαστικά δύο έννοιες του χουλιγκανισμού και της οπαδικής βίας, των οποίων την χρησιμοποίηση θεωρούν εσφαλμένη αφού δεν καλύπτεται από έναν νομικό ορισμό(ό.π.: 84).

Η ειδησεογραφική δομή των πολιτικών εφημερίδων, σύμφωνα με τον Hall, ξεκινά με την πολιτική ειδησιογραφία, τα γεγονότα εντός και εκτός των συνόρων, ακολουθείται από αρθρογραφία και σχολιασμούς επί αυτών και ολοκληρώνεται με την αθλητική ειδησιογραφία. Όπως υποστηρίζει αυτή η δομή μπορεί να ανατραπεί, όταν αθλητικά

γεγονότα και ειδήσεις θεωρηθούν μεγάλης σημασίας για τον δημόσιο λόγο. Υποστηρίζει επίσης ότι ο χουλιγκανισμός (και κατ' επέκτασιν η οπαδική βία) κατέχει περίσσια δυναμική στην αθλητική δημοσιογραφία (Hall 1978: 17-18). Καταλήγει δε στο συμπέρασμα ότι «ο αθλητισμός έχει γίνει πολιτικός» (ό.π.: 18).

Η αναπαράσταση ειδήσεων οπαδικής βίας εξυπηρετεί πατερναλιστικές προσεγγίσεις, μέσω ενός κανονιστικού λόγου, προς την κοινωνία, την δημόσια τάξη, και την ίδια την Πολιτεία με τους θεσμούς της. Ο Hall υποστηρίζει ότι ο Τύπος διαδραματίζει έναν ιδιαίτερα χειριστικό ρόλο στην παραγωγή και παρουσίαση ειδήσεων χουλιγκανισμού σημειώνοντας «Οι δημοσιογραφικές αναπαραστάσεις του χουλιγκανισμού διακρίνονται από στοιχεία έντασης και εντυπωσιασμού, απλουστεύουν ή/και παρακάμπτουν τα βαθύτερα αίτια της βίας και στιγματίζουν τους φορείς της κατά κύριο λόγο αποδίδοντάς τους μη έλλογα χαρακτηριστικά» (ό.π.: 18). Θέτει στο άρθρο του και την προβληματική της σύνδεσης του χουλιγκανισμού με τον ηθικό πανικό, που οδηγεί στην αυστηροποίηση της αντιμετώπισης, με την υποστήριξη του νεοφιλελεύθερου κανόνα «περί νόμου και τάξης» (ό.π.: 34-36). Εύλογα μπαίνουμε στον προβληματισμό για το ποιος είναι ο ρόλος του τύπου σε εκστρατείες ηθικού πανικού. Η στοχοποίηση του υποπολιτισμού των οπαδών εντάσσεται σε μία γενικότερη επίθεση ενάντια σε μορφές παρέκκλισης, είτε για να αφυπνιστεί η Πολιτεία είτε για να εξεγερθεί η φαντασία του αναγνωστικού κοινού, οδηγώντας το σε άμυνα και την κοινωνία σε φόβο, όμως και στις δύο περιπτώσεις το αποτέλεσμα είναι το ίδιο την κατασκευή «ηθικού πανικού» (Τσουκαλά 2013: 202).

Συνεπώς οι ειδήσεις βίαιων οπαδικών επεισοδίων, ενδέχεται να προβληθούν στα πρωτοσέλιδα του ημερήσιου πολιτικού τύπου με γνώμονα το εύρος της κριτικής που αυτά θέλουν να ασκήσουν ανά εποχές. Μην ξεχνάμε ότι ο πολιτικός τύπος πρόσκειται στις εκάστοτε και αντίστοιχα πολιτικές παρατάξεις που κυβερνούν ή αντιπολιτεύονται την εξουσία, καθώς επίσης το ότι είναι θυγατρικές εταιρείες επιχειρηματικών ομίλων κατόχων ποδοσφαιρικών ανωνύμων εταιρειών.

2.4 Η είδηση και η αναπαράσταση της

Ένα τοπικό γεγονός, αποτελεί είδηση, που αναμεταδίδεται μέσω των αυτοπτών μαρτύρων(πομπός) και απλώνεται γεωγραφικά, μέσω των ΜΜΕ και των ΜΚΔ(μήνυμα). Η αναμετάδοση της είδησης από τα ΜΜΕ εξαρτάται από την σημαντικότητα της ή από την δυναμική αναμετάδοσης εντός των ΜΚΔ(στην σύγχρονη εποχή). Τα ΜΜΕ διατηρούν ακόμη την εγκυρότητα τους, λόγω κανονιστικών πλαισίων περί μη αναμετάδοσης ψευδών ειδήσεων και της εγγεγραμμένης διαφάνειας τους, στην συνείδηση του κοινού(δέκτης).

Ως πομπός αναφέρεται ο οποιοσδήποτε μεταδίδει την πληροφορία, το μήνυμα αποτελεί την είδηση ιδωμένη από την οπτική γωνία του πομπού(η οποία είναι εξατομικευμένη και μοναδική) και δέκτης είναι ο παραλήπτης του μηνύματος. Εύκολα γίνεται αντιληπτό, ότι το γεγονός από την στιγμή που αναμεταδίδεται, έχει αλλοιωθεί / συμπληρωθεί με προσωπικές θέσεις του αυτόπτη μάρτυρα και γίνεται υποκειμενικό. Οι δέκτες προσλαμβάνουν την είδηση φορτισμένη γνωστικά ή συγκινησιακά , για να την αναμεταδώσουν, ή να την επιστρέψουν πίσω(*feed back*), μέσα από το υποκειμενικό τους φίλτρο(Τσατσούλης 1995: 17). Με την άφιξη της είδησης στα ΜΜΕ, και την αξιολόγηση της, ενεργοποιείται ο μηχανισμός αναμετάδοσης της, με δύο μορφές: ως ειδησιογραφία (απεικόνιση) ή ως ερμηνευτική δημοσιογραφία(αξιολόγηση, ερμηνεία, κριτική παρουσίαση), (mbo.symplogma.gr).

Η ειδησιογραφία παρουσιάζεται ως αντικειμενική απεικόνιση της πραγματικότητας και ουσιαστικά διατηρεί την είδηση στα πλαίσια της, μεταβάλλοντας όμως λεξιλόγιο και συντακτικό. Η ερμηνευτική δημοσιογραφία επιτρέπει την παρουσίαση της είδησης μέσα από την υποκειμενική κριτική θέση του γράφοντος. Αμφότερες λίγο έως πολύ έχουν ήδη παρέμβει στο μήνυμα και απευθύνονται στο θυμικό του δέκτη, επηρεάζοντας το συναίσθημα και την βούληση του.

Παρατηρούμε μια σχέση επιβολής ανάμεσα σε πομπό και δέκτη που συμμετέχουν σε ένα διάλογο αναφερόμενο στο θυμικό τους. Το μήνυμα αποτελεί τον καταλύτη της όλης

διεργασίας. Δεν αποτελεί μέσον για την πληρότητα της γνώσης, αλλά εργαλείο νοητικής κατασκευής, ακούσια ή εκούσια, για την χειραγώγηση των συναισθημάτων του δέκτη, προς όφελος τουλάχιστον της ναρκισσιστικής ικανοποίησης του πομπού. Ένα παιχνίδι εξουσίας αμφίδρομο. Όσο πιο εντυπωσιακό είναι το μήνυμα τόσο πιο μεγάλη εντύπωση / παρέμβαση επιτυγχάνει και αποκτά κύρος.

Έτσι λοιπόν, το μήνυμα παύει να εμπλουτίζεται από απλές υποκειμενικές θέσεις, και τροφοδοτείται με στοιχεία εντυπωσιασμού και υπερβολής διατηρώντας μέρος της αρχικής του μορφής. Από την στιγμή που ένα γεγονός έχει συμβεί, είναι αδύνατον να αναπαρασταθεί ταυτόσημο σε άλλη χρονική στιγμή, διότι συμβαίνοντας έχει ήδη επηρεάσει και φορτίσει το γίγνεσθαι με την ενέργεια του, συνεπώς και οι αναπαραστάσεις αδυνατούν να προσδώσουν αντικειμενική εικόνα. Συνεπώς οι αναπαραστάσεις στα ΜΜΕ, επιτελούν τον στόχο που προηγουμένως περιγράψαμε, την νικητήρια έκβαση στο παιχνίδι εξουσίας μεταξύ πομπού και δέκτη.

Για να κατανοήσουμε αυτό το παιχνίδι εξουσίας, στην περίπτωση μας ανάμεσα στον Τύπο και τους αναγνώστες του, πρέπει να προσεγγίσουμε τα εμπλεκόμενα μέρη. Ο δημοσιογράφος (πομπός) είναι μέλος της κοινωνίας προς την οποία στέλνει το μήνυμα του. Ο αναγνώστης(δέκτης), κι αυτός μέλος της κοινωνίας, αναμένει την ενημέρωση(μήνυμα) για να την ανακατευθύνει με λόγο ή δράση. Ο Τύπος υφαρπάζει την είδηση και δημιουργεί την ψευδή εντύπωση του τεκμηρίου, ενώ η πηγή είναι το γεγονός. Συνεπώς εκμεταλεύεται το κύρος της εγκυρότητας, ενώ στην πραγματικότητα αποτελεί μία διαστρέβλωση αυτής (με ή χωρίς πρόθεση).

Ο αναγνώστης αποζητά μια σταθερά για να λειτουργήσει τόσο συναισθηματικά όσο και αυτόβουλα και την βρίσκει στα δημοσιεύματα. Συνεπώς πομπός και δέκτης αποδέχονται άκοπα το παιχνίδι εξουσίας και συμμετέχουν σε αυτό, υπό τον όρο να μην αμφισβητήσουν την θεσμική αντικειμενικότητα του πομπού. Η άποψη του Gerbner(1998 : 425), ότι τα ΜΜΕ είναι καθρέπτης της κοινωνίας που αντανakλά ή διαστρεβλώνει την πραγματικότητα αποτυπώνεται θαυμάσια στο ακόλουθο κείμενο: *««Η πραγματικότητα δεν είναι παρά μια αφήγηση. Δεν ισχυρίζομαι ότι δεν υπάρχουν γεγονότα αυτόνομα, πέρα από την ανθρώπινη συνείδηση. Κάθε άλλο. Όμως πιστεύω ότι*

τα γεγονότα των οποίων έχουμε συνείδηση προκύπτουν από τις αφηγήσεις μας γι' αυτά». (Gerbner 1998α : 425).

Ολοκληρώνοντας την προσέγγιση μας για την είδηση και την αναπαράσταση της, θα πρέπει να αναζητήσουμε την θεματολογία των ειδήσεων που συμμετέχουν στο παιχνίδι εξουσίας μεταξύ πομπού και δέκτη. Σύμφωνα με τον Βουλέλη *«Οι ειδήσεις πρέπει να είναι «φρέσκες», αλλά συνήθως οι ειδήσεις είναι «παλιές», δηλαδή αναφέρονται λίγο πολύ σε πράγματα γνωστά»*(Βουλέλης 2002: 162). Συνεχίζει αναλύοντας τα κριτήρια επιλογής της θεματολογίας *«ο χρόνος κατά τον οποίο συμβαίνει, η επικαιρότητα του, η ευρύτητα του, η διάρκεια του, η δυνατότητα κατανόησης του και άλλα, και τέλος η δυνατότητα προσαρμογής του στο μέσο ενημέρωσης»*(ό.π. : 163).

Λαμβάνοντας ως μέτρο για την διάχυση μίας είδησης στα ΜΜΕ, την τηλεόραση, μας δίνει στην ουσία την θεματολογία των ΜΜΕ : *«Η τηλεόραση επιδιώκει να προσελκύει την προσοχή μας σε πολύ λίγα θέματα για λίγο χρόνο και τα περισσότερα από αυτά είναι όσα έχουν το στοιχείο του εντυπωσιασμού ή ακόμη και της φρίκης: πόλεμοι, εγκλήματα, καταστροφές, τρομοκρατία κ.λπ. Όταν η τηλεόραση δεν εστιάζει την προσοχή της στους «ισχυρούς της γης», τότε στρέφει τους προβολείς της στα ξεχωριστά πρόσωπα, στο «τζετ σετ», απομονώνει και διογκώνει μεμονωμένα άτομα. Η προτίμηση για τους κυρίαρχους δεν είναι αυθαίρετη»*(ό.π. :166-167).

2.5 Ιστορική καταγραφή της οπτικής του Τύπου για την οπαδική βία

Τα ΜΜΕ από την δημιουργία των αθλητικών αγώνων απέκτησαν ένα έτοιμο και πολυπληθές κοινό παρακολούθησης, το οποίο για την ενημέρωση του απέκτησε καταρχάς αθλητικές σελίδες στις πολιτικές εφημερίδες. Αργότερα αυτόνομες ημερήσιες αθλητικές εφημερίδες, οι οποίες κατόπιν απαγκιστρώθηκαν από την αντικειμενικότητα, «χρωματίστηκαν» και ακολούθησαν την διαδρομή της μονομερούς οπαδικής ενημέρωσης. Υποστηρίζαν συγκεκριμένους αθλητικούς συλλόγους. Το ίδιο συνέβη και με τις πολιτικές εφημερίδες που συνέδεσαν το κομματικό χρωματισμό με τον οπαδικό (Η Καθημερινή, ως δεξιά εφημερίδα, στα αθλητικά της, υποστήριζε στα όρια του εμφανούς το Παναθηναϊκό).

Εισερχόμενοι στην ουσία της ερευνητικής μας προσπάθειας για την αποτύπωση των αναπαραστάσεων της οπαδικής βίας από τον ημερήσιο Τύπο στα τέσσερα συγκεκριμένα περιστατικά, θα πρέπει να παρακολουθήσουμε, την εξέλιξη της οπτικής του δημοσιογραφικού λόγου. Μέσα από την σύντομη αλλά πολύ ουσιαστική προσπάθεια του Α. Τσούμα (2023), που καταγράφεται η οπτική και οι αναπαραστάσεις της οπαδικής βίας στον ημερήσιο Τύπο, από το 1920 έως το 2010.

Την δεκαετία του 1920 παρουσιάζονται τα πρώτα περιστατικά οπαδικής βίας τα οποία ως επί το πλείστον ήταν προϊόντα της αντιπαλότητας μεταξύ των παικτών ή μεροληπτικής διαδικασίας των διαιτητών. Αυτά αναφέρονται από τον Τύπο ως «επεισόδια» με ελάχιστες κοινωνικές αναφορές και σχολιασμό, το δε εύρος του κειμένου είναι μικρό και σε καμία περίπτωση δεν κατευθύνει τους αναγνώστες σε συμπερασματικές θέσεις, διατηρώντας έναν ενημερωτικό χαρακτήρα. Ο Τσούμας παρατηρεί ότι τα άρθρα αυτά «διακρίνονται από μία σχετική αμεροληψία και υποβάθμιση της σημασίας τέτοιων περιστατικών»(Τσούμας 2023: 72). Με την πάροδο των ετών και την ποσοτική αναβάθμιση των περιστατικών, ο Τύπος «εκφράζει μία ανησυχία για επικείμενες αντιαθλητικές συμπεριφορές»(ό.π.).

Παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ότι από την δεκαετία του 1930 γίνεται αντιληπτό , ότι η υποβάθμιση της αναπαράστασης των επεισοδίων μειώνει το ενδιαφέρον του κοινού. Από το 1936 και μέχρι το τέλος του εμφυλίου(1949), λόγω του Μεταξικού καθεστώτος, της Γερμανικής κατοχής και των κυβερνήσεων του Εμφυλίου πολέμου, ο Τύπος είναι απολύτως ελεγχόμενος και λογοκρίνεται, συνεπώς δεν υπήρχε περίπτωση να περιγράφουν γεγονότα οπαδικής βίας.

Από το 1950 και μέχρι το 1967 επανεμφανίζεται η ειδησιογραφία των επεισοδίων αναλυτικότερη απελευθερωμένη και «σχεδόν κινηματογραφική»(ό. π.: 73). Ενώ η πρόκληση τους συνεχίζει να έχει τα ίδια προπολεμικά κίνητρα. Το 1957 έχουμε την πρώτη αναφορά σε αντεθνικά συνθήματα οπαδών «Απολύτως αληθές, ότι απεκάλεσαν και Βούλγαρους τους φιλάθλους». (Μακεδονία, 21.5.1957:7) και παράλληλα για την παραγωγή επεισοδίων από οπαδούς, ανεξάρτητα από την διαιτησία ή την αγωνιστική αντιπαλότητα των παικτών. Για τα επεισόδια αυτά ο Τύπος αποδίδει την ευθύνη στα ποδοσφαιρικά σωματεία. Είναι η πρώτη φορά που στον ημερήσιο Τύπο, η σφαίρα (της πρόκλησης επεισοδίων) βγαίνει από τον αγωνιστικό χώρο, περνάει στις κερκίδες και

καταλήγει στα γραφεία των διοικήσεων των ομάδων. Από το χρονικό σημείο αυτό και λόγω της κοινωνικής αγωνίας που εκφραζόταν στην Ελλάδα για την νεολαία, η οποία έχοντας στο γονιδίωμα της, αφενός την αμφισβήτηση και αφετέρου τις αριστερές ή ακόμα και αναρχικές προσεγγίσεις (όπως κατηγορήθηκε)(ό.π.: 74), στοχοποιείται από τον Τύπο και έτσι προστίθεται άλλη μία καινούργια θέση αιτιολόγησης των επεισοδίων οπαδικής βίας. Την περίοδο 1967-1974, η λογοκρισία της δικτατορίας δεν επιτρέπει την αναμετάδοση συναφών ειδήσεων.

Με την μεταπολίτευση το 1974 η έξαρση της ελευθερίας μετά από δικτατορίες, την κατοχή, τον εμφύλιο και μιας συνεχούς πολιτικής αστάθειας, οδήγησε την κοινωνία στα όρια της ασυδοσίας. Προπομποί αυτών οι νέοι, που κυκλοφορούσαν υπερήφανοι και επαναστατικοί, επειδή τους αποδόθηκαν τα εύσημα για την πτώση της δικτατορίας(Πολυτεχνείο).Όπως αναφέρει ο Κασάπης «η νεολαία της Μεταπολίτευσης, με την αίγλη του αντιδικτατορικού αγώνα και της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, εμφανιζόταν πλέον ως σημαντικός παράγοντας στην πορεία εκδημοκρατισμού και ανανέωσης της πολιτικής ζωής του τόπου» (Κασάπης 2013: 15).

Η συμπεριφορά τους δημιούργησε κύματα ανασφάλειας ηθικής εκτροπής. Αυτή η περίοδος θεωρείται η σύγχρονη περίοδος του φαινομένου της οπαδικής βίας, αφού μόλις πέντε χρόνια αργότερα το 1979 το ποδόσφαιρο γίνεται επαγγελματικό και οι ομάδες ποδοσφαιρικές ανώνυμες εταιρείες(ΠΑΕ). Αντίστοιχα εκκινεί και η σύγχρονη δημοσιογραφική κάλυψη των βίαιων επεισοδίων. Τον Ιανουάριο του 1975, επεισόδια μεταξύ ποδοσφαιριστών, πυροδότησαν «την έξαψιν του φανατισμού των φιλάθλων και την πρόκλησιν λυπηρών επεισοδίων εκτός του γηπέδου μετά την λήξιν της ποδοσφαιρικής συναντήσεως» και συνεχίζει καταδεικνύοντας τους πραγματικούς ενόχους «δεν αποτελεί δυστυχώς καινοτομίαν της αθλητικής μας ζωής και με αποτελέσματα λυπηρά δια την δημοσίαν τάξιν και την αγωγήν των νεαρών κυρίως φιλάθλων» (Μακεδονία, (1Α. 1975:4).

Παράλληλα στον ευρωπαϊκό χώρο πληθαίνουν τα αιματηρά επεισόδια οπαδών, με αποτέλεσμα την ευαισθητοποίηση του αναγνωστικού κοινού και την καλλιέργεια ενός κλίματος ανησυχίας από τον εγχώριο Τύπο που όμως δεν στηρίζεται σε γεγονότα της επικράτειας.

Με το πέρασμα στο επαγγελματικό ποδόσφαιρο την δεκαετία του 1980, ο Τύπος λειτουργεί ως επιταχυντής του φαινομένου(Τσούμας, 2023 :76), αλλάζει την προσέγγιση του και τους τίτλους φέρνοντας την οπαδική βία στα πρωτοσέλιδα μετριοπαθώς αλλά δεικτικά, επηρεασμένος και από τις πρώτες κοινωνιολογικές μελέτες στην δύση της δεκαετίας του 1980(Τσούμας, 2023 :77).

Από το 1995 σύμφωνα πάντα με τον Τσούμα ο Τύπος αναζητά τα βαθύτερα αίτια της οπαδικής βίας που έχει εξαπλωθεί στα γήπεδα(μέσα και έξω από αυτά) με κάποια μοιρολατρία, αφού τα θεωρεί σύγχρονη «παθολογία», και προσπαθεί να τα συσχετίσει με τις κοινωνικές συνθήκες της εποχής. Αντίστοιχα οι αναπαραστάσεις της οπαδικής βίας στον τύπο, όπως γράφει η Τσουκαλά αρχίζουν να μεταβάλλονται από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 *«Έκτοτε η επικινδυνότητα των οπαδών θεωρείται δεδομένη και προβάλλεται συστηματικά μέσα από μανιχαϊστικά στερεοτυπικά σχήματα και τις συνήθειες τεχνικές διόγκωσης της αποκλίνουσας συμπεριφοράς»* (Τσουκαλά 2013: 212)

Την δεκαετία του 2000 εμφανίζονται, σε συσχετισμό με την επικείμενη διοργάνωση των Ολυμπιακών αγώνων του 2004, οι πρώτες φωνές για σκληρότερα μέτρα επιτήρησης και αντιμετώπισης της βίας με βία(Τσούμας, 2023 :77). Άλλωστε αυτοί που δημιουργούν τα προβλήματα είναι οι «Λαϊκοί δαίμονες»(ό.π.: 78).

Η δεκαετία 2010-2020 είναι μία ιδιαιτέρως ταραχώδης περίοδος της ελληνικής ιστορίας, με την συντηρητική πτώχευση του ελληνικού κράτους, την υπογραφή των μνημονίων τις αλλεπάλληλές αλλαγές κυβερνήσεων. Μία μελαγχολική εσωστρέφεια κατέλαβε τους Έλληνες με κορωνίδα το δημοψήφισμα του 2015 και το κίνημα των «Δεν πληρώνω».

Η κοινωνία ήταν απασχολημένη με τα προβλήματα επιβίωσης και εκτονωνόταν σε καθολικές διαμαρτυρίες και πορείες, η οπαδική βία δεν την απασχολούσε. Παρόλο που υπήρχαν δύο περιστατικά το 2011 και το 2014, η προσέγγιση τους ήταν επιδερμική, ενώ το θανατηφόρο περιστατικό στην Θεσσαλονίκη της 27ης Απριλίου του 2017 που κόστισε το θάνατο στον Κύπριο φίλαθλο Νάσο Κωνσταντίνου, δεν παρουσιάστηκε. Η παρουσίαση του συμβάντος από τον Τύπο, από 27/4/17 -2/5/2017, είναι εντυπωσιακά ανύπαρκτη στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, *Καθημερινή, Τα Νέα, Έθνος, Ελεύθερος Τύπος, τύπος της Θεσσαλονίκης, Μακεδονία* (<https://www.frontpages.gr/d/20170428/44>).

Γεγονός που υποδεικνύει την αδιαφορία του Τύπου την εποχή εκείνη, για την οπαδική βία, ως ένα ασήμαντο ειδησεογραφικό γεγονός, ανίκανο να φιλοξενηθεί στα πρωτοσέλιδα. Η κοινωνία δεν άντεχε άλλο δράμα... Με την εκλογική νίκη της Νέας Δημοκρατίας στις εκλογές της 8 Ιουλίου του 2019, η Ελλάδα μπαίνει στην δεκαετία του 2020 με την κυβέρνηση να υπόσχεται σταθερότητα και κανονικότητα(νόμος και τάξη εκ του law and order). Αυτή η κανονικότητα δεν άργησε να φέρει τον επόμενο νεκρό, θύμα της οπαδικής βίας στις 5/1/2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1 Το πλαίσιο της έρευνας

Η έρευνα αναζητά σε πανελλήνιο επίπεδο τις αναπαραστάσεις θανατηφόρας οπαδικής βίας και το εύρος της δυναμικής παρουσίασης τους στο αναγνωστικό κοινό. Επιλέχθηκε ως κλειδί στην αναζήτηση μας, την αναφορά των περιστατικών στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, τα οποία προκαλούν και προσκαλούν τον αναγνώστη στην εσωτερική αρθρογραφία. Συνεπώς η απουσία στα πρωτοσέλιδα τίτλων για τα περιστατικά, μας οδήγησε να αποκλείσουμε αυτά τα φύλλα.

Η παρούσα έρευνα ανήκει στην κατηγορία των ποιοτικών ερευνών. Εξετάζει ως τεκμήρια τα αστυνομικά δελτία των περιστατικών και τα αντιπαραβάλλει με τα πρωτοσέλιδα και τον δημοσιογραφικό λόγο στα άρθρα γνώμης. Επιλέχθηκαν δύο ιστορικές πολιτικές εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας, «*Τα Νέα*» και η «*Καθημερινή*». Οι δύο αυτές εφημερίδες παραδοσιακά καλύπτουν το πολιτικό φάσμα της κεντροαριστεράς και της κεντροδεξιάς αντίστοιχα. Συνεπώς θεωρήθηκε ότι καλύπτουν ένα αναγνωστικό κοινό πολιτών αντίστοιχο με τα εκλογικά ποσοστά των αντιστοίχων κομμάτων (περίπου 80%).

Η επιλογή τους έγινε, ώστε να εξακριβωθεί κατά πόσον δίδεται εθνική εμβέλεια στα περιστατικά, που αναφέρονται σε απώλεια ζωής οπαδών, απαλλαγμένα από την οπτική των δημοσιογράφων του αθλητικού τύπου. Όπως είναι γνωστό οι αθλητικογράφοι δημοσιοποιούν υποκειμενικές θέσεις, αφού αναφέρονται σε κοινά που υποστηρίζουν αποκλειστικά αθλητικούς συλλόγους και «*καλλιεργούν συστηματικά τις δια-οπαδικές συγκρούσεις*» (Τσουκαλά 2013: 212). Αποκλείσαμε επίσης τις εκδόσεις του σαββατοκύριακου, διότι αυτές προετοιμάζονται ολόκληρη την εβδομάδα οπότε η επικαιρότητα δεν καταγράφεται και η αρθρογραφία χάνει τα άμεσα αντανakλαστικά της, είναι μεν ώριμη αλλά και επιλεγμένη.

Εξετάζονται τέσσερα θανατηφόρα περιστατικά και οι αναπαραστάσεις τους στις δύο εφημερίδες. Η χρονική περίοδος είναι από τον Απρίλιο του 2017 μέχρι τον Αύγουστο του 2023. Το χρονικό εύρος της αναζήτησης για κάθε περιστατικό καλύπτει επτά ημερολογιακές ημέρες, για λόγους οικονομίας της έρευνας, αρχής γενομένης από την επομένη ημερομηνία τέλεσης αυτού. Η έρευνα συνεχίστηκε και μέχρι τις επόμενες 7 ημέρες(σύνολο 14), για λόγους ερευνητικής πληρότητας. Η ποσοτική παρουσίαση των δημοσιεύσεων, με πρωτοσέλιδους τίτλους, για τις επόμενες 7 ημέρες κοινοποιείται στην εισαγωγή κάθε περιστατικού.

Η επιλογή των τεσσάρων περιστατικών προέκυψε μέσα από την έρευνα για το περιστατικό του Άλκη Καμπανού. Υπήρχαν αναφορές στον Τόσκο Μποζαντζίσκι και στον Νάσο Κωσταντίνου. Κατά την διάρκεια της ερευνητικής προσέγγισης, των τριών περιπτώσεων τον Αύγουστο του 2023 συνέβη το περιστατικό στην Νέα Φιλαδέλφεια, με θύμα τον Μιχάλη Κωνσταντίνου. Το οποίο συμπεριελήφθη στην έρευνα.

Εξ αυτών συντελέστηκε μια ερευνητική στροφή με ποσοτική αύξηση στα ερευνώμενα περιστατικά, ώστε να οδηγήσει σε ποιοτικότερα αποτελέσματα.

Στο παράρτημα παρουσιάζονται τα πρωτοσέλιδα των δύο εφημερίδων, εφόσον έχουν αναφορά για τα περιστατικά. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση του Κυπρίου φιλάθλου, όπου τα παρουσιάζεται για να καταγραφεί η απουσία πρωτοσέλιδου τίτλου επί αυτών.

Συναντήσαμε ανάλογα και όχι αντίστοιχα άρθρα στα πρωτοσέλιδα και στο εσωτερικό των εφημερίδων, άλλοτε στις σελίδες απόψεων και άλλοτε στις αθλητικές τους σελίδες, τα οποία μας ήταν χρήσιμα κατά την αποδελτίωση τους. Από τα άρθρα αυτά αποκλείστηκαν όσα θεωρούνται «ειδησιογραφία» (απεικόνιση), μέσα από την σύγκριση τους με τις αστυνομικές ανακοινώσεις για τα συμβάντα και άρθρα γνώμης ακαδημαϊκών.

Η αποδελτίωση έγινε στα άρθρα ερμηνευτικής ειδησεογραφίας (αξιολόγηση, ερμηνεία, κριτική παρουσίαση). Μέσα από την ανάγνωση τους, αναζητήσαμε τις αναπαραστάσεις των περιστατικών, των θυτών, των θυμάτων, της κοινωνικής

κατασκευής συναισθημάτων και της απόδοσης ευθυνών προς Τρίτους. Χρήσιμα εργαλεία για την αποδελτίωση, αποτέλεσαν όπως σημειώνεται στην εισαγωγή: Το θεωρητικό πλαίσιο από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία για την θεωρία του οπαδισμού, την δημοσιογραφική θεωρία δεοντολογίας και ηθικής, ο κοινωνικός κατασκευαστισμός, η κοινωνιολογική θεωρία των κοινωνικών αναπαραστάσεων, η θεωρία περί επιβολής «ηθικού πανικού» καθώς και η πολιτική προσέγγιση του νεοφιλελεύθερου κανόνα περί «νόμου και τάξης».

3.2 Τα ερευνητικά ερωτήματα

Το κεντρικό ερέθισμα αυτής της έρευνας μέσα από την μελέτη του περιστατικού του Άλκη Καμπανού ήταν *«Πώς παρουσιάζουν οι ελληνικές εφημερίδες τα θανατηφόρα περιστατικά βίας οπαδών, ποιες είναι οι επιπτώσεις στην δημόσια κατανόηση και ποιες είναι οι κοινωνικές προσλαμβάνουσες»*. Μέσω της θεωρητικής επισκόπησης έγινε εμφανής η ανάγκη διερεύνησης του τρόπου με τον οποίο τα ΜΜΕ χρησιμοποιούν τη γλώσσα, τις εικόνες και άλλα ερμηνευτικά πλαίσια για να διαμορφώσουν την αντίληψη του κοινού. Η έρευνα αυτή εντάχθηκε στο ευρύτερο πλαίσιο της μελέτης της σχέσης μεταξύ ΜΜΕ και κοινωνίας, καθώς και του ρόλου των ΜΜΕ στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.

Η σημασία ανάλυσης της κάλυψης των ΜΜΕ σε τέτοιου είδους περιστατικά έγκειται στο γεγονός ότι τα ΜΜΕ διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της δημόσιας συζήτησης και στην ανάπτυξη κοινωνικών αντιλήψεων. Οι αναπαραστάσεις των ΜΜΕ μπορούν να ενισχύσουν ή να αποδομήσουν στερεότυπα, να επηρεάσουν την πολιτική ατζέντα και να διαμορφώσουν την κοινή αντίληψη για την οπαδική βία. Επιπλέον, η κάλυψη των ΜΜΕ μπορεί να συμβάλλει στην απονομιμοποίηση της βίας ή αντιθέτως, να την νομιμοποιήσει.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που καθοδηγούν την έρευνα μας συνοψίζονται σε τρεις άξονες οι οποίοι γεννούν δευτερεύοντα επιμέρους ερωτήματα.:

- Ποια είναι η αναπαράσταση των θυμάτων;

Ποιες είναι οι κυρίαρχες αφηγήσεις που διαμορφώνονται για τα θύματα οπαδικής βίας στα ΜΜΕ; Με ποιους τρόπους η κάλυψη της οπαδικής βίας στα ΜΜΕ επηρεάζει την αντίληψη του κοινού για τα θύματα; Πώς συμβάλλουν οι αναπαραστάσεις των θυμάτων οπαδικής βίας στα ΜΜΕ στην αναπαραγωγή ή την πρόληψη της βίας; Υπάρχουν διαφορές στην αναπαράσταση των θυμάτων οπαδικής βίας ανάλογα με το μέσο ενημέρωσης, το φύλο, την κοινωνική τάξη ή άλλα χαρακτηριστικά; Πώς επηρεάζονται οι δημοσιογράφοι από τις δικές τους πεποιθήσεις και ιδεολογίες κατά την αναπαράσταση των θυμάτων οπαδικής βίας

- Ποια είναι η αναπαράσταση των θυτών;

Ποιες είναι οι κυρίαρχες αφηγήσεις που διαμορφώνονται για τους θύτες οπαδικής βίας στα ΜΜΕ; Με ποιους τρόπους η κάλυψη της οπαδικής βίας στα ΜΜΕ επηρεάζει την αντίληψη του κοινού για τους θύτες; Πώς συμβάλλουν οι αναπαραστάσεις των θυτών οπαδικής βίας στα ΜΜΕ στην αναπαραγωγή ή την πρόληψη της βίας; Υπάρχουν διαφορές στην αναπαράσταση των θυτών οπαδικής βίας ανάλογα με το μέσο ενημέρωσης, το φύλο, την κοινωνική τάξη ή άλλα χαρακτηριστικά;

- Ποια είναι η κοινωνική αναπαράσταση εκάστου περιστατικού και συνολικά;

Η σοβαρότητα του περιστατικού, η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης.

Η ομάδα που εμπλέκεται: Η δημοτικότητα, η ιστορία, η κουλτούρα της ομάδας.

Το κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο: Η κοινωνική και πολιτική ατμόσφαιρα στην οποία λαμβάνει χώρα το περιστατικό.

Ποιες είναι οι κυρίαρχες αφηγήσεις και οι ερμηνείες που διαμορφώνονται για την οπαδική βία;

Πώς επηρεάζονται οι κοινωνικές αντιλήψεις για την οπαδική βία από παράγοντες όπως η ηλικία, το φύλο, η κοινωνική τάξη, η πολιτική ιδεολογία και η σχέση με αθλητικές ομάδες;

Πώς συμβάλλουν τα ΜΜΕ, η εκπαίδευση, το πολιτικό σύστημα και άλλοι κοινωνικοί θεσμοί στη διαμόρφωση της κοινωνικής αναπαράστασης της οπαδικής βίας;

Τέλος θα μας απασχολήσουν τυχούσες διαφοροποιήσεις ή ομαδοποιήσεις των μεμονωμένων περιστατικών και οι πιθανές στερεοτυπικές αναπαραστάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΝΑΣΟΣ

4.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας

Στις 27/4/2017 η ανακοίνωση της ΕΛ.ΑΣ. αναφέρει: *«Βραδινές ώρες της 27-04-2017, οι προαναφερόμενοι τέσσερις άντρες, σε τρεις διαφορετικές περιπτώσεις, έχοντας καλυμμένα τα χαρακτηριστικά των προσώπων τους, επιτέθηκαν σε βάρος οκτώ ατόμων που κινούνταν πεζά επί της οδού Αγίου Δημητρίου, καταφέροντας σε ορισμένους εξ' αυτών χτυπήματα με χρήση σωματικής βίας και αντικειμένων και αφού τους εξύβρισαν, αφαίρεσαν μπλούζες τους που έφεραν διακριτικά ομάδας της πόλης. Από την επίθεση τραυματίστηκε σοβαρά 24χρονος νεαρός, ο οποίος προκειμένου να διαφύγει, διέσχισε κάθετα το οδόστρωμα με αποτέλεσμα να παρασυρθεί από διερχόμενο αυτοκίνητο»*,(www.reporter.com.cy).

4.2 Σύνοψη

Όπως αναφέραμε στο κεφάλαιο της ιστορικής καταγραφής της οπαδικής βίας (2.5) το περιστατικό δεν έλαβε δημοσιότητα.

Ο άτυχος Κύπριος κατέληξε την 03/05/2017, χωρίς να υπάρχει η παραμικρή αναφορά στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων που παρακολουθούμε μέχρι τις 9/5/2017. Αποτελεί έκπληξη η αδιαφορία των εντύπων τόσο για το γεγονός, όσο και για την δυσάρεστη εξέλιξη αυτού. Παράλληλα στο πολιτικό περιβάλλον, και για τις δύο ημερομηνίες, δεν κυριαρχούσε κάποια είδηση ή ένα γεγονός που να «πουλάει». Ίσως θεωρήθηκε ως μία παραβατική συμπεριφορά οπαδών, που οδήγησε σε ένα τροχαίο δυστύχημα μη θανατηφόρο στην αρχή. Η δυσάρεστη εξέλιξη του όμως, θα μπορούσε να απασχολήσει τα έντυπα. Άλλωστε και η περίπτωση του Τόσκο, όπως παρουσιάζεται στο επόμενο κεφάλαιο δεν έτυχε ιδιαίτερας δημοσιότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο : ΤΟΣΚΟ

5.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας

«Σήμερα (05-01-2020) και περί ώρα 16:30, διακομίσθηκαν στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, από την ευρύτερη περιοχή του Μεγάρου Μουσικής, τρεις αλλοδαποί, μετά από επίθεση που δέχτηκαν από οπαδούς του ΠΑΟΚ. Ένας εξ' αυτών, ηλικίας 28 ετών, κατέληξε. Ερευνώνται τα αίτια θανάτου του, καθώς μετά την επίθεση και ενώ ευρίσκετο επί του οδοστρώματος πέρασε από πάνω του όχημα, το οποίο αναζητείται. Προανάκριση διενεργείται από τις αστυνομικές Αρχές» (www.astynomia.gr, 2020).

5.2 Πρωτοσέλιδα

Στις 5/1/2020 ανάλογο περιστατικό (θύμα αλλοδαπός, που δέχθηκε το τελικό χτύπημα από διερχόμενο όχημα κατά την καταδίωξή του) καταγράφεται από την ΕΛ.ΑΣ Ο Βούλγαρος οπαδός Τόσκο Μποζατζίσκι κατέληξε ακαριαία.

Η αρθρογραφία των δύο εφημερίδων είναι πτωχή γενικώς. Στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» μία πρωτοσέλιδη αναφορά . Στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ» τρεις. Έκτοτε πάει οποιαδήποτε πρωτοσέλιδη αναφορά.

Ακολουθεί η καταγραφή των τίτλων με χρονολογική σειρά (Παράρτημα Β):

7/1/2020

ΤΑ ΝΕΑ, Τυφλή οπαδική βία νεκρός γιατί υποστήριζε τον Άρη.

8/1/2020

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Συμμορίες.

9/1/2020

ΤΑ ΝΕΑ, Οπαδική βία οι περίπλοκες σχέσεις διωκτικών αρχών και χούλιγκαν.

10/1/2020

ΤΑ ΝΕΑ, Οπαδική βία μια προφυλάκιση για τον θάνατο του οπαδού του Άρη.

Από τους τίτλους των πρωτοσέλιδων παίρνουμε μια πρώτη γεύση για το περιεχόμενο των άρθρων ερμηνευτικής δημοσιογραφίας που περιέχονται στα φύλλα των εφημερίδων, οδηγώντας τα ερευνητικά μας ερωτήματα σε μία περιληπτική απάντηση.

Η αναπαράσταση του θύματος σχεδόν ανύπαρκτη.

Η αναπαράσταση των θυτών γενική και αόριστη.

Ενώ οι ευρύτερες κοινωνικές αναπαραστάσεις πλούσιες σε υλικό : «*τυφλή οπαδική βία*», «*συμμορίες*», «*σχέσεις διωκτικών αρχών και χούλιγκαν*».

5.3 Τα Άρθρα

7/1/2020 ΤΑ ΝΕΑ

«Ως εδώ» (Ανώνυμος, 2020: 23)

Το ανυπόγραφο άρθρο της εφημερίδας, το οποίο προβάλλεται στο πρωτοσέλιδο της έκδοσης με τίτλο «*ΤΥΦΛΗ ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ ΝΕΚΡΟΣ ΓΙΑΤΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕ ΤΟΝ ΑΡΗ*», φέρει τον ενδεικτικό τίτλο «Ως εδώ». Η προσέγγιση του αρθρογράφου προκαλεί την πολιτισμική συνείδηση του αναγνώστη και αναφέρεται κατ' ευθείαν στην εικόνα της χώρας μας «*Το να υπάρχει νεκρός ύστερα από περιστατικό οπαδικής βίας, είναι όνειδος για κάθε πολιτισμένη χώρα*». Νουθετεί τον αναγνώστη, να τον ενδιαφέρει η εικόνα της χώρας «*με ιστορία πολιτισμού*» και της κοινωνίας που «έχει αντιληφθεί τι σημαίνει «*φίλαθλο πνεύμα*», η οποία δεν «μπορεί να ανέχεται τέτοια θλιβερά περιστατικά». Κλείνοντας την πολιτισμική προσέγγιση του Ελληνικού έθνους, υπερθεματίζει με στοιχεία παραδοσιακά, γράφοντας «*οπαδοί μιας ομάδας επιτίθενται σε έναν αλλοδαπό φίλο μιας άλλης ομάδας*». Ο υπαινιγμός του, στην φιλοξενία, ενεργοποιεί στην μνήμη του αναγνώστη την Νέμεση αλλά και την ντροπή.

Η προσέγγιση του μετά, στρέφεται στην πόλη που συνέβη το περιστατικό υπογραμμίζοντας σημειολογικά, ότι έλαβε χώρα στο «*κέντρο μιας πόλης*», προφανώς θέλοντας να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στο γεγονός (το οποίο είναι συγκλονιστικό ανεξάρτητα από τον γεωγραφικό του προσδιορισμό). Συνεχίζοντας με την οπτική της

κοινωνίας προς το συμβάν, στο ίδιο άρθρο, εκμεταλλεύεται την είδηση *«ότι στο ντέρμπι του μπάσκετ που διεξήχθη στην Πυλαία, οπαδοί πανηγύριζαν για τον χαμό ενός άλλου ανθρώπου»*, και αναρωτιέται πως μπορεί να εισέπραξαν οι υπόλοιποι φίλαθλοι, το περιστατικό *«που έγινε μπροστά στα μάτια ανυποψίαστων πολιτών και οικογενειών»*.

Επόμενος νοητικός σταθμός η ελληνική Αστυνομία *« πώς θα κινηθεί η Αστυνομία »*, αναρωτιέται με έντονη ρητορική αμφισβήτησης για την δράση της *« πού μπορεί να φτάσει η αδράνειά της. Τι έρευνες θα κάνει, πώς θα πατάξει τον χουλιγκανισμό »*. Υπερθεματίζει την αναγκαιότητα της αντίδρασης της *« πώς θα εμπεδώσει το αίσθημα ασφάλειας στις τάξεις των απλών οπαδών. Που δεν γίνεται να κυκλοφορούν τρομοκρατημένοι πως κάτι άσχημο θα συμβεί και σε αυτούς »*. Το άρθρο κορυφώνεται με την έμμεση μομφή στην Δικαστική και νομοθετική εξουσία γράφοντας για την ανασφάλεια των απλών οπαδών(!), *« Που δεν γίνεται να κυκλοφορούν τρομοκρατημένοι πως κάτι άσχημο θα συμβεί και σε αυτούς, ούτε να γνωρίζουν πως τα κρούσματα τυφλής οπαδικής βίας μένουν ατιμώρητα »*.

Το άρθρο ολοκληρώνεται με άλλη μία αναφορά στην εθνική υπόσταση και κουλτούρα *« ως λαός.... Γιατί δεν μας ταιριάζουν και κυρίως δεν μας αξίζουν »*. Το «φίλαθλο πνεύμα» παραβιάστηκε. Το σημείο του άρθρου είναι ότι η εθνική αθλητική μας κουλτούρα δεν μπορεί να ανεχθεί τέτοια περιστατικά, για τα οποία ευθύνεται η δυσλειτουργία των θεσμικών οργάνων της Πολιτείας. Ο αθλητισμός έχει γίνει πολιτικός (Α. Νικολαΐδης, 2016: 101).

« Στραβά μάτια, και μυστηριώδεις έρευνες » (Καρπετόπουλος, 2020: 23)

Τα «ΝΕΑ» έχουν πιο έντονη αρθρογραφία, ενυπόγραφη κυρίως από τον Α. Καρπετόπουλο μια μέρα πριν την «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στο ένθετο αθλητικό περιοδικό «ΟΜΑΔΑ». Την 7η Ιανουαρίου, με το άρθρο *« Στραβά μάτια, και μυστηριώδεις έρευνες »*, προσεγγίζει το γεγονός με διάθεση απαξιωτική απέναντι στις έρευνες της Αστυνομίας. Γράφει στον υπότιτλο του άρθρου: *« Ερευνώνται τα αίτια θανάτου του Βούλγαρου οπαδού »*, λέει η ανακοίνωση της Αστυνομίας. *Τι ερευνούν δηλαδή, όταν οι μαρτυρίες των αυτοπτών είναι σαφείς; »*.

Στην συνέχεια του άρθρου αναρωτιέται ποιο είναι το μυστήριο που αναζητά η Αστυνομία, ενώ υπάρχουν αυτόπτες μάρτυρες. Αποδομώντας το, θέτει τα δικά του ερωτήματα, ως τα πραγματικά μυστήρια, αρχής γενομένης από το πού άντλησαν το

θάρρος οι δράστες να επιτεθούν σε ανθρώπους(αποφεύγει τον χαρακτηρισμό φιλάθλους/οπαδούς)στο κέντρο της πόλης της Θεσσαλονίκης. Θέτει και επόμενο προβληματισμό: *«Αν επίσης κάτι αποτελεί αληθινό μυστήριο είναι το ως πότε το κράτος θα ανέχεται όλα αυτά τα κρούσματα οργανωμένης οπαδικής βίας ακολουθώντας την τακτική της στρουθοκαμήλου».*

Προχωρώντας τον συλλογισμό του στα «μυστήρια» που προβάλλονται αναφέρεται στην αντιπαράβολή των Αστυνομικών επιχειρήσεων εκκαθάρισης καταλήψεων που γίνονταν την περίοδο εκείνη(Εξάρχεια) και την αδυναμία της να πατάξει την *«οπαδική τρομοκρατία, δίνοντας την εντύπωση πως αυτή δεν θέλει να την πειράξει, επειδή φοβάται παράγοντες και προστάτες της»* στην συνέχεια το περιγράφει με σκληρές εκφράσεις *«παρακολουθεί όλον αυτόν τον χουλιγκάνικο αλητόκοσμο με μια αμηχανία που φτάνει στα όρια της υποψίας».*

Συνεχίζοντας τον ιδιαίτερα σκληρό και κριτικό λόγο του αναφέρεται στην ανακοίνωσή της ΠΑΕ ΑΡΗΣ *«Χθες ο Αρης Θεσσαλονίκης εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία ισχυρίζεται ότι ειδικά στη Θεσσαλονίκη οι χούλιγκανς απολαμβάνουν ένα είδος ανομίας γιατί, όπως κατά λέξη αναφέρεται, η τοπική αστυνομία κάνει τα στραβά μάτια!».* Ολοκληρώνοντας *«Η δική μου εντύπωση είναι ότι μοιάζει να έχει κάνει μια περίεργη συμφωνία με το εγχώριο χουλιγκαναριό και τους προστάτες του και να κινείται μόνο όταν κρίνει πως οι εκλεκτοί συνομιλητές της ξεπέρασαν τα όρια».*

Παρατηρούμε μέσα από το άρθρο του ότι γίνεται αναφορά στην εθνικότητα του θύματος αλλά δεν τον χαρακτηρίζει φίλαθλο ή οπαδό τον αναφέρει ως επισκέπτη/εκδρομέα *«μια παρέα νεαρών που είχαν έρθει από τη Βουλγαρία».* Οι θύτες παρουσιάζονται έμμεσα, ως οπαδοί του ΠΑΟΚ, το κίνητρό τους, θεωρεί ότι πηγάζει από την οπαδική τρομοκρατία. Υπεύθυνο για το γεγονός όμως παρουσιάζει το Ελληνικό κράτος που παρακολουθεί άπραγο και κινεί υποψίες με την τακτική στρουθοκαμήλου που τηρεί. Ως προς την αντιμετώπιση του φαινομένου καλεί την Κυβέρνηση να δώσει το πράσινο φως στην αστυνομία να εκκαθαρίσει τον χώρο. Το κυρίαρχο μήνυμα στο άρθρο είναι η οπαδική τρομοκρατία η οποία είναι σε σύνδεση με *«προστάτες»* ενδεχομένως με την στήριξη της Αστυνομίας, η οποία τροφοδοτείται από την κρατική ύποπτη αδιαφορία.

8/1/2020 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Συμμορίες» (Ανώνυμος, 2020: 1)

Η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» με το κύριο άρθρο της «Συμμορίες», την 8^η Ιανουαρίου, προσεγγίζει το γεγονός με διάθεση δεικτική απέναντι στην κυβέρνηση. Καταγγέλλει την έλλειψη βούλησης και την αδυναμία της, λόγω του πολιτικού κόστους που θα επέφερε η σύγκρουση της με τις συμμορίες. Υπερθεματίζει την άποψη αυτή περιγράφοντας την συγκατάβαση με την οποία αντιμετωπίστηκε το αιματηρό γεγονός. Ζητά την εξάρθρωση των συμμοριών χωρίς να προσδιορίζει την σύνθεση τους.

Το θύμα δεν αναφέρεται πουθενά, παρά μόνον η κατάληξη του γεγονότος, ο θάνατος του οπαδού. Προσδιορίζοντας όμως ότι πρόκειται για οπαδό και όχι φίλαθλο. Η εθνικότητα του δεν απασχολεί τον αρθρογράφο, αφού η μεγάλη εικόνα είναι τα αποτελέσματα του χουλιγκανισμού. Οι θύτες παρουσιάζονται ως οργανωμένοι, σε συμμορίες, εγκληματίες. Το κίνητρο δεν αναφέρεται ούτε υπονοείται. Θύτες και θύμα δεν προσδιορίζονται ως οπαδοί συγκεκριμένων ομάδων. Ο τίτλος του άρθρου μετατρέπει το σημαίνον (το αιματηρό επεισόδιο) στο σημείο: την ύπαρξη συμμοριών μέσα στους οπαδικούς κόσμους και την αδυναμία πάταξης αυτών από την Πολιτεία.

9/1/2020 ΤΑ ΝΕΑ

«Αστυνομικός χούλιγκαν και πολεμικές επιχειρήσεις» (Καρπετόπουλος, 2020: 27)

Ο Α. Καρπετόπουλος επανέρχεται με άρθρο του στα ΝΕΑ με τίτλο «Αστυνομικός χούλιγκαν και πολεμικές επιχειρήσεις» και υπότιτλο «Οι πολύπλοκες σχέσεις των διωκτικών Αρχών με τους χούλιγκαν και η οργανωμένη επιχειρησιακή δράση πυρήνων οργανωμένων οπαδών». Το άρθρο εμφανίζεται ως συνέχεια του από 7/1/2020. Εμπεριέχει αποκαλυπτικά στοιχεία για τους θύτες και την σχέση τους με την Αστυνομία, ενώ συνεχίζει να μην κατηγοριοποιεί το θύμα ως φίλαθλο/οπαδό, αφού τον αναφέρει ως «Βούλγαρο ποδοσφαιρόφιλο».

Στο δεύτερο κεφάλαιο του άρθρου προσεγγίζει το περιστατικό ως προμελετημένο. Η είδηση που είχε κυκλοφορήσει από την 7^η Ιανουαρίου ότι ο ένας εκ των δραστών είναι γιος αστυνομικού διασταυρώθηκε και χρησιμοποιείτε από τον αρθρογράφο στήνοντας το πρώτο μέρος του άρθρου επ' αυτού. Πιο συγκεκριμένα αναφέρει «Στο μεταξύ σάλο

έχει προκαλέσει η αποκάλυψη πως η μητέρα του ενός εκ των δύο συλληφθέντων ήταν μέχρι πρόσφατα μέλος της διεύθυνσης αθλητικής βίας».

Αναζητώντας την δράση της εν λόγω αστυνομικού, αποκαλύπτει είχε στενές σχέσεις με τους οργανωμένους οπαδούς του ΠΑΟΚ και ότι έχει καταγγεληθεί η συμπεριφορά της *«Στο περσινό ντέρμπι του Άρη με τον ΠΑΟΚ στο «Βικελίδης», η συγκεκριμένη σχέση είχε καταγγεληθεί από οργανωμένους οπαδούς του Άρη, που την παρουσίαζαν ως προστάτιδα των οπαδών του ΠΑΟΚ με σχετικά πανό».* Επίσης την παρουσιάζει ως ιδιαίτερα ενεργή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και μάλιστα με χρήση αγοραίων εκφράσεων και λεκτικών επιθέσεων ακόμη και σε ποδοσφαιρικούς παράγοντες. Αφού απαιτεί από τις Αρχές να ερευνήσουν το πρόσωπο της και την δράση της καταλήγει στο πρώτο κεφάλαιο του άρθρου του στην διαπίστωση ότι *«οι σχέσεις των διωκτικών αρχών με τους χούλιγκαν μοιάζουν ιδιαίτερα πολύπλοκες».*

Στο δεύτερο κεφάλαιο με τον δεικτικό τίτλο *«Έλιωσε η καραμέλα»*, προσεγγίζει τις σχέσεις οπαδών και πολιτικών χώρων (υποδεικνύοντας την Χρυσή Αυγή) και αναμεταδίδει ισχυρισμούς της αστυνομικής διεύθυνσης για προμελετημένο και οργανωμένο έγκλημα κατά των Βούλγαρων εκδρομέων *«κάποιοι τους παρακολουθούσαν, κατέγραφαν τις διαδρομές και τις κινήσεις τους και έψαχναν τον κατάλληλο χώρο και χρόνο για τη δολοφονική ενέδρα».*

Το άρθρο ολοκληρώνεται με την προτροπή προς τον Υπ. Προστασίας του Πολίτη *«να δει τη στελέχωση των διευθύνσεων αθλητικής βίας και να αξιολογήσει τη δουλειά τους»* και κλείνει το άρθρο του με την αινιγματική φράση *«Γιατί η καραμέλα ότι όλα αυτά οφείλονται σε παράγοντες που συντηρούν στρατούς κ.λπ. κ.λπ. μοιάζει να έλιωσε»(...).* Το σημαινόμενο του άρθρου είναι ότι η κακή στελέχωση των διωκτικών αρχών δημιουργεί σχέσεις ανίερης με οπαδούς, ίσως τους διευκολύνει, ενώ παράλληλα στρέφει την οπτική περί παραγόντων που συντηρούν οπαδικούς στρατούς σε πολιτικούς χώρους που εγκολπώνουν τους οπαδούς. Εγκαλώντας ξανά την Πολιτεία να επιληφθεί του θέματος.

5.4 Σύνοψη

Ακολουθώντας τα ερευνητικά μας ερωτήματα συνοψίζουμε τα ευρήματά μας. Η αναπαράσταση του θύματος. Το θύμα περιγράφεται ως φίλος/ εκδρομέας του Άρη, χωρίς αναφορά στο όνομα του, η δε αναφορά στην εθνικότητα του περιορισμένη. Η οικογενειακή του κατάσταση δεν αναφέρεται πουθενά. Δίδεται η εντύπωση ότι το θύμα είναι αόρατο (εξ ου και η αναφορά σε τυφλή οπαδική βία;).

Η αναπαράσταση των θυτών. Οι θύτες παρόλο που στην ανακοίνωση της Αστυνομίας ταυτοποιούνται ως οπαδοί του ΠΑΟΚ, στην αρθρογραφία δεν υπάρχει πουθενά αναφορά της οπαδικής τους ταυτότητας(!). Η εθνικότητα τους δεν αναφέρεται, αλλά υποδεικνύεται έμμεσα, από την οικογενειακή σχέση της μητέρας του ενός, που ως ένστολη εργαζόταν στο τμήμα αθλητικής βίας της Αστυνομίας. Οι χαρακτηρισμοί των θυτών δεν προσωποποιούνται και εντάσσονται στην γενικευμένη εικόνα των βίαιων οπαδών. Η οικογενειακή και κοινωνική τους καταγωγή δεν αναφέρεται, πλην της περίπτωσης του ενός που περιγράψαμε ανωτέρω, με σκοπό τα καταδειχθεί η διαπλοκή Αστυνομίας και οπαδισμού.

Η κοινωνική αναπαράσταση των δημοσιευμάτων, διεισδύει σε ευρύτερες κοινωνικές πολιτισμικές, πολιτικές αξιολογήσεις και διεργασίες. Οι θεατές του αθλητικού θεάματος δεν χωρίζονται σε φιλάθλους και οπαδούς, καταγράφονται όλοι ως οπαδοί(!). Η έμμεση αναφορά σε συμμορίες κατευθύνει στον υπόκοσμο και εξελίσσεται σε πολιτικές ομάδες που ενεργούν παράνομα. Πάντοτε όμως με την ανοχή της Αστυνομίας και την έλλειψη βούλησης από την Πολιτεία ή ακόμα και την ανικανότητα αυτής, να λύσει το πρόβλημα που η ελληνική κοινωνία με την πολιτιστική της κουλτούρα δεν το ανέχεται μεν αλλά παραμένει δέσμια και φοβική απέναντι στα χτυπήματα της τυφλής οπαδικής βίας. Που αν ήταν ορατή θα ήταν φυσιολογική(;). Η κοινωνική αναταραχή περιγράφεται έντονα. Όσον αφορά την αντιμετώπιση της οπαδικής βίας αναφέρεται στην αρθρογραφία, ότι υπάρχουν ικανές διαδικασίες πάταξης, αλλά ενδεχομένως το πολιτικό κόστος να μην επιτρέπει την εκτέλεση τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΑΛΚΗΣ

6.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας

«Πρώτες πρωινές ώρες σήμερα (01-02-2022) στην περιοχή Χαριλάου σε υπαίθριο χώρο, έπειτα από επίθεση άγνωστων ατόμων τραυματίστηκε θανάσιμα 19χρονος ημεδαπός. Ειδικότερα, όπως προέκυψε από την αστυνομική έρευνα, ομάδα ατόμων προσέγγισε παρέα νεαρών και έπειτα από ερώτηση σχετικά με την αθλητική ομάδα που υποστηρίζουν, εξαπέλυσαν εναντίον τους επίθεση με αιχμηρά αντικείμενα και θλώντα όργανα, ενώ στη συνέχεια τράπηκαν σε φυγή. Ασθενοφόρα του ΕΚΑΒ παρέλαβαν τον 19χρονο και δύο (2) ακόμη άτομα και τους μετέφεραν σε νοσοκομείο της πόλης όπου διαπιστώθηκε ο θάνατος του πρώτου. Πραγματοποιήθηκαν δεκαπέντε (15) προσαγωγές ατόμων, εκ των οποίων ένας 27χρονος ημεδαπός συνελήφθη για κατοχή ναυτικού πυρσού. Στο σημείο μετέβη συνεργείο της Υποδιεύθυνσης Εγκληματολογικών Ερευνών Βορείου Ελλάδος, για την εξερεύνηση του χώρου. Προανάκριση διενεργεί το Τμήμα Εγκλημάτων κατά Ζωής και Προσωπικής Ελευθερίας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσσαλονίκης» (www.astynomia.gr, 2020).

6.2 Πρωτοσέλιδα

Το περιστατικό παρουσιάστηκε δυναμικά και έντονα από τις δύο εφημερίδες στα πρωτοσέλιδα τους, από την επόμενη κιόλας ημέρα με πλούσια αρθρογραφία.

Τα πρωτοσέλιδα όλων των εφημερίδων παρουσίασαν την είδηση στα φύλλα της 2/2/2022 και συνέχισαν με αμείωτη την παρουσία στα πρωτοσέλιδα τους μέχρι την 8/2/2022. Από την 9/2/2022 μέχρι την 14/2/2022 στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» υπάρχουν μόνον δύο πρωτοσέλιδα με αναφορά στο περιστατικό, και αυτά αφορούν την ειδησιογραφική εξέλιξη της έρευνας της αστυνομίας. Αντίστοιχα στα «ΝΕΑ» την ίδια περίοδο, τα πρωτοσέλιδα για το περιστατικό είναι τρία ειδησιογραφίας. Η ειδησιογραφία φθίνει και η είδηση χάνει την θέση της στα πρωτοσέλιδα.

Ακολουθεί η καταγραφή των τίτλων με χρονολογική σειρά(Παράρτημα Γ):

2/2/2022

*ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Βίαια επεισόδια και συμμορίες δοκιμάζουν την Θεσσαλονίκη.
ΤΑ ΝΕΑ, Χούλιγκαν στη Θεσσαλονίκη τον σκότωσαν εν ψυχρώ με δρεπάνι γιατί ήταν...
Άρης.*

3/2/2022

*ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Με βεβαρημένο παρελθόν ο συλληφθείς για τον φόνο.
ΤΑ ΝΕΑ, Στη Θεσσαλονίκη εκτός ελέγχου οι χούλιγκαν.*

4/2/2022

*ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Η πρώτη μάχη με τους χούλιγκαν.
ΤΑ ΝΕΑ, Θεσσαλονίκη ρόλο-κλειδί αναζητούν στα τηλέφωνα μετά τον φόνο.*

5/2/2022

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Δίκες-εξπρές και έρευνα για εγκληματική οργάνωση.

7/2/2022

ΤΑ ΝΕΑ, Δολοφονία Άλκη. Οι έξι συλλήψεις και η μια διαφυγή.

8/2/2022

*ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Δίωξη για ανθρωποκτονία στους οκτώ συλληφθέντες, για την
δολοφονία του 19χρονου Άλκη Καμπανού.
ΤΑ ΝΕΑ, Τι αναφέρει το κατηγορητήριο για τη σφαγή, ήθελαν να σκοτώσουν και άλλον.*

Οι τίτλοι στα πρωτοσέλιδα, για το περιστατικό έχουν αντίστοιχη δυναμική με την περίπτωση του «Τόσκο», σχετικά με τις απαντήσεις, επί των ερευνητικών ερωτημάτων.

Η αναπαράσταση του θύματος πλημμελής .

Η αναπαράσταση των θυτών και εδώ γενική και αόριστη.

Η παραπομπή των τίτλων, σε ευρύτερες κοινωνικές αναπαραστάσεις, πλούσια και ανισοβαρής, σε σχέση με το θύμα και τους θύτες. Αναλυτικότερα «συμμορίες δοκιμάζουν την Θεσσαλονίκη», «τον σκότωσαν εν ψυχρώ με δρεπάνι», «Στη Θεσσαλονίκη εκτός ελέγχου οι χούλιγκαν», «Η πρώτη μάχη με τους χούλιγκαν», «Έρευνα για εγκληματική οργάνωση», «ήθελαν να σκοτώσουν και άλλον». Παρατηρούμε ότι δίνεται έμφαση στην φρίκη του εγκλήματος, στην ύπαρξη συμμοριών και οργανωμένου εγκλήματος, οδηγώντας τον αναγνώστη σε καταστάσεις ηθικού πανικού.

6.3 Τα Άρθρα

2/2/2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Βίαια επεισόδια και συμμορίες δοκιμάζουν τη Θεσσαλονίκη» (Τζίμας, 2022: 1).

Το παρόν άρθρο φέρει ως υπότιτλο *«Εν ψυχρώ δολοφονία 19χρονου - Τρεις προσαγωγές από την Αστυνομία»*. Από τον τίτλο και τον υπότιτλο προετοιμαζόμαστε, να λάβουμε απαντήσεις στα ερωτήματα μας, αφού αναφέρονται έμμεσα στους θύτες, στο θύμα και στις κοινωνικές αξιολογήσεις και διεργασίες. Η αναπαράσταση του θύματος είναι όμως πολύ πτωχή *«Η δολοφονία, χθες τα ξημερώματα, ενός 19χρονου»*, χωρίς καμία άλλη αναφορά σε αυτό ή την ιδιότητα του ως μέλος κάποιας κοινωνικής ομάδας(φοιτητής, φίλαθλος, κλπ.). Η μόνη έμμεση αναφορά (που είναι και αναληθής) παρουσιάζει το θύμα ως οπαδό *«δολοφονία ενός δεκαεννιάχρονου σε καβγά για οπαδικές διαφορές»*, εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι προφανώς ακούσια υφέρπει η πιθανή ευθύνη του θύματος.

Η αναπαράσταση του/των θυτών, περιορίζεται στην αναφορά *«η Αστυνομία προχώρησε σε τρεις προσαγωγές υπόπτων»*. Η κοινωνική αναπαράσταση του περιστατικού είναι πλούσια και επιθετική *«Το απόστημα της οπαδικής βίας στη Θεσσαλονίκη κακοφορμίζει κατ' επανάληψιν»*, εντοπίζει την προσοχή του κοινού γεωγραφικά στην συμπρωτεύουσα, την οποία παρουσιάζει ως πεδίο επαναλαμβανόμενης οπαδικής βίας.

Στην εξέλιξη του άρθρου καταγράφεται η φράση *«η βία που ξεκίνησε από τις εξέδρες έχει λάβει κοινωνικές, πολιτικές και εθνικές προεκτάσεις»*, προδίδοντας τις γνώσεις του αρθρογράφου περί της οπαδικής θεωρίας, της οποίας δεν κάνει χρήση, αλλά την χρησιμοποιεί κοινωνικά και πολιτικά στην αναπαράσταση του. Συνεχίζει με μία ενδιαφέρουσα τοποθέτηση, με την οποία εμπλέκει τον κοινωνικό υποπολιτισμό των οπαδών με οποιαδήποτε αντικυβερνητική, αντισυστημική αντίδραση των πολιτών *«Τχνη «συνδεσμιτών» εντοπίζονται στα βίαια επεισόδια στα ΕΠΑΛ Σταυρούπολης και Ευόσμου, στις κινητοποιήσεις αντιεμβολιαστών, ακόμη και στις διαδηλώσεις κατά της συμφωνίας των Πρεσπών»*.

Ακολουθεί η τοποθέτηση του, ότι το περιστατικό δεν είναι μοναδικό αλλά υπάρχουν πλείστα άλλα, που δεν βλέπουν το φως της δημοσιότητας. *«Το παλίμψηστο της κλιμακούμενης τυφλής αιματηρής βίας περιλαμβάνει επεισόδια που βλέπουν το φως λόγω της τραγικής κατάληξής τους, όπως το χθεσινό, και άλλα, τα περισσότερα, που μένουν στο σκοτάδι».*

Επανέρχεται στην Θεσσαλονίκη και τους θεσμούς της κατηγορώντας τους και καλεί την Πολιτεία να αντιδράσει. *«Χρόνια τώρα η πόλη κινείται στον αστερισμό της χουλιγκανικής βίας, πλην όμως αποφεύγει, όπως και γενικότερα η πολιτεία, να συζητήσει και κυρίως να παρέμβει αποφασιστικά για να πατάξει το καρκίνωμα που έχει ξεφύγει προ πολλού από τις εξέδρες και έχει λάβει κοινωνικές, πολιτικές και εθνικές προεκτάσεις».* Ο συλλογισμός του καταλήγει με μία σιβυλλική αποτύπωση *« Όλοι ξέρουν πού επωάζεται το αυγό του φιδιού, αλλά ουδείς τολμά να πλησιάσει στη φωλιά για να το 'σκοτώσει' . Λες και μια αόρατη δύναμη παρεμβαίνει κάθε φορά που γίνεται ένα φονικό ή ένας τραυματισμός και λέει 'έως εδώ' ».* Το άρθρο του Τζίμα ολοκληρώνεται με την αναφορά στην δήλωση του Χ. Τσορμπατζούδη, αναφορικά με την επίλυση του προβλήματος, την οποία προφανώς υιοθετεί *«Ούτε οι δικηγόροι ούτε η αστυνομία μπορούν από μόνοι τους να λύσουν το θέμα εάν δεν υπάρξει εκπαίδευση των οπαδών».*

ΤΑ ΝΕΑ

«Δεν το χωράει ο νους» (Μικραθλητικός, 2022: 31).

Το παρόν άρθρο αναφέρεται αποκλειστικά στην αναπαράσταση του θύματος. Δίνει πληροφορίες για την ηλικία του, την οπαδική του προτίμηση και το όνομα του *«ο Αλκιβιάδης Καμπανός, ο 19χρονος οπαδός του Αρη».* Περιγράφει το γεγονός ειδησιογραφικά *«μαχαιρώθηκε θανάσιμα τα ξημερώματα της Τρίτης στην περιοχή Χαριλάου».* Κατόπιν μας ενημερώνει, για την μόνιμη κατοικία του *«διέμενε αυτήν την περίοδο στη Βέροια».* Ήταν γόνος απόστρατου αξιωματικού του στρατού. Λόγω του επαγγέλματος του πατέρα του έμενε στην Θεσσαλονίκη και πήγαινε σχολείο στο 31^ο Γυμνάσιο στο Φάληρο. Εκεί απέκτησε φίλιες που διατηρώντας τες, επισκεπτόταν συχνά στην Θεσσαλονίκη, μετά την μετοίκηση του στην Βέροια.

Στην συνέχεια μας δίνει πληροφορίες για την προτίμηση του στον Άρη, αλλάζοντας την πρότερη αρνητικά φορτισμένη τοποθέτηση του ως οπαδού, «*Ήταν υποστηρικτής του Άρη, πήγαινε στο γήπεδο σε ποδόσφαιρο και μπάσκετ, αλλά δεν ήταν γνωστός για οργανωμένη οπαδική δράση, ούτε είχε παρελθόν σε συμπλοκές μεταξύ χούλιγκαν*».

Η αναπαράσταση του θύματος είναι σεμνή, αρκετά εμπεριστατωμένη, εμπεριέχει ευαισθησία «*στη μνήμη του αδικοχαμένου νεαρού*» και εστιάζει στην ατομικότητα του. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε αναπαράσταση των θυτών και ουδεμία νύξη σε κοινωνικές αναπαραστάσεις. Συνολικά είναι αμερόληπτο και ο τίτλος μετά την ανάγνωση του άρθρου, εύστοχος.

«Απλά κλείνεις τα μάτια και προσεύχεσαι» (Μοιρώτσος, 2022: 31).

Ο Μοιρώτσος από τον τίτλο του άρθρου εμφανίζει μια μοιρολατρική προσέγγιση. Συνεπώς προς αυτόν ξεκινάει την τοποθέτηση του με μία απαισιόδοξη εισαγωγική πρόταση «*Δεν έχει τέλος αυτό που ζούμε. Και δυστυχώς δεν φαίνεται πως θα υπάρξει – τουλάχιστον σύντομα - τέλος σε όλη αυτή την ... πανδημία του άκρατου χουλιγκανισμού που ταλανίζει τη χώρα μας*». Παραλληλίζει την πανδημική εμπειρία των ημερών του Covid-19, με τον χουλιγκανισμό. Επιτίθεται στο θυμικό του αναγνώστη «*στο σημείο να θρηνούν μητέρες τα παιδιά τους*». Παρόλο που περιγράφει το περιστατικό «*από επίθεση οπαδών άλλων ομάδων με μαχαίρια*», «*ο Άλκης που απλά απάντησε -Άρης στην ερώτηση τι ομάδα είσαι*» και αναφέρεται στο θύμα «*Ο 19χρονος Άλκης που δεν ασχολήθηκε ποτέ του με βία, με επεισόδια, με ραντεβού θανάτου. Απλά υποστήριζε μια ομάδα που του έμαθε να υποστηρίζει ο μπαμπάς του*», αυτά αποτελούν εργαλεία για να υπερθεματίσει την θέση του τίτλου του άρθρου. Ας κλείσουμε τα μάτια να μην βλέπουμε αυτό που δεν μπορούμε να αντέξουμε και ας προσευχηθούμε.

Στην συνέχεια εστιάζει στο πρόβλημα «*Η Ελλάδα ζει τις πιο «μαύρες μέρες» σε επίπεδο επεισοδίων*». Μέσα από αυτήν την διαπίστωση προχωρά τον συλλογισμό του και γράφει δηκτικά προς τις αρχές και τους θεσμούς «*Θα δράσουμε, λένε. Θα λάβουμε μέτρα, λένε. Αλλά ποτέ δεν γίνεται τίποτα. Είναι σαν μια Λερναία Ύδρα. Κόβεις το ένα κεφάλι, εμφανίζονται δύο. Είναι ένας φαύλος κύκλος*». Ουσιαστικά αναφέρεται σε αδιέξοδο (Λερναία Ύδρα), για να καταλήξει ότι «*Η Ελλάδα δεν έμαθε να αντιμετωπίζει αυτό το κοινωνικό φαινόμενο*». Προσεγγίζοντας τα ερωτήματα μας η αναφορά στο

θύμα έχει στοιχεία ευαισθησίας, αλλά είναι μικρή. Οι θύτες γενικά και αόριστα είναι οπαδοί με μαχαίρια και η κοινωνική αναπαράσταση οδηγεί σε μια πεσιμιστική προσέγγιση αδιέξοδη με αμυδρές κατηγορίες ευθύνης προς την Πολιτεία.

«Εδώ και τώρα δικαιοσύνη» (Σκορδάς 2022: 39)

Ο Σκορδάς, στο άρθρο του προσεγγίζει το θύμα, με ευαισθησία «ενός 19χρονου παιδιού που έτυχε να διασταυρωθεί με τα πιο λάθος άτομα» και σεβασμό «Για τη μνήμη του Άλκη που έφυγε για ασήμαντη αφορμή». Οι θύτες καταδικάζονται «γιατί υπό κάθε έννοια είναι λάθος αυτοί που στο όνομα ενός σωματίου χώνουν λεπίδες σε ανθρώπινα σώματα». Η κοινωνική αναπαράσταση ξεκινάει γεωγραφικά τονίζοντας το επαναλαμβανόμενο «Η Θεσσαλονίκη είναι σε σοκ. Για ακόμα μία φορά.». Αναφερόμενος στην «βαριά σκιά του άδικου χαμού» επισημαίνει ότι δεν μπορεί να διαλυθεί σύντομα, και προτείνει «Αν κάτι μπορεί, έστω ελάχιστα, να την αραιώσει είναι η άμεση σύλληψη και η παραδειγματική τιμωρία των δραστών». Αυτό για την μνήμη του θύματος «που έφυγε για ασήμαντη αφορμή, για τη μητέρα του και τον πατέρα του που δεν θα τον αγκαλιάσουν ξανά, για την ίδια την κοινωνία που νοσεί».

Παρατηρούμε την στερεοτυπική προσέγγιση της άμεσης και βαριάς τιμωρίας των θυτών , προς παραδειγματισμό, στο όνομα του θύματος και των γονιών του. Η διαδρομή αυτή σίγουρα προκαλεί το θυμικό του αναγνώστη. Ο τίτλος ίσως θα έπρεπε να είναι: «εδώ και τώρα παραδειγματική τιμωρία». Διαφεύγει της προσοχής όμως, ότι στην δικαιοσύνη δεν ισχύει το «εδώ και τώρα».

3/2/2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Ποια Αστυνομία θέλουμε;» (Θεοδωρόπουλος 2022: 20).

Στο πρωτότυπο άρθρο του ο Θεοδωρόπουλος προσεγγίζει το γεγονός, με την υπόθεση ανεστραμμένη, ότι οι αστυνομικοί παρεμβαίνουν την ώρα της τέλεσης του

περιστατικού. Διαπιστώνουν ότι ο ένας εκ των θυτών οπλοφορεί «κρατάει το δρεπάνι» και «Είναι έτοιμος να χτυπήσει το θύμα του». Ο αστυνομικός τον πυροβολεί και ο δράστης πεθαίνει. Με αφετηρία το υποθετικό γεγονός προχωράει στην αναπαράσταση του θύματος δανειζόμενος τα πραγματικά δεδομένα του περιστατικού «Παρακαλώ μη με χτυπάτε άλλο» που κραύγαζε «Ο Άλκης, 19 ετών». Ο θύτης παρουσιάζεται ως «Ο υποψήφιος δολοφόνος του, αδιάφορο αν είναι Αλβανός ή Θεσσαλονικιός εξ απαλών ονύχων», είναι όμως νεαρός «οπαδός του ΠΑΟΚ».

Συμπερασματικά γίνεται αναφορά για πρώτη φορά, σε άρθρα γνώμης, στην εθνικότητα του θύτη και στην οπαδική του ταυτότητα.

Αυτό όμως που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον είναι ότι η προσέγγιση του υποθετικού γεγονότος, που μέσω του οποίου χτίζει την κοινωνική αναπαράσταση της αδυναμίας της Αστυνομίας να προστατέψει οφείλεται στους νόμους «Και μη μου μιλήσετε για παιδεία κι άλλα μακρόπνοα σχέδια. Το πρώτο και το άμεσο που μας ενδιαφέρει είναι ο ρόλος της Αστυνομίας, κοινώς της Δημόσιας Τάξης. Μπορούμε να της λύσουμε τα χέρια για να αντιμετωπίσει τη βία στη σημερινή κοινωνία μας;». Για να οδηγηθεί σε αυτό το συμπέρασμα-ερώτημα, προηγουμένως έχει εξισώσει όλα τα είδη βίας «Από τους «Ρουβίκωνες», τις συμμορίες των Ρομά στο Ζεφύρι, έως τον δολοφόνο του Άλκη Καμπανού και τον υπόκοσμο των λαθρεμπόρων, διάφοροι ψάχνουν αφορμές για να απελευθερώσουν το κεφάλαιο της βίας που έχει σωρευθεί μέσα τους». Η νοητική του επαγωγή τον οδηγεί να γράψει ότι «Η κοινωνία μας είναι βίαιη». Απαξιώνει επίσης οποιεσδήποτε άλλες λύσεις «Και μη μου μιλήσετε για παιδεία κι άλλα μακρόπνοα σχέδια». Παρατηρούμε για άλλη μία φορά την λογική του εδώ και τώρα στην λύση του προβλήματος.

ΤΑ ΝΕΑ

«Το σοκ είναι διπλό» (ΟΜΑΔΑ, 2022: 25)

Το ανώνυμο άρθρο εμπεριέχει για πρώτη φορά στοιχεία από το ρεπορτάζ σχετικά με τον θύτη. Το θύμα πλέον αποκτά φίλαθλη ταυτότητα «του 19χρονου φίλου του Αρή» παρουσιάζεται και πάλι με ευαισθησία όπως και οι γονείς του «ο πόνος και η θλίψη θα

έχουν μείνει αβάσταχτα μόνο στην οικογένεια του νεαρού που είχε όλη τη ζωή μπροστά του».

Ο θύτης λαμβάνει πλειάδα επιθέτων και χαρακτηρισμών με ένταση, εμφανίζεται ως *serial killer*, με αντίστοιχο περιστατικό του 2019, κατά το οποίο χρησιμοποίησε την ίδια μέθοδο και ίσως το ίδιο όπλο «*Η επίθεση του αδίστακτου δολοφόνου (διότι αυτό είχε στόχο από την πρώτη στιγμή, να σκοτώσει) δεν ήταν ένα «μεμονωμένο περιστατικό», μια «κακιά στιγμή-ένα ... θόλωμα του μυαλού. Ήταν ουσιαστικά ένα -deja vu», μια πραγματική επανάληψη με τον ίδιο δράστη, την ίδια δολοφονική μέθοδο, σχεδόν μάλιστα στο ίδιο σημείο! Τον Μάρτιο του 2019,*

είχε στήσει μία ακόμη ενέδρα θανάτου με άλλους τρεις συνεργούς του σχεδόν στο ίδιο σημείο, χρησιμοποιώντας και πάλι αιχμηρό αντικείμενο (ενδεχομένως και το ίδιο «πολεμικό» μαχαίρι) και είχε επιτεθεί σε δύο νέα παιδιά με την ίδια ακριβώς μέθοδο. Ρωτώντας αρχικά την ομάδα και στη συνέχεια ζύλο και μαχαίρωμα στον μηρό. Απλά τότε τα θύματα, δύο νεαρά παιδιά, είχαν σταθεί τυχερά καθώς περαστικοί απέτρεψαν τα χειρότερα».

Σε συνέχεια του ρεπορτάζ η ερμηνευτική προσέγγιση κατευθύνεται μέσω του ότι ήταν υπόδικος και σεσημασμένος, τόσο στην άσκηση της δικαιοσύνης όσο και στην αδυναμία της Αστυνομίας να περιφρουρήσει την δημόσια τάξη «*Ένας σεσημασμένος χούλιγκαν, γνωστός στις Αρχές εδώ και τρία χρόνια να κυκλοφορεί ελεύθερος ανάμεσά μας! Και όμως είχε συλληφθεί για την επίθεση τότε, αλλά ούτε προφυλακίστηκε, ούτε δικάστηκε, αντίθετα αφέθηκε ελεύθερος, με τη δίκη να εκκρεμεί μέχρι σήμερα, αφού οδεύει από αναβολή σε αναβολή!*». Στην συνέχεια σε μια προσπάθεια νουθεσίας καταγράφει «*Είναι αυτά μια σωστή διαπαιδαγώγηση του κόσμου; Να μάθει το κοινό να αγαπά μεν την ομάδα του, δίχως όμως να μισεί τον αντίπαλο; Όλα πρέπει να αλλάζουν. Αρκετά λάθη κάναμε ως κοινωνία*». Η αναπαράσταση του θύτη έχει την μερίδα του λέοντος στο άρθρο, του θύματος δεν καταλαμβάνει χώρο, όσο για την κοινωνική αναπαράσταση αυτή κατηγορεί θεσμούς και κοινωνία.

4/2/2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Βούληση»(Ανωνύμου, 2022: 1)

Στο «ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ» της, η εφημερίδα φιλοξενεί την άποψη ότι «Τα αντανάκλαστικά των Αρχών αυτή τη φορά ήταν γρήγορα». Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η οπαδική βία αντιμετωπίζεται εδώ και τώρα, «η προσπάθεια να αντιμετωπιστεί η οπαδική βία δεν θα κριθεί στον χρόνο των πρώτων εντυπώσεων». Χαρακτηρίζει την οπαδική βία εμμέσως πλην σαφώς ως οργανωμένη «να ξεριζωθούν ολοσχερώς τα γνωστά δίκτυα αυτής της εγκληματικότητας». Υπερασπίζεται την Αστυνομία γράφοντας ότι επιχειρησιακά είναι εύκολο αλλά στέκεται με κριτικό βλέμμα απέναντι στην Πολιτεία « Πολιτικά, όμως, έχει μέχρι σήμερα αποδειχθεί ανέφικτο. Δεν χρειάζονται νέοι νόμοι. Μόνο βούληση». Καμία αναφορά σε θύμα και θύτη. Ιδιαίτερη για το εύρος του κειμένου αναφορά στην οπαδική βία και στην αντιμετώπιση της.

ΤΑ ΝΕΑ

«Η ατιμωρησία των χούλιγκαν» (Λαμπρόπουλος, 2022: 41).

Στο άρθρο του ο Β. Λαμπρόπουλος όπως προϋδεάζει ο τίτλος, ασχολείται με την ατιμωρησία, παρομοίων περιστατικών που όμως δεν είχαν καταλήξει μοιραία(απώλεια ζωής). Μέσα από αυτό η αναπαράσταση του θύματος είναι σχεδόν ανύπαρκτη «οδήγησαν στη δολοφονία του 19χρονου Αλκή στη Θεσσαλονίκη», ενώ του γεγονότος χρησιμοποιείται για να ενεργοποιήσει το θυμικό του αναγνώστη «μετά τη δολοφονική επίθεση που κόστισε μια αθώα ζωή και έστειλε δύο νεαρά παιδιά στο νοσοκομείο».

Η αναπαράσταση του θύτη, είναι αρκετά εκτενής σε σχέση με όλα τα προηγούμενα άρθρα, αλλά δεν παύει να είναι περιορισμένη. Μας υποδεικνύει ότι είναι υπόδικός « Η ατιμωρησία για τρία χρόνια του 23χρονου χούλιγκαν». Η καταγωγή του αναφέρεται αλλά χωρίς χαρακτηρισμό «Ο νεαρός, αλβανικής καταγωγής». Μας δίνει την πληροφορία, ότι επειδή κανείς δεν τους διώκει για προηγούμενα περιστατικά που έχουν διαπράξει « οι δράστες γνωρίζουν ότι αυτού του είδους οι αιματηρές επιθέσεις χαρακτηρίζονται ως

σωματικές βλάβες, που δεν θεωρούνται κακουργήματα και συνεπάγονται μικρές ποινές» αποθρασύνονται «Μάλιστα, αυτός φέρεται να είναι και ο λόγος που οι δράστες της δολοφονίας του Αλκη έφτασαν στο σημείο της επίθεσης με τα ... οικογενειακά αυτοκίνητά». Ενημερώνει επίσης ότι ο θύτης είναι ενεργός στον υπόκοσμο «Αξίζει να σημειωθεί, πάντως, ότι ο 23χρανος φερόμενος ως δράστης της δολοφονίας του Αλκή καταδικάστηκε χθες σε ποινή τεσσάρων ετών και τριών μηνών χωρίς αναστολή για λειτουργία λέσχης φιλάθλων χωρίς άδεια, κατοχή αντικειμένων που μπορούν να προκαλέσουν βλάβη, κατοχή κροτίδων, παράνομη οπλοκατοχή και αποδοχή προϊόντων εγκλήματος».

Όσον αφορά τις κοινωνικές αναπαραστάσεις του άρθρου, αυτές εστιάζουν στο νομικό πλαίσιο που δεν είναι αυστηρό ώστε να τιμωρεί τα πλημμελήματα , «οι δράστες αφήνονται αμέσως ελεύθεροι ή καταδικάζονται σε μικρές ποινές και δεν περνούν ποτέ το κατώφλι των φυλακών, ακριβώς γιατί και οι ίδιοι οι δράστες γνωρίζουν ότι αυτού του είδους οι αιματηρές επιθέσεις χαρακτηρίζονται ως σωματικές βλάβες» και επιπροσθέτως γράφει «γιατί η συγκεκριμένη ενέργεια είχε χαρακτηριστεί ως απόπειρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης, αδίκημα πλημμεληματικής μορφής που δεν επισείει προφυλακίσεις ή μεταγενέστερους εγκλεισμούς σε σωφρονιστικά καταστήματα».

Έχει χαρακτηριστικό ενδιαφέρον η προσέγγιση του για την Αστυνομία που την εμφανίζει ανήμπορη λόγω του νομικού πλαισίου αλλά επιτήδεια στην παράκαμψη των νομικών εμποδίων «Είναι, επίσης, χαρακτηριστικό ότι πολλές φορές τα στελέχη της ΕΛ.ΑΣ., προκειμένου να μπορέσουν να προχωρήσουν σε άρσεις τηλεφωνικού απορρήτου ή άλλες ενέργειες, εστιάζουν την προσοχή τους σε «παράπλευρα» αδικήματα που ενδέχεται να τελέστηκαν παράλληλα με τις επιθέσεις - όπως κλοπές και αρπαγές χρημάτων ή άλλων αντικειμένων -έτσι ώστε με τον χαρακτηρισμό τους ως «ληστείες» να υπάρξει μετατροπή του κατηγορητηρίου και να ... λυθούν τα χέρια τους».

Το θύμα απών, ο θύτης σεσημασμένος, Αλβανός και υπόδικος, οι νόμοι ανεπαρκείς και η Αστυνομία προσπαθεί χωρίς να έχει τα ένδικα μέσα.

5/2/2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Χρειάζονται απαντήσεις»(Ανωνύμου, 2022: 1).

Το κύριο άρθρο της εφημερίδας στην πρώτη σελίδα, πλέκει το εγκώμιο της Πολιτείας για την ταχύτητα των ερευνών «Οι έρευνες για τις συμμορίες των χούλιγκαν προχωρούν ταχύτατα». Αυτόματα γίνεται συνειρμική καθοδήγηση του αναγνώστη για την μάχη της Πολιτείας ενάντια σε συμμορίες(!). Παρόλο που είναι μια μάχη δύσκολη εξαίροντας την πολιτική βούληση αναφέρει «Δείχνουν ότι όταν υπάρχει πολιτική βούληση και το κράτος κάνει τη δουλειά του, οι γόρδιοι δεσμοί λύνονται». Οδηγούμενο το μικρό άρθρο στο τέλος του επισημαίνει ότι «Χρειάζεται όμως και μία έρευνα προς τα πίσω. Για να διαπιστωθεί το γιατί κάποιοι αρμόδιοι άφησαν το άρρωστο φαινόμενο ατιμώρητο». Η ευθύνη ανήκει σε κάποιους αρμόδιους, αόριστα, που ενώ μπορούσαν να το τιμωρήσουν και να το ελέγξουν, δεν το έκαναν. Πάντα πρέπει να υπάρχει ο «αόρατος εχθρός», στην συνείδηση του αναγνώστη...

6.4 Σύνοψη

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας μας, για το περιστατικό του Άλκη, σε σχέση με τα ερωτήματά μας παρατηρήσαμε τα ακόλουθα. Η αναπαράσταση του θύματος είναι ιδιαίτερα περιορισμένη και οι πληροφορίες που συλλέγουμε είναι συγκεχυμένες. Αρχικά παρουσιάστηκε ως οπαδός (δηλαδή φέρων ευθύνη), ενώ κατά την εξέλιξη της αρθρογραφίας αποκαθίσταται ως φίλαθλος και απαλλάσσεται από κάθε υποψία αφού χαρακτηρίζεται ως άτυχος που βρέθηκε την λάθος στιγμή στο λάθος μέρος.

Η αναπαράσταση του θύτη πολλαπλάσια σε όγκο από αυτήν του θύματος. Ξεκινά αόριστα, ως εμπλεκόμενου σε συμπλοκή οπαδών, χωρίς αναφορά για την ομάδα που ανήκει. Ακολουθώς εξισώνεται με όλες τις υποκοσμικές κατηγορίες, οι οποίες αναζητούν τρόπο εκτόνωσης του κεφαλαίου της βίας που διατηρούν μέσα τους. Αναφέρεται ως *serial killer*, υπόδικος και σεσημασμένος. Σε ολόκληρη της

αρθρογραφία γνώμης γίνεται μόνον μία αναφορά στην ομάδα που υποστήριξε ο θύτης. Η αλβανική του καταγωγή συμπληρώνει την αναπαράσταση του θύτη.

Η κοινωνική αναπαράσταση του γεγονότος αρχής γενομένης από τους τίτλους των πρωτοσέλιδων εστιάζει σε κάτι οργανωμένο και βίαιο που συμβαίνει στην Θεσσαλονίκη συχνά. Η αρθρογραφία ξεκινά γεωγραφικά από την συμπρωτεύουσα κατηγορώντας τοπικούς παράγοντες για το φαινόμενο του χουλιγκανισμού, στην πόλη, που δεν είναι ανεξάρτητο από άλλα περιστατικά πολιτικού και κοινωνικού ακτιβισμού(αντιεμβολιαστές, διαδηλωτές κατά της συμφωνίας των Πρεσπών).

Αργότερα το φαινόμενο θα αποκτήσει και υποκοσμική ταυτότητα. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου προτείνεται η λογική της επίλυσης «εδώ και τώρα». Απαξιώνεται οποιαδήποτε λογική κοινωνιολογικής προσέγγισης του φαινομένου, για την αναγνώριση των θεμελιωδών αιτιών, που θα οδηγήσουν σε μακροχρόνιες έρευνες με αμφίβολα αποτελέσματα. Αντί αυτού προτείνεται η άμεση παραδειγματική τιμωρία των δραστών, η αστυνόμευση, ακόμη και με την χρήση όπλων, η αυστηροποίηση των ποινών. Τα μοντέλα αντιμετώπισης που προτάθηκαν, κινούνται στο όριο των δημοκρατικών θεσμών. Αφήσαμε για το τέλος της σύνοψης μας τα μηνύματα που λαμβάνουν οι αναγνώστες έμμεσα ή άμεσα με φράσεις συμβολικές: «βρικόλακες», «αόρατος εχθρός», «δολοφόνος κατά συρροή», «λερναία ύδρα». Φράσεις που αναφέρονται ευθέως στο θυμικό του αναγνώστη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο : ΜΙΧΑΛΗΣ

7.1 Η ανακοίνωση της αστυνομίας

«Αναφορικά με περιστατικό συμπλοκής οπαδών της Α.Ε.Κ. και της Dinamo Zagreb, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα το θανάσιμο τραυματισμό ενός ατόμου και τον τραυματισμό ακόμη οκτώ, διευκρινίζονται τα ακόλουθα: Βραδινές ώρες χθες, Δευτέρα 7 Αυγούστου 2023, ομάδα περίπου 100-120 οπαδών της Dinamo Zagreb, μαζί με Έλληνες οπαδούς-συνεργούς τους, βρέθηκαν στον Περισσό. Στην ευρύτερη περιοχή ήταν συγκεντρωμένοι οπαδοί της Α.Ε.Κ.. Ακολούθησαν επεισόδια μεταξύ των οπαδών των δύο ομάδων, που προέβησαν σε ρίψεις φωτοβολίδων, αυτοσχέδιων εμπρηστικών μηχανισμών, αντικειμένων, πετρών, αλλά και χρήση αυτοσχέδιων ροπάλων. Τα επεισόδια έλαβαν χώρα μιάμιση ώρα μετά την ολοκλήρωση της προπόνησης της φιλοξενούμενης ομάδας και της αποχώρησής της από το γήπεδο, καθώς και των παραγόντων, συνοδεία αστυνομικών. Στο σημείο έσπευσαν ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, οι οποίες κατέστειλαν την συμπλοκή, ενώ γρήγορα ακινητοποιήσαν και συνέλαβαν συνολικά 98 άτομα, εμπλεκόμενα στα επεισόδια. Προανάκριση διενεργεί η Διεύθυνση Ασφάλειας Αττικής, ενώ η έρευνα για τον εντοπισμό επιπλέον δραστών και για οποιαδήποτε άλλη πτυχή της υπόθεσης συνεχίζεται εντατικά» (www.astynomia.gr, 2023).

7.2 Πρωτοσέλιδα

Ομοίως και σε αυτό το περιστατικό η εμφάνιση στα πρωτοσέλιδα ήταν καθολική από την 8/8/2023 μέχρι και την παραμονή του εορτασμού του Δεκαπενταύγουστου (14/8/2023). Από την 15/8/2023 μέχρι την 21/8/2023 στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» υπάρχουν τέσσερα πρωτοσέλιδα με αναφορά στο περιστατικό, και αυτά αφορούν τόσο την ειδησεογραφική εξέλιξη της έρευνας της αστυνομίας όσο και την αρθρογραφίας γνώμης (αναφορικά με τις ευθύνες της πολιτείας και μόνον). Αντίστοιχα στα «ΝΕΑ» την ίδια περίοδο, τα πρωτοσέλιδα για το περιστατικό είναι δύο ειδησιογραφίας. Οι δύο

εφημερίδες το κάλυψαν στα πρωτοσέλιδα τους με πηχυαίους τίτλους, την πρώτη ημέρα, αλλά από την επομένη άρχισε να μειώνεται έντονα η ένταση προς το γεγονός και στράφηκε προς την κρατική ανεπάρκεια.

Η ένταση της είδησης μειώνεται και σβήνει.

Ακολουθεί η καταγραφή των τίτλων με χρονολογική σειρά(Παράρτημα Δ):

9/8/2023

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Ανοχύρωτοι στο τάγμα του τρόμου.

ΤΑ ΝΕΑ, Σοκ από την άγρια δολοφονία του νεαρού στη νέα Φιλαδέλφεια, Ποιος φταίει...

10/8/2023

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Η διαταγή έμεινε αδιάβαστη.

ΤΑ ΝΕΑ, «Ασ' τους...Πάνε να κοιμηθούν» Η εντολή που αποκαλύπτει την αποτυχία της ΕΛ.ΑΣ. στη νέα Φιλαδέλφεια.

11/8/2023

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Τους εντοπίσαμε, αλλά...

ΤΑ ΝΕΑ, Οι 4 χαμένες ώρες που αποδείχθηκαν μοιραίες.

12/8/2023

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, Όλα συνέβησαν μέσα σε τρία λεπτά.

ΤΑ ΝΕΑ, Συγκοινωνούντα δοχεία Ακροδεξιοί, Χούλιγκαν, ίδια κερκίδα.

14/8/2023

ΤΑ ΝΕΑ, Οι Κροάτες απειλούν με βεντέτα.

Οι τίτλοι στα πρωτοσέλιδα παρόλο που από την πρώτη ημέρα μιλούν για «τάγμα τρόμου» και για «άγρια δολοφονία», από την επόμενη μέρα απορυθμίζονται από την οπτική αυτή και παρουσιάζουν την αποτυχία της ΕΛ.ΑΣ., στην διαχείριση κρίσεων. Στην εξέλιξη τους ημερολογιακά, προσπερνούν την κριτική προς τις αρχές προστασίας του πολίτη και κλιμακώνουν ταυτίζοντας τους χούλιγκαν με ακροδεξιούς. Κατόπιν εγκαταλείπουν και αυτήν την οπτική για να προειδοποιήσουν ότι το γεγονός δεν θα σταματήσει εδώ, αλλά θα υπάρξει βεντέτα. Καμία αναφορά στο θύμα και στους θύτες, αλλά έντονη κοινωνική αναπαράσταση του γεγονότος ως εργαλείο κριτικής και κοινωνικής κατασκευής «ηθικού πανικού».

7.3 Τα Άρθρα

9/8/2023

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«*Η διεθνής των χούλιγκαν*» (Μουμτζής, 2023: 12).

«*Ένα παλικαράκι δολοφονήθηκε από ένα μεικτό απόσπασμα χούλιγκαν*». Αυτή είναι η αρχή του άρθρου με σαφή αναφορά στο θύμα, που ήταν «*νεαρός οπαδός της ΑΕΚ*» που φονεύθηκε «*έξω από το γήπεδο της ομάδας του*», με τον ακόλουθο τρόπο «*Τον δολοφόνησαν με μαχαίρι*». Οι τελευταίες πληροφορίες που μας δίνει για το θύμα είναι γενικές, «*μια οικογένεια θρηνεί και θα κουβαλά σε όλη την υπόλοιπη ζωή της τον πόνο αυτής της απώλειας*».

Από τον τίτλο θα περιμέναμε πληροφορίες για τους θύτες, αυτές όμως είναι γενικές στο όριο του αόριστου, αναφερόμενος στο μεικτό απόσπασμα «*σε αυτό συμμετείχαν και Έλληνες που έχουν αδελοποιηθεί με τους Κροάτες χούλιγκαν*». Στην συνέχεια χωρίς όμως να κατονομάζει, σημειώνει «*Η κοινή δράση των εγχώριων χούλιγκαν με τους Κροάτες –οι οποίοι είναι από τους πλέον αιμοβόρους της Ευρώπης– ήταν αναμενόμενο να καταλήξει σε τραγωδία*». Όσον αφορά την κατάσταση στην οποία βρίσκονταν το «*απόσπασμα*», ο αρθρογράφος υποστηρίζει «*Για να σκοτώσεις κάποιον με μαχαίρι, δηλαδή με σωματική επαφή, θα πρέπει να βρίσκεσαι είτε υπό την επήρεια ουσιών είτε να κουβαλās μέσα σου απίστευτη ποσότητα μίσους για τον άλλον. Και σίγουρα το έχεις ξανακάνει*».

Στην συνέχεια του άρθρου γίνεται εκτενής αναφορά στον τρόπο λειτουργίας της οργάνωσης που αναφέρεται στον τίτλο του άρθρου «*φανατικοί οπαδοί ομάδων να αδελοποιούνται με αλλοεθνείς «ομολόγους» τους με δεσμούς βίας*» και ενώ τα κριτήρια είναι άγνωστα «*εικάζεται πως μερικές φορές είναι πολιτικά. Σύνδεσμοι που εμφορούνται από ακραίες ιδεολογικές προτιμήσεις γίνονται ένα με τους ομοϊδεάτες τους από άλλες χώρες*». Αυξάνει την ένταση της κοινωνικής κατασκευής της διεθνής των χούλιγκαν σημειώνοντας «*Τι τους ενώνει πέρα από πεποιθήσεις και χρώματα; Η βία. Το τυφλό*

μίσος για τον άλλον, τον αντίπαλο, τον «εχθρό», ο οποίος πρέπει να εξοντωθεί, όχι μόνο μεταφορικά, αλλά και κυριολεκτικά, αν το επιτρέψουν οι περιστάσεις».

Εν συνεχεία η κριτική στρέφεται στο μοντέλο «νόμος και τάξη» απαξιώνοντας την όποια χρονοβόρα προσπάθεια ανάδειξης των κοινωνικών αιτίων. *«Να μην ψάχνουμε να βρούμε τα κοινωνικά αίτια του χουλιγκανισμού. Υπάρχουν, αλλά δεν οδηγούν στη λύση του προβλήματος και είναι ο σίγουρος δρόμος να μην κάνουμε κάτι. Κοινωνικά αίτια για τη βία πάντα θα υπάρχουν, το ζήτημα είναι πώς αντιμετωπίζεται».* Μέσα από το ερώτημα περί του τρόπου αντιμετώπισης, οδηγεί τον αναγνώστη στην έξοδο, *«Αντιμετωπίζεται με προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα από μια οργανωμένη πολιτεία που σέβεται τους πολίτες της. Το μόνο εύκολο είναι να κάνουμε επιτροπές για την καταπολέμησή της. Το δύσκολο είναι η σταθερή εφαρμογή των αποφάσεων».*

Όσον αφορά ποιος φέρει την ευθύνη για το περιστατικό « Στην περίπτωση του οπαδού της ΑΕΚ, οι ευθύνες έχουν ονοματεπώνυμο και θα πρέπει να αναζητηθούν. Όποια δικαιολογία και να προβάλει η ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας, σίγουρα θα κάνει χειρότερη τη θέση της». Μηδαμινή η αναπαράσταση του θύματος, ασαφής η παρουσίαση των θυτών, μελών ενός μικτού αποσπάσματος και η κοινωνική κατασκευή του γεγονότος αναφέρεται σε κάποιον αόρατο εχθρό εμποτισμένο με μίσος και βία, που όμως θα μπορούσε να ήταν ορατός αν η ΕΛ.ΑΣ. φορούσε τα γυαλιά της...

ΤΑ ΝΕΑ

«Εκ των υστέρων»(Ανωνύμου, 2023: 2)

Στο ανυπόγραφο άρθρο γίνεται αναφορά στο θύμα με την δέουσα προσοχή στο πραγματικό γεγονός, σύμφωνα με την ανακοίνωση της ΕΛ.ΑΣ. *«οι συμπλοκές με την τραγική κατάληξη του θανάτου ενός 29χρονου ανθρώπου».* Η μοναδική επόμενη αναφορά στο θύμα ανατρέπει το γεγονός, από προϊόν συμπλοκής σε προϊόν δόλου, *«να δολοφονείται ένας νέος άνθρωπος».* Ίσως ήθελε να εντείνει την προσοχή του αναγνώστη ως προς τους θύτες.

Οι θύτες *«νεοναζί χούλιγκαν»*, άρα άτομα βίαια και αιμοδιψή που ενώνονται σε *«συμμορίες (χουλιγκάνων) που ξεκινούν από εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά με σκοπό να απειλήσουν, να τρομοκρατήσουν, να κακοποιήσουν».*

Η κοινωνική κριτική αποτυπώνεται στο ακόλουθο κείμενο που αιτιολογεί και το τίτλο του άρθρου, «Γιατί η φράση - κλειδί είναι ακριβώς αυτό το «εκ των υστέρων». Κάθε φορά που μια βίαιη πράξη συγκλονίζει το πανελλήνιο, σοκαριζόμαστε, διαμαρτυρόμαστε, καταγγέλλουμε, δίνουμε υποσχέσεις, και μετά συνεχίζουμε τη ζωή μας σαν να μη συνέβη τίποτα. Ειδικά στο ζήτημα της οπαδικής βίας μοιάζει να μη έχουμε διδαχθεί τίποτα από το παρελθόν». Όπως είναι επόμενο το άρθρο καταλήγει με προτάσεις, «Η αντιμετώπιση της βίας, όποιο χρώμα κι αν έχει, δεν μπορεί να είναι μόνο αντικείμενο νομοθετικών πρωτοβουλιών. Χρειάζονται καθημερινή επαγρύπνηση, εντατική παρακολούθηση και έγκαιρες παρεμβάσεις στη ρίζα του κακού. Χρειάζεται ένα συνειδητό, ηχηρό και αποφασιστικό «Ως εδώ!».». Η ρίζα του κακού χρειάζεται ξερίζωμα μέσα από παρακολούθηση των εν δυνάμει παραβατών, νόμο και τάξη.

«Πώς διέσχισαν όλη την Ελλάδα 150 σεσημασμένοι;» (Ομάδα, 2023: 23).

Σε αυτό το άρθρο η αναπαράσταση του θύματος παρουσιάζεται ως ακολούθως «σε κάνει να αναρωτιέσαι, να ανατριχιάζεις και να σοκάρεσαι ταυτόχρονα το πόσο εύκολο είναι να συμβούν γεγονότα που μπορεί να οδηγήσουν ακόμα και στον θάνατο ενός νέου ανθρώπου όπως ο 29χρανος Μιχάλης, φίλος της ΑΕΚ». Δίνει στοιχεία ηλικιακά και αλλάζει την οπαδική του ταυτότητα σε φιλική προς την ομάδα, ενώ τροφοδοτεί τον αναγνώστη με νοητικά ίχνη τυχειότητας, του συμβάντος. Στην συνέχεια ενώνει θύμα και θύτες «που μπήκε στη θλιβερή λίστα των θυμάτων του χουλιγκανισμού. Τούτη τη φορά του ... εισαγόμενου χουλιγκανισμού». Ο οποίος δεν είναι τοπικό φαινόμενο αλλά «Ενός χουλιγκανισμού που εν έτει 2023 όχι μόνο δεν μειώνεται η δράση του, αλλά σχεδόν σε εβδομαδιαία βάση σε όλη την Ευρώπη υπάρχουν επεισόδια».

Το άρθρο αλλάζει νοητική διαδρομή και στρέφεται προς την Πολιτεία «Προκαλεί μεγάλα ερωτήματα πώς κατάφεραν 150 Κροάτες να διασχίσουν ολόκληρη την Ελλάδα και να φτάσουν μέχρι την Αθήνα, όπου ... σουλάτσαραν ανενόχλητοι μέχρι να ολοκληρώσουν το καλά οργανωμένο σχέδιό τους». Κάνει μία αντίστιξη ανάμεσα στους δράστες και την ΕΛ.ΑΣ. «είναι τραγικό πως είχαν σχέδιο εκείνοι και όχι η Αστυνομία, παρά το γεγονός πως φαίνεται από επίσημα έγγραφα ότι είχε ενημερωθεί. Για το πότε, που, πόσοι και τι θα έκαναν επακριβώς».

Αλλά δεν σταματά εκεί θέτει ερωτήματα προς τον αναγνώστη, που ενεργοποιούν το θυμικό του *«Πώς διέσχισαν ανενόχλητοι όλη την Ελλάδα Πώς πέρασαν από περίπου 30 διόδια; Πώς μπήκαν στα τρένα και κυκλοφορούσαν με ζύλα και πολεμοφόδια; Πώς έφτασαν μέχρι εκεί χωρίς κανείς να τους σταματήσει;»*. Στον επίλογο του άρθρου αναφέρεται έντονα και με αγωνία στην έλλειψη ασφάλειας της καθημερινότητας εξαιτίας των θεσμών *«Πριν καλά – καλά στεγνώσει το αίμα από τον θάνατο του Αλκη, ήρθε ο θάνατος του Μιχάλη. Αύριο μπορεί να είναι ο γείτονάς μας, ο διπλάνός μας, ο φίλος μας, ο συγγενής μας, εμείς οι ίδιοι. Μπορεί να βρεθούμε στο λάθος μέρος, τη λάθος στιγμή. Και να μην υπάρξει κανείς να μας προστατεύσει»*. Το θύμα και οι θύτες απασχολούν ελάχιστα το άρθρο, διότι η κουλτούρα ασφάλειας εκλείπει από το κράτος, οπότε τα πάντα μπορούν να συμβούν. Ένα γεγονός γόνιμο για κοινωνική και πολιτική κριτική.

10/8/2024

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Θα ληφθούν νέα μέτρα μέχρι τα επόμενα...» (Μπουρδάρης, 2023: 13)

Το θύμα *«Ο 29χρονος Μιχάλης Κατσουρής, του οποίου έκοψαν το νήμα της ζωής το βράδυ της Δευτέρας»* παρουσιάζεται με συμπάθεια και γίνεται άμεση αναφορά στην απώλεια των ζώντων *«Η οικογένειά του, οι φίλοι του, δεν είναι οι πρώτοι που θρηνούν την απώλεια αγαπημένου προσώπου»*. Ο τρόπος που έφυγε από την ζωή δίδεται με συμβολική σημασία στον αναγνώστη *«Από μαχαιριά έχασε τη ζωή του ο Μιχάλης»*, στην κουλτούρα μας η μαχαιριά είναι ύπουλη.

Ως προς τους θύτες αυτοί ήταν *«οργανωμένοι δολοφόνοι»*, ενώ επίσης *«κάποιος εκ των συλληφθέντων είναι σεσημασμένος. Γνωστός στις Αρχές. Αλλά κυκλοφορούσε και δρούσε ανενόχλητος. Όλα Λάθος»*. Παραθέτει αμέσως μετά την ταυτότητα των δραστών *«Όλοι όσοι έδρασαν στη Νέα Φιλαδέλφεια δολοφόνησαν, προέβησαν σε καταστροφές με φονικά εργαλεία, τρομοκράτησαν. Λειτουργήσαν σαν τάγμα εφόδου. Με σχέδιο. Και σαφές ιδεολογικό προφίλ: ακροδεξιοί, νεοναζί»*. Μέσα από την ταυτοτική περιγραφή προχωρά ο συλλογισμός στην κοινωνική αναπαράσταση των θυτών που δεν είναι κάτι ξένο για την ελληνική πραγματικότητα, παρόλο που *« Αυτό το μαύρο κύμα απλώνεται στη Γηραιά Ήπειρο»*.

Υπενθυμίζει στον αναγνώστη *«Βιώσαμε τα τάγματα εφόδου»*, προχωρώντας με έμμεση αναφορά στην Χρυσή Αυγή, *«Με τα νεοναζιστικά σύμβολα χαραγμένα ακόμη και στο σώμα τους, δρούσαν ανενόχλητα για καιρό, κρατώντας ίδια φονικά εργαλεία, αφαιρώντας ζωές και τρομοκρατώντας. Όχι για τα χρώματα κάποιας ομάδας. Αλλά για το χρώμα του δέρματος, για τις απόψεις των «στόχων», στο όνομα της «πατρίδας - θρησκείας - οικογένειας» και για την «καθαρότητα της φυλής»,»*.

Αντί επιλόγου νουθετεί τον αναγνώστη ως προς την ψήφο του και παράλληλα βάλει κατά των κρατικών μηχανισμών που ίσως εμπλέκονται *«Κάτι που έχει σχέση με τη σκέψη εκείνων που επιμένουν να στηρίζουν στην κάλπη τους καθοδηγητές των ταγμάτων, δίνοντάς τους πολιτική υπόσταση και κατ' επέκταση ασπίδα. Κάτι το οποίο αφορά, κυρίως, και τη διαχρονικά επιλεκτική στάση και δράση κρατικών μηχανισμών»*. Το θύμα αγαπητό πρόσωπο, έχασε την ζωή του ύπουλα από σεσημασμένους οργανωμένους δολοφόνους που βρίθουν στην Ευρώπη, ναζιστές. Νουθεσία για τον εκλογικό εξοστρακισμό τους, που όμως, ίσως να υποστηρίζονται από αόρατους κρατικούς μηχανισμούς.

ΤΑ ΝΕΑ

«Γι' αυτό τη λένε πολιτική ευθύνη» (Μαλούχος, 2023: 10)

Το άρθρο, όπως μας προϊδεάζει ο τίτλος του, ασχολείται με την κοινωνική και πολιτική κριτική εξ αφορμής της αδράνειας της ΕΛ.ΑΣ. οι αναφορά στο θύμα επιγραμματική προς αυτό *«με αποτέλεσμα τον θάνατο ενός ανθρώπου που, χωρίς όλα αυτά, θα βρισκόταν σήμερα στη ζωή»*. Οι θύτες παρουσιάζονται ως *«σεσημασμένοι δολοφόνοι Κροάτες νεοναζί χούλιγκαν»*. Συνδέοντας το γεγονός με την αδράνεια της ΕΛ.ΑΣ., την κατηγορεί για ηθική αυτουργία *«που αντί να τους σταματήσουν στα σύνορα, τους ... καλωσόρισαν στη χώρα και τους άφησαν να κινούνται ανενόχλητοι[...]θα βρισκόταν σήμερα στη ζωή, ανεξάρτητα από το ποιος και πώς του τη στέρησε ως ο φυσικός αυτουργός»*.

Στρέφεται προς τις δηλώσεις του υπουργού ΠΡΟ.ΠΟ. *«Σε πρώτη φάση 'τρώγοντας' επτά αξιωματικούς και, κυρίως, ασκώντας δριμύτατη κριτική στην ίδια την Αστυνομία, της οποίας εκείνος προΐσταται!»*. Στην εξέλιξη γενικεύει, υποδεικνύοντας σε όλη την κυβέρνηση *«Υπάρχει μία αρχή που πρέπει κάποτε να την καταλάβει αυτή η κυβέρνηση: άμα ορκίζεσαι, ευθύνεσαι»*, *«Όλα τα άλλα είναι πραγματικά θλιβερή κατάπτωση της ίδιας*

της δημοκρατίας». Ολοκληρώνοντας το άρθρο του ο Μαλούχος, σημειώνει αινιγματικά για την δήλωση του Υπουργού « 'Αναλαμβάνω την ευθύνη να δουλέψουμε σκληρά και να αλλάξουμε την Ελληνική Αστυνομία'. Όχι. Δεν είναι αυτή η ευθύνη που πρέπει να αναληφθεί αυτή τη στιγμή. Άλλη είναι. Αυτά, τέτοια ώρα, είναι κούφια λόγια». Το γεγονός 48 ώρες μετά το συμβάν, χάνει την ενέργεια του σαν γεγονός και πλέον γιγαντώνεται η κοινωνική αναπαράσταση αυτού, ως μοχλός αντιπολιτευτικής κριτικής.

11/8/2024

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Αρρώστια που ελέγχεται» (Καραϊσκάκη, 2023: 13).

Η αρθρογραφία όπως εύληπτα παρατηρεί ο αναγνώστης έχει παραγκωνίσει την αναπαράσταση του θύματος, ενώ αυτήν των θυτών « Δεν παλεύεται εύκολα ο χουλιγκανισμός», την χρησιμοποιεί μόνο για να την ταυτίσει με ναζιστικά σχήματα «*Τα ιδεολογήματα περί φυσικής υπεροχής και περισσού ανδρισμού*», που εμφορούνται στον οπαδισμό και τον χουλιγκανισμό και όπου η βία επιταχύνεται από « *το αλκοόλ και οι ουσίες που κάνουν περισσότερο απολαυστικό το ράντισμα της γης με εχθρικό αίμα*».

Στο μήκος κύματος αυτό η Καραϊσκάκη καταθέτει την άποψη ότι «*η αρρώστια αυτή δεν θεραπεύεται, συμπεραίνουμε. Όμως, μπορεί να ελεγχθεί*».

μέσα από μια περιληπτική κοινωνική αιτιολόγηση ετοιμάζει την απάντηση για το πως μπορεί να ελεγχθεί « *Οι χούλιγκαν είναι υποπροϊόν του δυτικού πολιτισμού, των ανισοτήτων, των κρίσεων, των αδιεξόδων του. Υπήρξαν και συνεχίζουν να αποτελούν πiónι φαιών ρευμάτων, ναζιστικών μορφωμάτων, πολιτικών άκρων παραστρατιωτικών κινήματων*». Τονίζει ότι σιτίζονται από την παρανομία «*Σήμερα, είναι και εκτελεστικό χέρι της βιομηχανίας ασφάλειας, του κόσμου της νύχτας (κάνουν πόρτα και ελέγχουν τη διακίνηση ουσιών), του ναρκεμπορίου, της κάθε μαφίας που κυνηγά δύναμη και θέσεις εξουσίας*».

Αναδεικνύει στον αναγνώστη, ότι οποιαδήποτε δράση έχουν αναλάβει οι θεσμοί έχει αποτύχει «*Δεν δαμάζονται τα αιμοδιψή στίφη, είδαμε, με ειδικές επιτροπές, κώδικες δεοντολογίας, γραφεία πρόληψης βίας, πρόστιμα, απαγόρευση αγώνων, αποκλεισμό από τα γήπεδα σεσημασμένων οπαδών, ηλεκτρονικά ονομαστικά εισιτήρια, έλεγχο μετακινήσεων (που δεν διενεργήθηκε), προληπτικές προσαγωγές (που δεν*

πραγματοποιήθηκαν) και μερικές εκατοντάδες συλλήψεις». Το άρθρο πριν ολοκληρωθεί προτείνει τον τρόπο έλεγχο του (δυσδιάκριτα...)« Διότι χρειάζεται κάτι περισσότερο. Βούληση. Εκείνη που επέδειξαν χώρες οι οποίες βιώνουν τη χουλιγκανική βία από τα βάθη των δεκαετιών, ακόμη και των αιώνων, όπως η Βρετανία, η Ολλανδία, το Βέλγιο, και κάπως αναχαίτισαν την ορμή των ορδών του θανάτου».

Αντί επιλόγου σημειώνει «Οι διαβεβαιώσεις μετά κάθε φονικό ότι κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να ξανα συμβεί είναι η πρώτη θυμική αντίδραση των αρμοδίων. Μετά; Αν παραμείνει η γυμνή ευχή πυλώνας του γίνεσθαι, έχει προδιαγραφεί το επόμενο χτύπημα του τέρατος, που τρέφεται με αποτροπιασμούς και αμείλικτες προθέσεις». Θύματα και θύτες θα υπάρχουν για όσο καιρό ο Δυτικός πολιτισμός θα παράγει ανισότητες, κρίσεις και αδιέξοδα, εκτός αν αντιγραφεί η βούληση που επέδειξαν άλλες χώρες (αποικιοκρατικές).

12/8/2024

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Μια δυσλειτουργική κυβέρνηση» (Αλεξανδρή, 2023: 4)

Το παρόν άρθρο είναι πολιτικό και απαρτίζεται από τέσσερις ενότητες, η δεύτερη και η τέταρτη αναφέρονται στο γεγονός και θα τις προσεγγίσουμε για να βρούμε στοιχεία σχετικά με τα ερευνητικά ερωτήματα που έχουμε θέσει.

Ενότητα τρίτη «Όχι ακριβώς αμέλεια». Καμία αναφορά στο θύμα παρά μόνον στο γεγονός «μία στυγερή δολοφονία». Οι θύτες «χούλιγκαν», για τους οποίους «οι Αρχές γνώριζαν για την έλευση των χούλιγκαν, για την επικινδυνότητά τους και για τα ναζιστικά στοιχεία της ταυτότητάς τους». Μέσω αυτού συνδέει τις αρχές και τους προσάπτει «συμπεραίνουμε ότι έχουμε να κάνουμε με ένα ύποπτο φιάσκο» και προς επίρρωση αυτών συμπληρώνει « Η έννοια του «επιχειρησιακού σφάλματος» δεν μπορεί να συγκαλύπτει τα διαρκή και αλληπάλληλα σφάλματα κρίσης και πρόσληψης της οφθαλμοφανούς πραγματικότητας».

Ενότητα τέταρτη «οπαδοί και τέρατα». Καταφέρεται ευθέως κατά των αρμοδίων πολιτικών « Αν οι πολιτικώς αρμόδιοι για την τραγωδία αρνούνται τη σύνδεσή τους με τα σκουριασμένα κρατικά γρανάζια που οδήγησαν σε αυτήν, ας μας κάνουν τουλάχιστον τη χάρη να αρνηθούν και τα κλισέ της παρηγοριάς» και συνεχίζει «ας λείπουν και οι

θεωρητικές μεγαλοστομίες περί οπαδικής βίας». Θέλοντας να βοηθήσει τον αναγνώστη να αντιληφθεί την λύση που θα προτείνει στο τέλος του άρθρου γράφει, «Οι εγκληματίες είναι εγκληματίες και η οπαδική τους ταυτότητα είναι ένα συνειδητό ή ασύνειδο προκάλυμμα για να ασκούν το εγκληματικό τους χόμπι με την προστασία της συσπείρωσης και του αθλητικού γοήτρου», συνεπώς αν το κράτος θέλει να λύσει το πρόβλημα «Ας εστιάσει στις συμμορίες με τα μαχαίρια και ο αθλητισμός θα εξυγιανθεί από μόνος του». Είναι προφανές ότι οι θύτες και ο τρόπος που έδρασαν με την πλημμελή αντίδραση των Αρχών, εξυπηρετεί ιδιαίτερα τον αρθρογράφο στην πολιτικοκοινωνική του κριτική αναπαράσταση.

7.4 Σύνοψη

Το περιστατικό συνέβη στο μέσον του Αυγούστου, είχε έντυπη δημοσιότητα. Η αρθρογραφία ήταν κυρίως ειδησεογραφική και άρθρα από ρεπορτάζ. Τα άρθρα γνώμης ήταν αρκετά περισσότερα στην *Καθημερινή*, έναντι αυτών στην εφημερίδα, *Τα Νέα*, που ήταν μόνο τρία. Το θύμα αναπαρίσταται πολύ λίγο και με συγκεκριμένα στοιχεία ως προς την σχέση του με την ΑΕΚ, καθώς και για το αν ήταν τυχαίο το γεγονός. Η παρουσίαση του παύει από την δεύτερη ημέρα και αναφέρεται μόνον εφόσον εξυπηρετεί κάποιες άλλες αναπαραστάσεις(θυτών, κοινωνικές).

Οι θύτες παρουσιάζονται και ταυτοποιούνται ως χούλιγκαν, νεοναζί, τάγματα εφόδου, αιμοδιψείς και τέρατα. Δεν υπάρχει εκτενής αναφορά σε αυτούς πάρα μόνον εφόσον εξυπηρετεί αναγωγές στις κοινωνικές αναπαραστάσεις του γεγονότος.

Η κοινωνική αναπαράσταση του γεγονότος, γεμίζει το μεγαλύτερο ποσοστό των στηλών κάθε άρθρου. Αρχής γενομένης από την ανικανότητα της ΕΛ.ΑΣ. η οποία στηλιτεύεται σε σημείο που κατηγορείται ως ανίκανη, χωρίς σχέδιο, ηθικός αυτουργός, συνεργός, γνώστης του τι θα συνέβαινε και παραγωγός ανασφάλειας στον πολίτη. Ακολουθεί η κριτική απέναντι στο Υ.ΠΡΟ.ΠΟ. και στον υπουργό του.

Κατόπιν η αρθρογραφία εισέρχεται στα όρια παραγωγής «ηθικού πανικού», σημειώνοντας ότι το φαινόμενο δεν είναι παράγωγο της οπαδικής βίας, αλλά ότι κυοφορείται σε ακροδεξιές υποκουλτούρες, υποκοσμικές σε ολόκληρη την Ευρώπη και

είναι ανίκητο αφού συντηρείται από παράνομα έσοδα και έχει οπλισμό και πρόθεση να τον χρησιμοποιήσει.

Ο εχθρός είναι αόρατος, επειδή το κράτος δεν θέλει να τον δει, είναι όμως εκεί. Οι λύσεις που προτείνονται για την αποτροπή τέτοιων περιστατικών είναι πολλές και διαφορετικές. Αναφέρουμε ενδεικτικά: να μην ψηφίζουμε ακροδεξιά κόμματα, να σταματήσει η πολιτική των ανισοτήτων στην Δύση, χρήση μοντέλων άλλων ευρωπαϊκών χωρών, που χαλιναγώγησαν το πρόβλημα, παρακολούθηση των χούλιγκαν και ξερίζωμα τους, δημιουργία κουλτούρας ασφαλείας στο κράτος και εφαρμογή της περίφημης εξαγγελίας της κυβέρνησης περί *«Νόμου και Τάξης»*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο : Συμπεράσματα

Η οπαδική βία ή πιο ορθά η βία εντός και πέριξ των αθλητικών χώρων με θανατηφόρα περιστατικά, εγείρει την τελευταία πενταετία, το έντονο ενδιαφέρον των ΜΜΕ, παρόλο που δεν παρουσιάζει ποσοτικά αποτελέσματα εφάμιλλα των θανατηφόρων τροχαίων ή των αυτοκτονιών. Η ποσοτική ανάλυση που παρουσιάστηκε στην εργασία το αποδεικνύει. Επί αυτού του εύλογου ερωτήματος, η αρθρογραφία αυτό-απολογούμενη, απαντά εμμέσως, ότι το φαινόμενο δεν έχει μόνο θανατηφόρα περιστατικά αλλά παγιωμένη καθημερινή βία. Το ίδιο βέβαια συμβαίνει και με τα τροχαία δυστυχήματα. Η διαπίστωση αυτή διεγείρει ακόμη περισσότερο έρευνα, ώστε να γίνουν αντιληπτοί οι λόγοι που συνηγορούν στην έντονη παρουσίαση αυτών των περιστατικών.

Με οδηγό την θεωρητική προσέγγιση καταγράφηκε το πώς γεννήθηκαν οι οπαδοί και το οπαδικό κίνημα, περιεγράφηκαν οι ταυτότητες τους και οι αντιπαλότητες που δημιουργούνται μεταξύ τους, οι οποίες παράγουν βία. Στην συνέχεια καταγράψαμε με ποιον τρόπο την εισπράττουν και την αντιλαμβάνονται η κοινωνία και η Πολιτεία καθώς επίσης και την στάση τους απέναντι της. Τα ΜΜΕ εξ ορισμού διαχέουν την είδηση, οπότε καταγράψαμε τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και της ηθικής τους. Η ιστορική αναδρομή των καταγραφών περιστατικών οπαδικής βίας χρησιμεύει στην κατανόηση των αναπαραστάσεων τους, διαχρονικά αλλά και στην κλιμάκωση αυτών σε αναλογία με την ένταση του φαινομένου. Ολοκληρώνοντας την ενότητα των ΜΜΕ, ήταν επιβεβλημένη η θεωρητική προσέγγιση της αναπαράστασης των ειδήσεων.

Η έρευνα αφορά τα τέσσερα περιστατικά οπαδικής βίας με θανατηφόρα έκβαση, που συνέβησαν την περίοδο 2017 – 2023. Για την οικονομία της έρευνας επιλέξαμε δύο ημερήσιες πολιτικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας και πανελλήνιας εμβέλειας, με διαφορετικούς πολιτικούς προσανατολισμούς. Το πρώτο κλειδί για την διερεύνηση των άρθρων που δημοσίευσαν για κάθε περιστατικό, ήταν οι τίτλοι στα πρωτοσέλιδα τους. Το δεύτερο κλειδί ήταν να αποκλείσουμε ειδησεογραφικά άρθρα και να ασχοληθούμε

αποκλειστικά με άρθρα γνώμης. Το τρίτο κλειδί που χρησιμοποιήσαμε, ήταν το χρονικό εύρος των πρωτοσέλιδων, το οποίο για λόγους οικονομίας της έρευνας το ορίσαμε σε μία εβδομάδα, το οποίο αποδείχθηκε ότι ήταν αρκετό, αφού μετά το πέρας αυτού του χρονικού διαστήματος οι ειδήσεις σταματούν ή «μετακομίζουν» στις εσωτερικές σελίδες των εφημερίδων.

Τα ερευνητικά μας ερωτήματα αναφέρονται στην αναπαράσταση του θύματος, του θύτη και στις κοινωνικές αναπαραστάσεις των ειδήσεων, ώστε μέσα από τις απαντήσεις τους να αντιληφθούμε γιατί δίνεται τόσο μεγάλη έμφαση σε γεγονότα θανατηφόρας οπαδικής βίας. Αυτά απαντήθηκαν με την βοήθεια της θεωρίας πάνω στην έρευνα. Όπως είναι φυσιολογικό, δημιουργήθηκαν και νέα ερωτήματα, κατά την διάρκεια της έρευνας, τα οποία ίσως προκαλέσουν το ενδιαφέρον μελλοντικών ερευνητών, αλλά και του γράφοντος.

Εισερχόμενοι στα συμπεράσματα της έρευνας πρέπει να καταθέσουμε ότι για τον Νάσο δεν υπήρξαν πρωτοσέλιδα, για τον Τόσκο τέσσερα, τον Άλκη δέκα και τον Μιχάλη εννέα, συνολικά και στις δύο εφημερίδες.

Οι τίτλοι στα πρωτοσέλιδα των τριών περιστατικών, βρίσκονται σε συνάφεια με τα άρθρα γνώμης, ως προς τις ζητούμενες αναπαραστάσεις.

Καταγράφουμε ομοιότητες και διαφορές που παρουσιάζονται από μεν το αστυνομικό δελτίο στην περίπτωση του Νάσου και από τον τύπο στα άλλα τρία περιστατικά. Για την διευκόλυνση του αναγνώστη το κάθε περιστατικό το βαφτίζουμε με το όνομα του θύματος.

Στον πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα γεγονότα: Ο Νάσος και ο Τόσκο ήταν αλλοδαποί, εκδρομείς-φίλαθλοι και οι δύο ξυλοκοπήθηκαν από Έλληνες οπαδούς άλλων ομάδων και σκοτώθηκαν, κατά την διάρκεια της καταδίωξης τους, κατά την πρόσκρουση τους, σε διερχόμενα αυτοκίνητα. Ο Άλκης και ο Μιχάλης πέθαναν από επίθεση με μαχαίρι(δρεπάνι) που τους προκάλεσε ακατάσχετη αιμορραγία. Οι θύτες ήταν αλλοδαποί. Η οπαδική ταυτότητα των τεσσάρων θυμάτων αναφέρεται, ενώ των θυτών του Τόσκο όχι, του Άλκη μόνο μία φορά και του Μιχάλη υπονοείται.

	Νάσος 2017	Τόσκο 2020	Άλκης 2022	Μιχάλης 2023
Οπαδική ταυτότητα Θύματος	ΠΑΟΚ	ΑΡΗΣ	ΑΡΗΣ	ΑΕΚ
Οπαδική ταυτότητα Θύτη	Δεν αναφέρεται	Δεν αναφέρεται	Δεν αναφέρεται	Υπαινίσσεται
Αιτία Θανάτου	Τροχαίο	Τροχαίο	Μαχαίρωμα	Μαχαίρωμα
Πανδημία	Προ Covid	Προ Covid	Covid	Μετά Covid
Θύμα	Αλλοδαπός	Αλλοδαπός	Ημεδαπός	Ημεδαπός
Θύτης/Θύτες	Ημεδαπός/οι	Ημεδαπός	Αλλοδαπός	Αλλοδαπός
Πρωτοσέλιδα	0	4	10	9
Ερμηνευτικά άρθρα	0	4	9	7

Η αναπαράσταση των θυμάτων είναι εντυπωσιακά μικρή έως ανύπαρκτη. Η αναπαράσταση των θυτών ποικίλει, αλλά είναι και αυτή περιορισμένη ιδιαίτερα. Η κοινωνική αναπαράσταση των περιστατικών έχει την μερίδα του λέοντος εντός εκάστου άρθρου και στο σύνολο τους.

Η αναπαράσταση του Τόσκο, που καταγράφεται ως Βούλγαρος εκδρομέας ποδοσφαιρόφιλος, δεν εστιάζει στον θανάσιμο τραυματισμό και οι λεπτομέρειες είναι περιορισμένες χωρίς ωμές περιγραφές βίας, παραθέτουν όμως την αφορμή της επίθεσης που δέχθηκε. Στερεοτυπικές απεικονίσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε στίγμα και κοινωνικό αποκλεισμό δεν υπάρχουν. Η ενοχοποίηση του θύματος απουσιάζει. Η προσέγγιση του γίνεται με συμπάθεια και χρήση θετικών στερεοτυπικών αποτυπώσεων που οδηγούν την αντίληψη του κοινού θετικά.

Η αναπαράσταση του Άλκη εστιάζει στην περιγραφή του θανάσιμου χτυπήματος, με ωμές περιγραφές και αναφέρει την αφορμή/αίτιο της επίθεσης. Παρουσιάζεται αρχικά ως οπαδός που ήρθε σε συμπλοκή με άλλους οπαδούς με αποτέλεσμα την υιοθέτηση αρνητικών αντιλήψεων για το θύμα από το κοινό. Πρόχειρη τοποθέτηση η οποία μπορούσε να επιφέρει ιδιαίτερα ψυχολογικά τραύματα στην οικογένεια και τον περίγυρο του θύματος. Την επόμενη ημέρα αποκαθίσταται η αλήθεια ότι δεν ήταν δηλαδή οπαδός και ότι δεν ενεπλάκη με άλλους οπαδούς, αλλά δέχθηκε επίθεση. Αποκτά σεβασμό περιγράφεται με ανθρωπιά και αναδεικνύεται η ατομικότητα του και η προσωπικότητα του χρησιμοποιώντας αρκετές θετικές στερεοτυπικές απεικονίσεις, αναπαριστώντας έναν καλό αλλά άτυχο δεκαεννιάχρονο.

Η αναπαράσταση του Μιχάλη είναι σχεδόν ανύπαρκτη και από την δεύτερη ημέρα δεν απασχολεί τα άρθρα γνώμης. Εστιάζει στον τρόπο που φονεύθηκε, δεν αναφέρεται πουθενά η αφορμή/αίτιο της επίθεσης που δέχθηκε. Απεικονίζεται ως φίλος της ΑΕΚ και η αντίληψη του κοινού κατευθύνεται στο στερεότυπο ενός καλού παιδιού που χάθηκε. Ήταν πράγματι εντυπωσιακή η διαπίστωση της έρευνας, ότι η αναπαράσταση των θυμάτων είχε τόσο μικρό εύρος. Αντιλαμβανόμαστε ότι η αναπαράσταση του θύματος είναι σίγουρα μία ιδιαίτερη διαδικασία, η οποία μπορεί να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην οικογένεια του, τον κοινωνικό του περίγυρο και στο αναγνωστικό κοινό, αλλά τον ίδιο αντίκτυπο έχουν και οι αναπαραστάσεις των θυτών και της κοινωνικής κριτικής. Το γιατί, μπορεί να αποτελέσει μελλοντική ερευνητική πρόταση.

Η αναπαράσταση των θυτών του Τόσκο είναι περιορισμένη και ασαφής. Ίσως να μην υπήρχε η παραμικρή αναπαράσταση αυτών, αν δεν εκμεταλλεύονταν οι αρθρογράφοι,

προς όφελος της κοινωνικής αναπαράστασης τους, το ότι η μητέρα του ενός ήταν αστυνομικός, που υπηρετούσε στο τμήμα αθλητικής βίας της ΕΛ.ΑΣ. Δεν αναφέρεται η οπαδική τους ταυτότητα, η ηλικία τους, η εθνικότητα τους και όποιες αναπαραστάσεις είναι γενικευμένες και αναφέρονται σε βίαιους οπαδούς.

Η αναπαράσταση του θύτη του Άλκη, υπερβαίνει αυτήν του θύματος σε όγκο. Παρατηρήσαμε γενικεύσεις και αοριστίες στα πρώτα άρθρα, κατόπιν η αρθρογραφία εστιάζεται και τον παρουσιάζει ως αλλοδαπό οπαδό, που διαμένει στην Θεσσαλονίκη, μέλος του υποκόσμου, βίαιο, σεσημασμένο, υπόδικο και κατά συρροή δολοφόνο, παραβιάζοντας την δημοσιογραφική δεοντολογία, το τεκμήριο της αθωότητας και επιδρώντας στο κοινό με στερεοτυπικές εκφράσεις που σίγουρα οδηγούν σε θυμό και στιγματισμό του θύτη, των ομοεθνών του και των συνοπαδών του.

Η αναπαράσταση των θυτών του Μιχάλη είναι ελάχιστη, αλλά πολύ έντονη, Νεοναζί, τέρατα και αιμοδιψείς. Οι λόγοι είναι αφενός, ότι στο περιστατικό δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στο φαινόμενο του χουλιγκανισμού και της οπαδικής βίας και αφετέρου, ότι δεν συνελήφθη ένα, αλλά εκατό άτομα. Όπως και προηγουμένως αναφορικά με τα θύματα, έτσι και με τους θύτες η αναπαράσταση τους είναι ελάχιστη σε όγκο, αλλά ιδιαίτερα ενοχοποιητική με πολύ σκληρούς στερεοτυπικούς χαρακτηρισμούς.

Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις των θανατηφόρων περιστατικών οπαδικής βίας, μέσω της αρθρογραφίας γνώμης, στον ημερήσιο πολιτικό τύπο, αποτελούν φορέα διαμόρφωσης της κοινής γνώμης.

Η έρευνα ανέδειξε αρκετές από αυτές ικανές να επηρεάσουν έμμεσα ή άμεσα τις κοινωνικές αντιλήψεις, χρησιμοποιώντας πολιτισμικούς κώδικες με σημειολογικά στοιχεία απέναντι στην οπαδική βία, τους οπαδικούς κόσμους (αμφότερα τα ενώνουν σε μία κατηγορία αδιακρίτως), την κοινωνία, την ΕΛ.ΑΣ., την Πολιτεία και τους θεσμούς της. Η παρουσίαση στον αναγνώστη των προτεινόμενων λύσεων απέναντι στα περιστατικά και εν γένει στο φαινόμενο, συγκαταλέγεται ως κοινωνική αναπαράσταση, αφού διατηρεί όλα τα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτής. Δεν πρέπει άλλωστε να μας διαφεύγει το γεγονός ότι, οι προτεινόμενες λύσεις είναι επαγωγές των ήδη καταγεγραμμένων κοινωνικών αναπαραστάσεων και επί αυτών δίνονται.

Η οπαδική βία και ο οπαδισμός σφωρεύονται στον ίδιο βόθρο(με την κυριολεκτική έννοια του όρου). Παραμορφωμένη κάλυψη και στερεοτυπικές εκφράσεις που στιγματίζουν και ενεργοποιούν συναισθήματα φόβου και ανησυχίας και κοινωνικής απειλής, κατακλύζουν τα άρθρα. Στην περίπτωση του Τόσκο περιγράφεται ως υποκοσμική κοινωνία που συγκροτεί συμμορίες και φέρει ακροδεξιά χαρακτηριστικά και ενίοτε στελεχώνει την «Χρυσή Αυγή». Παρουσιάζεται επίσης να διατηρεί σχέσεις με τις διωκτικές αρχές, οι οποίες την προστατεύουν/εξυπηρετούν.

Στην περίπτωση του Άλκη αναπαριστάνεται, ως υπόκοσμος βρικολάκων που διψά για αίμα που ως λερναία ύδρα είναι αδύνατον να νικηθεί. Ενδιαφέρει παρουσιάζει στο συγκεκριμένο περιστατικό ότι ομαδοποιείται ο οπαδικός κόσμος, με τα άτομα που συμμετέχουν σε πολιτικό και κοινωνικό ακτιβισμό. Η τυφλή βία δίνει την θέση της στον αόρατο εχθρό. Στον Μιχάλη, με την βοήθεια των γεγονότων, το φαινόμενο γίνεται υπερτοπικό - διεθνές, ανίκητο, διατηρεί την υπόγεια κοσμικότητα του, χρησιμοποιεί όπλα για την βίαιη επικράτηση του. Έχει οργάνωση στρατιωτική σε τάγματα, στελεχώνεται από ακροδεξιά στοιχεία και αιμοδιψή υποκοσμικά τέρατα. Η τυφλή οπαδική βία ενώνεται πλέον με τον αόρατο εχθρό.

Η Ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να ανεχθεί, λόγω της αθλητικής και πολιτιστικής της κουλτούρας, τέτοια γεγονότα που είναι εισαγόμενα από την Ευρώπη. Δεν τα ανέχεται ούτε σε τοπικό, αλλά ούτε και σε διεθνές επίπεδο. Αυτές οι καταστάσεις είναι ξένες και της δημιουργούν κοινωνική αναταραχή. Η βία παρουσιάζεται ως τυφλή, οργανωμένη, απειλητική και ανεξέλεγκτη, προκαλώντας φόβο και ανασφάλεια

Στον Τόσκο γίνεται αναφορά στην αδυναμία της κοινωνίας, να κατανοήσει και να ανεχθεί τέτοια γεγονότα που την φοβίζουν και την κρατούν δέσμια δημιουργώντας έντονη κοινωνική αναταραχή. Στον Άλκη η αναπαράσταση αποκτά έντονα στοιχεία τοπικότητας απομειώνοντας την πανελλαδική εμβέλεια του φαινομένου. Ευθύνη φέρουν τοπικοί παράγοντες που επιτρέπουν στην πόλη να μαστίζεται από αντιεμβολιαστές, διαδηλωτές και οπαδούς. Στον Μιχάλη αφενός το φαινόμενο γίνεται ευρωπαϊκό, απαλλάσσοντας την κοινωνία από το στίγμα της μοναδικότητας και αφετέρου η ανασφάλεια που παράγεται στην κοινωνία γίνεται εξ αιτίας της ΕΛ.ΑΣ.

που δεν ανταποκρίνεται στο έργο της γενικώς , αλλά και ειδικώς στην περίπτωση των Κροατών.

Η ΕΛ.ΑΣ. παρουσιάζεται ανεκτική απέναντι στο φαινόμενο, με εμπλοκή σε αυτό. Πλημμελής στο έργο της, χωρίς σχέδιο. Στον Τόσκο αναπαριστάνεται ως συνεργός των οπαδών συγκεκριμένης ομάδας και ανεκτική. Στον Άλκη, πλημμελής στο έργο της, αλλά και αδύναμη, λόγω της αδυναμίας χρήσης όπλων, για κατασταλτικούς λόγους. Στον Μιχάλη χαρακτηρίζεται ως ανίκανη, παραγωγός ανασφάλειας του πολίτη, χωρίς σχέδιο και κατηγορείται ως ηθικός αυτουργός, οδηγώντας τον αναγνώστη σε απόλυτη ανασφάλεια.

Η Πολιτεία και οι θεσμοί της σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε εθνικό ευθύνονται, άλλοτε γιατί διαπλέκονται και άλλοτε διότι είναι ανίκανοι και χωρίς βούληση. Στον Τόσκο η έλλειψη βούλησης και η ανικανότητα για την πάταξη του φαινομένου, βαραίνουν την Πολιτεία. Στον Άλκη, οι τοπικοί άρχοντες έχουν μεγάλο μερίδιο ευθύνης για το συμβάν διότι διαπλέκονται ή δεν αναμετρούνται με το «θηρίο».

Στον Μιχάλη το Υ.ΠΡΟ.ΠΟ και ο υπουργός κατηγορούνται για ελλιπή στελέχωση και οργάνωση. Η Πολιτεία «κάνει» αόρατο τον εχθρό, αφού δεν τον κοιτάζει και του επιτρέπει να δρα μη εφαρμόζοντας την εξαγγελία της περί «Νόμου και Τάξης».

Η κοινωνική αναπαράσταση των προτεινόμενων λύσεων έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον διότι είναι πολυεπίπεδη και μεταβαλλόμενη. Παρατηρήσαμε ίχνη χειραγώγησης της κριτικής σκέψης, ενθάρρυνση του κοινού να αμφισβητεί τις Αρχές, την ΕΛ.ΑΣ, τις προσπάθειες κοινωνιολογικής προσέγγισης του φαινομένου, ομαδοποίηση των οπαδών και κατηγοριοποίηση τους , ως υπανθρώπους. Διατηρεί ως σταθερές την υπερπήδηση του πολιτικού κόστους, το «*εδώ και τώρα*» λύση, τον «*πανοπτισμό*» και την Αστυνόμευση.

Στον Τόσκο η παραδοχή της ύπαρξης μέτρων είναι σαφής, όπως και η μη εφαρμογή τους λόγω πολιτικού κόστους , που πρέπει να υπερκεραστεί και να επιβληθούν άμεσα. Στον Άλκη η επίλυση εδώ και τώρα να γίνει με τα υπάρχοντα μέτρα, αλλά και με άμεση τιμωρία των υπευθύνων, παραδειγματική με αυστηρότερες ποινές. Η αστυνόμευση να

ενταθεί με παρακολούθηση των υπόπτων, αλλαγή του κώδικα δεοντολογίας για την χρήση των όπλων από τους αστυνομικούς σε περιπτώσεις καταστολής.

Απαξίωση της κοινωνιολογικής προσέγγισης για την κατανόηση του φαινομένου, διότι είναι χρονοβόρα και με αμφίβολα αποτελέσματα. Στον Μιχάλη, «*εδώ και τώρα*», «*νόμος και τάξη*» κάμερες παρακολούθησης, καταψήφιση των ακροδεξιών κομμάτων, αλλαγή στην πολιτική ανισοτήτων της Ε.Ε, παρακολούθηση των ΜΚΔ των υπόπτων, μοντέλα μέτρων αντίστοιχα της Μ. Βρετανίας, είναι οι προτεινόμενες λύσεις. Απόλυτη απαξίωση, της όποιας κοινωνιολογικής προσέγγισης, ως ανούσιας.

Οι απηχήσεις και των δύο εντύπων παρουσίασαν κοινές αντιλήψεις για το φαινόμενο του οπαδισμού, παρόλες τις διαφορετικές πολιτικά οπτικές γωνίες προσέγγισης τόσο του φαινομένου όσο και των αυτοτελών περιστατικών. Στην συνείδηση του αναγνωστικού κοινού έχει παγιωθεί η κοινή άποψη των δημοσιογράφων περί της οπαδικής υποκουλτούρας την οποία επαναδιαπιστώσαμε στην παρούσα έρευνα.

Εξ αυτής της παγιωμένης άποψης ενδέχεται τα περιστατικά να αποτέλεσαν το έναυσμα για τους αρθρογράφους να διατυπώσουν ξανά τις πάγιες θέσεις τους και δεν ασχολήθηκαν ισότιμα με την αναπαράσταση των θυμάτων και των θυτών σε σχέση με την κοινωνική αναπαράσταση των περιστατικών, τα οποία αποτέλεσαν την αφορμή για την εκπομπή προσωπικών θέσεων, άλλοτε παγιωμένων και άλλοτε πρωτότυπων.

Ίσως στο βωμό της έγκαιρης ενημέρωσης, σε ένα πολύ ανταγωνιστικό περιβάλλον, να μην είχαν τον χρόνο να εστιάσουν ουσιαστικά στα γεγονότα και διατήρησαν τις «επιτυχημένες» στερεοτυπικές συνταγές άρθρων γνώμης, για αντίστοιχα περιστατικά. Εδώ γεννάται και ένα άλλο μελλοντικό ερευνητικό ερώτημα, πως μπορούν να βοηθηθούν οι αρθρογράφοι, ώστε να ανταποκρίνονται απέναντι σε αντίστοιχες «ειδησεογραφικές προκλήσεις», επιτελώντας το κοινωνικό τους έργο, με τα απαιτούμενα αντανάκλαστικά και την απαιτητή ηθική και δημοσιογραφική δεοντολογία.

Οι οπαδικοί κόσμοι ζουν μέσα στο δίπολο «*έρως και θάνατος*», η αντίληψη τους για τα αποτελέσματα μιας αιματηρής σύγκρουσης, δεν είναι δυνατόν να γίνει αντιληπτή από

όσους «δεν φορούν τα γυαλιά του οπαδισμού». Είναι στρατιώτες μιας ιδέας, μιας παράταξης, ενός δικού τους έθνους. Κάποιες φορές μέσω της σκληρής ταυτοτικής ανάγκης τους για ηρωοποίηση και ιεραρχική ανέλιξη, άλλες φορές μέσω του ναρκισσισμού τους και άλλες λόγω της ισχύος που απολαμβάνουν εντός του οπαδικού κόσμου τους, προβαίνουν σε δράσεις και πράξεις εναντίων απλών φιλάθλων. Προφανώς δεν έχουν την ικανότητα να διαχωρίσουν φιλάθλους από οπαδούς, οπότε στην δική τους πραγματικότητα ισχύει το «*πας μη Έλλην βάρβαρος*».

Ο δημοσιογραφικός λόγος πρέπει να τους προσεγγίσει ως μία υποκουλτούρα και όχι ως υπόκοσμο, διότι αυτό παράγει πρότυπα μιμητισμού και ηρωοποίησης. Προφανώς και πρόκειται για χαμένες ψυχές που αναζητούν την αγάπη και την ταυτοτική καταξίωση. Στον 21^ο αιώνα ο σωφρονισμός έχει αλλάξει πρόσωπο, δεν αναφέρεται σε κτήνη, αλλά σε ανθρώπους. Αν τους απαγορευθεί η ένταξη θα συνεχίσουν να αποκτηνώνονται. Η κοινωνία προνοώντας πρέπει να μορφώνει τα μέλη της, αν θέλει να μην αντιμετωπίζει αντίστοιχες δυσάρεστες καταστάσεις. Η Πολιτεία με όλες τις μορφές εξουσίας που διαθέτει (συμπεριλαμβανομένης της 4^{ης} εξουσίας), επιβάλλεται να αναγνωρίσει την ανάγκη της κοινωνίας για μόρφωση, ορθή νομοθέτηση, έγκυρη ενημέρωση και ανθρωπιστικό σωφρονισμό.

Ίσως έχει έρθει η ώρα στην σύγχρονη κοινωνία μας να ξανά διδάξουμε την αγάπη και την ενότητα. Να μετατρέψουμε τα σχολεία μας από μήτρες χαμένων ψυχών σε δεξαμενές κοινωνικοποιημένων πολιτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αλεξανδρή Α.,(2023, Αύγουστος 12). Μια δυσλειτουργική κυβέρνηση, *Καθημερινή*, 4.
- [Ανώνυμος], (1957, Μάιος 21). Ολυμπιακός -Δόξα Δράμα, *Μακεδονία*, 7.
- [Ανώνυμος], (1975, Ιανουάριος 21). Κύμα βίας εις τα πρωταθλήματα, *Μακεδονία*, 4.
- [Ανώνυμος], (2020, Ιανουάριος 7). Ως εδώ, *Τα Νέα*, 23.
- [Ανώνυμος], (2020, Ιανουάριος 8). Συμμορίες, *Καθημερινή*, 1.
- [Ανώνυμος], (2022, Φεβρουάριος 4). Βούληση, *Καθημερινή*, 1.
- [Ανώνυμος], (2022, Φεβρουάριος 5). Χρειάζονται απαντήσεις, *Καθημερινή*, 1.
- [Μικραθλητικός], (2022, Φεβρουάριος 2). Δεν το χωράει ο νους, *Τα Νέα*, 31.
- [Ομάδα], (2022, Φεβρουάριος 3). Το σοκ είναι διπλό, *Τα Νέα*, 25.
- [Ομάδα], (2023, Αύγουστος 9). Πώς διέσχισαν όλη την Ελλάδα 150 σεσημασμένοι; *Τα Νέα*, 23.
- Baudrillard J. (2019), *Η διαφάνεια του κακού*, Αθήνα: Πλέθρον.
- Gerbner, G. (1998^a), «Η "κατασκευή" της πραγματικότητας και τα ΜΜΕ», στο Παναγιωτοπούλου Ρ. κ.ά. (επιμ.).
- Hall, S. (1978) «The treatment of 'football hooliganism' in the press», στο R. Ingham [et al.], *'Football hooliganism': The wider context*, Inter-Action Inprint, London.
- Hargreaves, J. Sport, power and culture: *A social and historical analysis of popular sports in Britain*, Polity, Cambridge 1986.
- Hourcade, H. (2013). «Ultras και αναπλάσεις γηπέδων στη Γαλλία». (σσ. 91-98). Στο Γ. Ζαϊμάκης και Ν. Κοταρίδης (επιμ.). *Ποδόσφαιρο και κοινότητες οπαδών. Αντιπαλότητες και πολιτικές της ταυτότητας*. Αθήνα: Πλέθρον.

Ramonet I., (2003 Οκτώβριος 5). Η Πέμπτη Εξουσία, *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, Le Monde Diplomatique*, Τεύχος 295, σελ. 1-2.

Spaaij, R. (2014). Sports crowd violence: An interdisciplinary synthesis. *Aggression and Violent Behavior* 19, 146-155. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2014.02.002>

Tsoukala, A. (2009). *Football hooliganism in Europe: Security and civil liberties in the balance*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan

Young, K. (2015). Assessing the sociology of sport: on sport violence and ways of seeing. *International Journal of Sociology of Sport*, 50 (4-5), 640-644. <https://doi.org/10.1177/1012690214547373>

Βουλέλης, Ν. (2002) «Η ροή της είδησης» *Ο ελληνικός τύπος 1784 ως σήμερα : ιστορικές και θεωρητικές προσεγγίσεις : πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου*, Αθήνα, 23-25 Μαΐου 2002 / επιμέλεια Λουκία Δρούλια. (σ. 161-168).

Ζαϊμάκης Γ. (2023), Οπαδισμός, ταυτότητες και αντιπαλότητες: Στάσεις οργανωμένων οπαδών για την βία στο ελληνικό ποδόσφαιρο(σς18-44). *ΑΘΛΗΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ* περιοδικό αθλητικής επιστήμης. Τεύχος 72, Τόμος 2(2023). <https://ojs.staff.duth.gr/ojs/index.php/ExSoc/issue/view/47/2>

Θεοδωρίδης Π. (2015). Προσωπική ταυτότητα, εθνική ταυτότητα και ιδιότητα του πολίτη. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 5, 55–82. <https://doi.org/10.12681/sas.544>

Θεοδωρόπουλος Τ., (2022, Φεβρουάριος 3). Ποια Αστυνομία θέλουμε;, *Καθημερινή*, 3.

Καποδίστριας, Α. (2003). "Πρόχειροι πατριώται". *Ο σωματικός πολιτισμός της γυμναστικής και των αγώνων στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*. δοκίμες, τ. 11-12 (2003): 269-313.

Καρπετόπουλος Α., (2020, Ιανουάριος 7). Στραβά μάτια, και μυστηριώδεις έρευνες, *Τα Νέα*, 23.

Καρπετόπουλος Α., (2020, Ιανουάριος 9). Αστυνομικός χούλιγκαν και πολεμικές επιχειρήσεις, *Τα Νέα*, 27.

Κατσάπης, Κώστας. 2013. *Το «πρόβλημα νεολαία». Μοντέρνοι νέοι, παράδοση και αμφισβήτηση στη μεταπολεμική Ελλάδα 1964-1974*, Αθήνα: Απρόβλεπτες Εκδόσεις.

- Κόγκα Α. (2019) « Η αντιμετώπιση του κατηγορουμένου από τα εγχώρια ΜΜΕ», Διπλωματική μεταπτυχιακή εργασία. Αθήνα: ΕΑΠ.
- Λαμπρόπουλος Β., (2022, Φεβρουάριος 4). Η ατιμωρησία των χούλιγκαν, *Τα Νέα*, 41.
- Λελεδάκης, Άκης (2010), «Η Θεωρία του Π. Bourdieu για την Κοινωνία και τη Νεωτερικότητα». Στο Σ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κοινωνική Σκέψη και Νεωτερικότητα*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, σελ. 397-415.
- Μαλούχος Γ., (2023, Αύγουστος, 10). Γι' αυτό τη λένε πολιτική ευθύνη, *Τα Νέα*, 10.
- Μαστρογιαννάκης, Δ. & Τζούκας Β. (2023), Οπαδισμός, ταυτότητες και αντιπαλότητες: Στάσεις οργανωμένων οπαδών για την βία στο ελληνικό ποδόσφαιρο (σς 83-89). *ΑΘΛΗΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ περιοδικό αθλητικής επιστήμης*. Τεύχος 72, Τόμος 2(2023). <https://ojs.staff.duth.gr/ojs/index.php/ExSoc/issue/view/47/2>
- Μουμτζής Σ., (2023, Αύγουστος, 9). Η διεθνής των χούλιγκαν, *Καθημερινή*, 12.
- Μοιρώτσος Β., (2022, Φεβρουάριος, 2). Απλά κλείνεις τα μάτια και προσεύχεσαι, *Τα Νέα*, 31.
- Μπουρδάρας Γ., (2023, Αύγουστος, 10). «Θα ληφθούν νέα μέτρα μέχρι τα επόμενα...», *Καθημερινή*, 13.
- Σκορδάς Α. (2022, Φεβρουάριος 2). Εδώ και τώρα δικαιοσύνη, *Τα Νέα*, 39.
- Σκορδάς Α. (2022, Φεβρουάριος 8). ΒΡΙΚΟΛΑΚΕΣ, *Τα Νέα*, 11
- Σπύρος, Θ. (2013). «Ποδόσφαιρο και ποιητικές της τοπικότητας: Μια ανθρωπολογική προσέγγιση». Στο Γ. Ζαϊμάκης και Ν. Κοταρίδης (επιμ.). *Ποδόσφαιρο και κοινότητες οπαδών. Αντιπαλότητες και πολιτικές της ταυτότητας*. Αθήνα: Πλέθρον.
- Τζίμας Σ., (2022, Φεβρουάριος, 2). Βίαια επεισόδια και συμμορίες δοκιμάζουν τη Θεσσαλονίκη, *Καθημερινή*, 1.
- Τσατσούλης, Δ. (1995), «Δέκτης»(σ.17) *ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ*, Αθήνα: Κ. Καπόπουλος.
- Τσιντσίνης Μ, (2022, Φεβρουάριος 5) Εξαρτήσεις, *Τα Νέα*, 20 .

Τσουκαλά, Α. (2013). «Περί επικινδυνότητας της οπαδικής βίας. Πολιτικά παιχνίδια εξουσίας σε Ιταλία και Ελλάδα». Στο Γ. Ζαϊμάκης και Ν. Κοταρίδης (επιμ.). *Ποδόσφαιρο και κοινότητες οπαδών. Αντιπαλότητες και πολιτικές της ταυτότητας*. Αθήνα: Πλέθρον.

Τσούμας, Α. (2023), Η Ποδοσφαιρική Οπαδική Βία στον Ημερήσιο Τύπο (1920-2010)(σς70-81). *ΑΘΛΗΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ* περιοδικό αθλητικής επιστήμης. Τεύχος 72, Τόμος 2(2023). <https://ojs.staff.duth.gr/ojs/index.php/ExSoc/issue/view/47/2>

Φαφούτης Κ.Η., (2002, Μάιος 17). Μια Ιδιαίτερη Έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ για τα Ελληνικά ΜΜΕ, *Η Καθημερινή*.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

<https://www.astynomia.gr/file/2023/04/epetirida2022.pdf>

<https://www.astynomia.gr/2023/08/08/08-08-2023-anakoinosi-archigeiou-ellinikis-astynomias-schetika-me-peristastiko-syblokis-opadon-sti-ne-filadelfeia/>

<https://www.astynomia.gr/typos-kai-m-m-e/anakoinoseis-archigeiou-ellinikis-astynomias/>

<https://www.astynomia.gr/2022/02/01/01-02-2022-anthropoktonia-pou-elave-chora-sti-periochi-charilaou-tis-thessalonikis/>

<https://www.documentonews.gr/article/40-xronia-opadikis-vias-h-lista-toy-thanatoy/>

<https://www.frontpages.gr/d/20170428/44>

<https://www.iaveris.gr/safety-first/462-ellada-ayxisi-nekron-troxaion-2022>

<https://mbo.symplegma.gr/resources/userfiles/files/%CE%A3%CE%B1%CE%B2%CE%B2%CE%AC%CE%BB%CE%B1%CF%82/21771.pdf>

<https://reporter.com.cy/article/2018/10/10/226737/e-anakoinose-tes-elas-gia-ton-thanato-tou-nasou-oi-leptomereies-gia-to-moiraiio-bradu/>

Παράρτημα Α: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων στις 2/4/2017»

(www.frontpages.gr; 2017)

Παράρτημα Β: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων από 7/1/2020 έως 14/1/2020»

ΕΥΡΩ 1,30. ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 700 ΤΡΙΤΗ 7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020 WWW.TANEA.GR

ΔΕΚ - ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΣ 3-1
Ο ΛΙΒΑΓΓΙΑ ΠΟΥ ΤΗΝ ΟΔΗΓΕΙ
ΑΡΗΣ - ΠΑΟΚ 4-2
ΚΟΥΣΤΑ ΣΤΑ «ΝΕΑ»:
Πώς σπάσαμε το αήττητο
του Δικεφάλου

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ 1-0
ΜΕ ΕΛ ΑΡΑΜΠΙ
ΕΠΑΝΗΛΘΕ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
ΚΡΙΣΤΙΑΝΟ ΡΟΝΑΛΝΤΟ
ΦΟΥΡΙΟΖΟΣ ΚΑΙ ΤΟ 2020
ΜΠΑΣΚΕΤ
Η «ΕΚΔΙΚΗΣΗ»
ΤΟΥ ΛΑΝΓΚΦΟΡΝΤ

ΤΥΦΛΗ ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ
ΝΕΚΡΟΣ ΓΙΑΤΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕ ΤΟΝ ΑΡΗ

ΓΡΑΦΟΥΝ • ΚΟΦΙΝΑΣ • ΛΑΜΠΙΡΗΣ • ΧΟΥΠΗΣ • ΣΚΟΥΝΤΗΣ • ΚΙΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ • ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ • ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ • ΔΕΛΛΗΣ • ΜΟΙΡΩΤΣΟΣ • ΝΑΣΜΗΣ

ΤΑ ΝΕΑ

«Η αιοχροκέρδεια εις βάρος των καταναλωτών
δεν μπορεί να γίνει ανεκτή σε καμία
αγορά όπου επικρατούν οι νόμοι
της πολιτείας και όχι εκείνοι της ζούγκλας»

ΤΟ ΔΡΟΦΟ ΣΕΛΙΔΑ 2

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ
Bonus έως €800
στους συνταξιούχους

• Θα καταβληθούν εφάπαξ και θα αφορούν
το πεντάμηνο Οκτώβριος 2019 - Φεβρουάριος
2020 • Τα ποσά θα καταβληθούν αμέσως
μετά την ψήφιση του νέου Ασφαλιστικού
• Πόσες είναι οι μηνιαίες αυξήσεις των συντάξεων
και ποιο είναι το νέο ποσοστό αναπλήρωσης
για όσους έχουν πάνω από 33 χρόνια εργασίας

για 60.000
συνταξιούχους

ΚΥΡΙΕΣ
ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
65-75
ευρώ
Μέση αύξηση

για 465.000
συνταξιούχους

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ
ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ
100
ευρώ
Μέση αύξηση

ΣΕΛΙΔΕΣ 20, 45

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΟΛΑ ΣΤΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΕΣ Σ. 15

ΧΡΥΣΕΣ ΣΦΑΙΡΕΣ
ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ
ΝΙΚΗΤΕΣ ΚΑΙ
Ο «ΕΛΛΗΝΑΣ»
ΓΚΕΣΤ ΣΤΑΡ
Σ. 56-57

Μια γυναίκα
στην πλατεία
ΟΙ ΔΕΚΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ
ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ
ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΙΤΑ ΣΕΛΙΔΑ 3

ΠΑΓΩΣΕ
Η ΕΛΛΑΔΑ

• Μπλακάουτ και
αποκλεισμοί
• Οι προβλέψεις για
τις επόμενες ώρες

ΣΕΛΙΔΕΣ 16, 49

ΚΑΗΚΕ
Η ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

• Νέο κύμα καύσεων
προ των πυλών
• Ο πλανήτης
σε κίνδυνο

ΣΕΛΙΔΑ 52

Μιλούν & γράφουν • ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ • ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΚΑΙΚΗΣ • ΖΗΣΗΣ ΚΟΤΙΩΝΗΣ • ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ
• ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΜΑΘΙΟΥΛΑΚΗΣ • ΜΕΛΕΤΗΣ ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ • ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ • ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΦΥΛΛΗΣ • ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ

digitized for
frontpages.gr

(www.frontpages.gr; 2020)

ΕΚΚΛΗΣΗ
ΣΤΟΠ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ
ΤΖΑΚΙΩΝ
ΣΕΛΙΔΑ 6

ΙΣΠΑΝΙΑ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΑΝΤΣΕΘ
ΜΕ ΙΣΧΥΗ ΠΛΕΙΟΥΦΗΛΙΑ
ΣΕΛΙΔΑ 11

ΑΖΑΝΤ - ΠΟΥΤΙΝ
ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΕ ΟΡΘΟΔΟΞΗ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΗ ΔΑΜΑΣΚΟ
ΣΕΛΙΔΑ 10

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 1010 ■ Αρ. φύλλου 30.315 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020

www.kathimerini.gr • € 1,20

ΣΗΜΕΡΑ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Στο ναδίρ τα επιτόκια των προθεσμιακών

Αρνητικές πραγματικές αποδόσεις έχουν πλέον οι προθεσμιακές καταθέσεις, αφού στο τέλος του 2019 τα επιτόκια υποχώρησαν στο 0,2%. Αν συμπεριλάβουμε το πληθωρισμό και ο φόρος, οι αποταμιεύσεις είναι αρνητικές και αναζητούν εναλλακτικές τοποθετήσεις, γεγονός που εξηγεί γιατί οι προθεσμιακές καταθέσεις μειώθηκαν πέρυσι, αν και οι αναλογικές καταθέσεις στις τράπεζες αυξήθηκαν. Σελ. 22

ΑΚΙΝΗΤΑ

«Φρένο» στη ραγδαία αύξηση των τιμών

Επιβραδύνθηκε ο ρυθμός αύξησης των τιμών των ακινήτων το 4^ο τρίμηνο του 2019. Οι αντιπροσώπων «επενδύσεων» σε 6,5% κατά μέσον όρο στο σύνολο της χώρας και σε 10,7% στη Αθήνα, έναντι 7,4% και 25,3% το 3^ο τρίμηνο. Σελ. 24

ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΑΙ Η ΣΥΜΒΑΣΗ

Ψηφιακοί ασύρματοι για την ΕΛ.ΑΣ.

Εντομή προς υπογραφή είναι, σύμφωνα με πληροφορίες, η σύμβαση για την προμήθεια από την ΕΛ.ΑΣ. 3.500 συστημάτων ψηφιακής επικοινωνίας, οι οποίοι θα αντικαταστήσουν τους αναλογικούς αναλογισμούς που χρησιμοποιούνται σήμερα. Σελ. 7

● **Απορριμματολογία:** Με σκοπό την επανορθοποίηση -σε πιο ρεαλιστική βάση- των σχέσεων για την επανορθοποίηση και ανακύκλωση απορριμμάτων, ο ΕΛΣΜΑ προκηρύσσει σε αναβήρωση του σχεδιασμού για το κομμάτι της Αττικής. Σελ. 7

● **Διοδικαστικός τόπος:** Την απόφαση των δικαστηρίων του διεδικαστικού τόπου προβάλλει το σχέδιο κανονισμού που ανήλθε προς διαβούλευση το υπουργείο Οικονομικών. Σελ. 26

● **Φύλας Ντούλας:** Κατηγορείς για φόνο αποδόθηκαν από αμερικανικό δικαστήριο στην αμερικανική επιχείρηση Φύλας Ντούλας. Άρ για την υπόθεση εξεφώνησε τις εν δυνάμει συζητήσεις του περασμένου Μάη. Σελ. 6

● **Ντάκω Κοβάσεβιτς:** Ένοχη επίθεση από αγνώστους δέχθηκε χτες το βράδυ έξι από τα σπύ του στη Πλατεία ο πολιτικός ποδοσφαιριστής του Ολυμπικού Ντάκω Κοβάσεβιτς, οι οποίοι τραυματίστηκαν. Σελ. 18

● **Χάρβεϊ Ουάινσταϊν:** Νέες σοβαρές κατηγορίες για βία και σεξουαλική επίθεση εναντίον του γνωστού στο Λος Άντζελες βραβιού του υπόδικου κινηματογραφικού παραγωγού Χάρβεϊ Ουάινσταϊν. Σελ. 11

● **Υπόθεση Βισαυόου:** Σε ποινή φυλάκισης τεσσάρων μηνών με αναστολή για «βλαβερή βλάβη» καταδικάστηκε κυπριακό δικαστήριο 19χρονη Βισαυόου, καθώς έφερε ένα ισχυρότερο φωτιάς πικ έλπε βραβείο από δύο άλλα ισπανικά. Σελ. 11

● **Φινλανδία:** Η φινλανδική κυβέρνηση δεν έχει πρόθεση να υποβάλει ερωτήματα εξωτερικά τεσσάρων ημερών. Σελ. 10

«Η Ελλάδα είναι αξιόπιστος και προδότης σύμμαχος, στον οποίο η Ουάσινγκτον μπορεί να βασιστεί», υπογράμμισε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος χαρακτηρίζει «εκπληκτικές» τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις.

Μήνυμα στην Τουρκία μέσω Τραμπ

Εκδήλωση ενδιαφέροντος για F-35 – Προεδρικά εύσημα για την οικονομία

Μήνυμα προς την Αγκυρα μέσω της συνάντησης που είχε στον Λευκό Οίκο με τον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ απέστειλε ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, επενδύοντας στην επιρροή της Ουάσινγκτον, αφού αντίστοιχη διεκδικεί η Ελλάδα θέσει στην απόφαση της συμφωνίας Τουρκίας - Αβιάς. «Έγινε ξεκάθαρο στην αμερικανική πλευρά ότι δεν θα δέχουμε καμία αναβολή σε παραβίαση των κανονισμών μας δικαιοσύμην», ανέφερε

Μεγάλες αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων

Λόγω της έντασης στον Περσικό και της... βιοαβανάλης

Σημαντικές αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων καταγράφονται τα τελευταία ημέρες, καθώς στην υψηλή φορολογία προστίθεται πλέον η αντιστάση του πετρελαίου λόγω της έντασης στον Περσικό και η κερματική της κοινοτικής οδού που επ-

Η Ε.Ε. προειδοποιεί την Αγκυρα για Λιβύη

Σήμερα Ερντογάν - Πούτιν στα εγκαίνια του TurkStream

Ο εκπρόσωπος εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε. Ζοζέπ Μπορέλ κάλεσε την Αγκυρα να μην στείλει στρατιωτικές δυνάμεις για την υποστήριξη της κυβέρνησης της Τρίπολης, η οποία πολιορκείται από τις δυνάμεις του στρατού Χωφάι. Σκοπεύοντας ανα-

Δεν θέλουν πόλεμο με Ιράν οι Δημοκρατικοί

Ανσυχία για τα αντίπαλα

Σύμφωνα με πληροφορίες, που θα αναφερθούν στον πρόεδρο Τραμπ να εξαπολύσει πόλεμο κατά του Ιράν χωρίς έγκριση του Κογκρέσου, προωθεί η πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Νάνσι Πέλοσι. Τούλάχιστον 56 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στην ιρανική πόλη Κερμάν, όταν υποστηρίχθηκαν σε συνθήκες ασταθούς συγκυρίας στις φρουρημένες κρήνες του υποσταθμού Σουλεϊμάνι. Σύγκρουση για το μέλλον των αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων στο Ιράν. Σελ. 3

Τεράστιο πλήθος συνοδεύει το φέρετρο του Κασιμί Τσεμπεζίνι, που διακοφθηκε την περασμένη Παρασκευή από τις ΗΠΑ, προς την τελευταία του κατοικία, στη γενέτειρά του Κερμάν.

ΚΥΡΙΟ ΔΡΩΡΟ

Συμμορίες

Ήσαν ρωσικά. Υστερα από επεσόδους, σαν αυτό που κόσισε τη ζωή οπαδού της Θεσσαλονίκης, εξαγγέλλεται κάποια νομοθετική παρέμβαση για το έγκλημα του κυλιαντισμού. Τώρα δεν έγινε καν αυτό. Το αμετάκλητο περιστατικό αντιμετωπίστηκε με συγκατάβαση. Η αλήθεια είναι ότι δεν χρειάζονται νέο νόμο. Χρειάζονται μάλλον βελόνια -βήματα αγάπης του πολιτικού κόσμου- για να εξαρθρωθούν οι συμμορίες.

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΝΟΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Καλή η Ελλάδα, αλλά καλλίστε η Τουρκία

Μόνο και μόνο το ότι συμφωνήθηκε -εκ των προτέρων- να μην υπάρχουν κοινές διεκδικήσεις μετά τη συνάντηση Τραμπ - Μητσοτάκη δίνει ενόψει του πώς βλέπει σήμερα ο Αμερικανός πρόεδρος τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις, και πόσο τραβούζει -δικαιώς- η Αθήνα από ενδεκόμενα αμετροπρεπή πυροτεχνήματα του παραρτηματικού ενόχου του Λευκού Οίκου. Πόσο μάλλον όταν ο κ. Τραμπ δεν έχει ούτε μία στιγμή κρύψει τον θαυμασμό του για τον φίλο του και μεγάλου μέτρητη Ερντογάν. Τον δικαιοκρίτη που παρότρυνε το ΝΑΤΟ και παρήγγειλε αεροπορική βοήθεια 5-400, επιβεβαιώνοντας την ευθύνη στην προέλευση του πρόεδρου Ομπάμα που δεν του επέτρεψε να αγοράσει αμερικανικούς πύραυλους. Επείτα μέρη να πάρει δημοκρατία το εγκλημα Ερντογάν μετά τη βουρσοπαιχτική παράνομη για το διεθνές δίκαιο εισβολή

τουρκικών στρατευμάτων στη Συρία, όπως έκοψε Ερντογάν σε αυτήν εδώ τη στιγμή, αν ο κύριος συμπατριώτης των Αμερικανών στον πόλεμο κατά του ISIS θυσιάζονται με τόση ευκολία για αληθινά Ερντογάν, τότε τι μπορούν να περιμένουν όλοι αμερικανοί των ΗΠΑ - όπως εμείς- που δεν έχουν χάσει 11.000 μονάδες στον πόλεμο κατά του Ισλαμικού Κράτους. Το χειρότερο. Μετά την ακατανόητη εκτέλεση, με εντολή Τραμπ, του Νο 2 του Ιράν, στρατηγού Κασέμ Σουλεϊμάνι από πυροβόλους μη επανδρωμένα αεροσκάφη των ΗΠΑ, η Τουρκία και οι βόρειες επεκτατικές δυνάμεις έχωσαν τη σημαία. Σας ενθαρρύνω να υποστήσετε το ρήν, οι ΗΠΑ θα πρέπει να είναι σε θέση να επιφέρουν κάποια απόφαση, ιδιαίτερα αν τα κυνήγια πάρουν διαστάσεις. Βεβαίως ο πρόεδρος Τραμπ δεν έχει δείξει ότι υποστηρίζει την Ελλάδα, αντίθετα

εκτός της αυξημένης αμυντικής συνεργασίας, που υπάρχει και ως αντίδοτο και ενθάρρυνση σε μια Τουρκία που όσο κι αν είναι πολύτιμη είναι και απρόβλεπτη. Οπότε, γίνεται φανερό ότι οι μετωπικές της Τουρκίας και του Ερντογάν είναι αμύητοι όδοι της τελευταίας ημέρας στο προσωπικό χρηματοπιστωτικό του προέδρου Τραμπ, ο οποίος εν μέρει κατηγορείται για καύση του από το ύψιστο αξίωμα, να γίνει διατεθειμένος να κάνει το παν για την επανακλήση του τον ερχόμενο Νοέμβριο.

Μπορεί η συνάντηση Μητσοτάκη - Τραμπ να πήγε πολύ καλά, αλλά υπό τις παρούσες συνθήκες όσο λέει η Αθήνα για επιβεβαιώσει προκλήσεις της Αγκυρας στο Αιγαίο και παρόμοιες τουρκολοβικές συμφωνίες μάλλον έρχονται σε δεύτερη μοίρα. Δυστυχώς στη σημερινή συγκυρία, για τον Λευκό Οίκο η Ελλάδα είναι καλή, αλλά η Τουρκία καλλίστε.

Βάνδαλοι στο Παγγαίο

Τη δράση κρυοθέρμαν, που αναζητούν θύματα στο βουνό της Μοκεθόνας, «βλέπουν» οι αρμόδιοι πια από τον βοτανολογικό μουσείο βραχονοσφαιριστές στο όρος Παγγαίο, οι οποίες είναι σχεδόν πριν από 3.000 χρόνια. Εκμάτη ότι οι δράστες του βανδαλισμού πίστευαν ότι οι βραχονοσφαιριστές ήταν κάποιος μυστικός κλέφτης και τις κατεβάζουν για να τους πιάσουν και άλλες καμωμένες επιθέσεις.

ΕΥΡΩ 1,30. ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 702

ΠΕΜΠΤΗ 9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020

WWW.TANEA.GR

ΚΑΛΑΜΑΤΑ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 0-2
ΤΟ ΡΕΚΟΡ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ
ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ - ΠΑΟ 1-0
ΑΝΟΙΧΤΗ Η ΠΡΟΚΡΙΣΗ
ΞΑΝΘΗ - ΑΡΗΣ 0-1
ΠΡΟΒΑΔΙΣΜΑ ΜΕ ΙΝΤΕΓΡΕ
ΠΑΝΑΤΩΛΙΚΟΣ - ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ 0-0

ΟΠΑΔΙΚΗ ΒΙΑ
ΟΙ ΠΕΡΙΠΛΟΚΕΣ
ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΚΗΤΙΚΩΝ
ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ
ΧΟΥΛΙΓΚΑΝ
ΟΜΑΔΑ

ΕΚΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ
ΔΕΚΕΙΣ
ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ
ΠΑΝΟ ΑΠΟ
ΤΙΣ ΚΑΛΕΣ

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ
11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕ
ΤΑ ΝΕΑ
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

ΜΑΛΑΝΑΓΚΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΝΑ
ΚΑΜΑ ΣΟΥΤΡΑ
Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ
ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΝΤ
ΤΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ
Η ΑΠΟΧΡΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΣΕΛΙΔΕΣ 20-21

ΣΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ
ΔΙΟΡΗ ΠΑΡΑΤΑΣΗ
ΤΟΥ ΩΡΑΡΙΟΥ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ
ΣΕΛΙΔΑ 16

ΔΕΚΑ ΟΔΗΓΙΕΣ
ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΦΕΤΟΣ
ΣΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ
ΣΕΛΙΔΑ 17

ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΜΕ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟ
Η ΜΕΓΚΑΝ ΕΒΑΛΕ
«ΒΟΜΒΑ» ΣΤΟ
ΜΠΑΚΙΓΧΑΜ
ΣΕΛΙΔΑ 40

Μιλούν & γράφουν
• ΟΛΓΑ ΓΕΡΘΑΣΙΩΝ
• ΔΗΜΗΤΡΙΣ ΚΑΛΤΣΟΝΗΣ
• ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΚΑΡΑΤΡΑΝΤΟΖ
• ΔΗΜΗΤΡΙΣ ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ
• ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ
• ΔΗΜΗΤΡΙΣ ΠΑΣΙΝΟΣ
• ΣΤΥΡΟΣ ΠΑΛΚΟΥΔΑΣ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ - ΜΙΣΘΩΤΟΙ ΛΥΠΗΤΕΡΗ ΤΗΣ ΕΦΟΡΙΑΣ ΣΕ 71.000

• Αφορά αδήλωτα αναδρομικά από το 2013 • Αντιστοιχούν σε €1.300
κατά μέσο όρο σε κάθε υπόχρεο • Ποιοι θα παραλάβουν τα ραβασάκια
• Τον Μάρτιο εφάπαξ αναδρομικά 5 μηνών και αυξήσεις στις επικουρικές Σ. 22, 35

ΑΓΡΙΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ ΚΑΙ ΠΥΡΕΤΟΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ

Σκληρό πόκερ σε τρία ταμπλό

ΘΥΣΙΓΚΤΟΝ	ΚΑΪΡΟ	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ - ΤΡΑΜΠ ΠΩΣ ΤΑ F-35 ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΕΣ	Η ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΚΑΥΤΗ ΑΤΖΕΝΤΑ ΓΙΑ ΛΙΒΥΗ - ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΑ	ΠΟΥΤΙΝ - ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΕΝΑΣ ΑΓΩΓΟΣ ΦΕΡΝΕΙ ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΤΟΥΡΚΙΑ - ΡΩΣΙΑ

Η δεύτερη ανάγνωση της συνάντησης στον Λευκό Οίκο

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΗΝ ΘΥΣΙΓΚΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΗ ΣΕΛΙΔΕΣ 8-11

Ο ΤΡΑΜΠ ΠΑΝΗΓΥΡΙΖΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΡΑΝΙΚΗ... ΥΠΟΧΩΡΗΣΗ Σ. 40-41

Παράρτημα Γ: «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων από 2/2/2022 έως 8/2/2022»

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΕΠΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΜΕ ΛΑΘΗ

ΣΕΛΙΔΑ 22

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
HARVARD
ONLINE
Οι τελευταίες ανακαλύψεις
οι έρευνες, οι εξελίξεις

ΤΟ 2023
ΑΝΟΙΓΕΙ ΦΤΕΡΑ
Ο «ΓΙΟΣ ΤΟΥ ΚΟΝΚΟΡΝΤ»
ΣΕΛΙΔΑ 11

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Έτος 103 ■ Αρ. φύλλου 30.934 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

www.kathimerini.gr • € 1,20

Υψηλότερος ΕΝΦΙΑ σε 1.500 περιοχές

Νέες εντάξεις στο σύστημα
αντικειμενικών αξιών

Την ένταξη των τελευταίων 1.500 περιοχών που βρίσκονται εκτός συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, δρομολογεί το υπουργείο Οικονομικών. Οι περισσότερες από αυτές τα περάσει βρίσκονται στη Δυτική Ελλάδα και από το 2023 οι ιδιοκτήτες ακινήτων θα κληθούν να

καταβάλουν υψηλότερο ΕΝΦΙΑ. Επίσης θα προχωρήσει η επανακατάσταση των ζωνών στα μεγάλα αστικά κέντρα. Παράλληλα, σε αρκετές περιοχές της χώρας θα σπάσουν στα δύο οι υφιστάμενες ζώνες, σε άλλες περιπτώσεις θα γίνουν επικεντρώσεις, ενώ κάποιες ζώνες θα ανανεωθούν. Σελ. 23

Πολιτική θύελλα μετά το σόου Πολάκη

Ταυτούλας: Κόλαση τη Βουλή δεν θα την κάνετε

Πολιτική θύελλα έχει πυροδοτήσει η προεκβυσσιστική αντικανονοθετική, στα όρια του σόου, συμπεριφορά του κ. Παύλου Πολάκη, με τον πρόεδρο της Βουλής Κωνσταντίνο Ταυτούλα να αναγκάζεται να τονίσει πως «κόλαση τη Βουλή δεν θα

την κάνετε». Η στάση του κ. Πολάκη, με επίκεντρο την υπόθεση της Novartis, έτυχε της πλήρους στήριξης της Κομμουνιστικής, ενώ προέβλεπε ευρύτερη αντιπαράθεση στο «τρίγωνο» Ν.Δ., ΣΥΡΙΖΑ και ΚΙΝΑΛ. Σελ. 4

Λάβρος Πούτιν κατά ΗΠΑ και ΝΑΤΟ

«Οι ρωσικές αντιστάσεις της Ρωσίας αγωνίζονται». Την κατηγορία κατά των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ εκτόξευσε «ξέρος» ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν στη Μόσχα. Επιπλέον, ανέφερε ότι η Δύση θέλει να πάρει τη χώρα του στον πόλεμο για να της επιβάλει κυρώσεις στη συνέχεια. Ηταν η πρώτη δημόσια τοποθέτησή του για το Ουκρανικό από τον Δεκέμβριο και έγινε μετά τη συνάντησή του με τον Ούγγρο πρωθυπουργό Βίκτορ Ορμπαν. Σελ. 9

Βίαια επεισόδια και συμμορίες δοκιμάζουν τη Θεσσαλονίκη

Εν ψυχρά δολοφονία 19χρονον - Τρεις προσαγωγές από την Αστυνομία

Τεσσάρων της οπαδικής βίας στη Θεσσαλονίκη καταγράφισε η καταστολή. Η δολοφονία, της 19χρονης, έγινε στα πλαίσια του ΕΚΠΑ, στην περιοχή Χαλκίδας, ενώ 19χρονον στην περιοχή Χαλκίδας είναι ο τε-

λευταίος κρίκος σε μια αλυσίδα αιματηρών συμβάντων στη συμμορία. Χτες κατά το βράδυ, η Αστυνομία προκάλεσε σε τρεις προσαγωγές υπόπτων. Είναι κοι-

νή διαπίστωση ότι η βία που ξεκίνησε από τις εξέδρες έχει λάβει κοινωνικές, πολιτικές και εθνικές προεκτάσεις. Δεν «συνδεσμοί» εντοπίζονται στα βίαια επεισόδια

στα ΕΠΑΛ Σκουρούπολης και Ευόμοιο, στις κοινοτικές αντιπαραθέσεις, ακόμη και στα διεθνή δρώματα κατά της συμμορίας των Πρεστών. Σελ. 3

ΣΗΜΕΡΑ

«ΡΟΥΒΙΚΟΝΑΣ»

Σύλληψη
οκτώ μελών

Οκτώ μέλη της αντιστασιακής ομάδας «Ρουβίκωνας» συλλήφθηκαν χτες τα δημοκριτικά. Έπειτα από καταπολέμηση ενέδρα στα δώδεκα της Αιτίας, όπου στην Παιανία, Ελλάδα, επίσης χτες τα δημοκριτικά, οπότε επιβεβαιώθηκαν επιθέσεις έγιναν οι οποίοι της δημοκρατίας Δημήτρη Κομνηνού και του προέδρου των εθνικών φρουρών Βασίλη Ντούμα. Σελ. 5

ΘΕΩΡΕΙΟ

Ρωγμές
στο «ΑΝΤΙ-ΣΥΡΙΖΑ»
μέτωπο

Σελ. 2

Επιδότηση έως 8.000 ευρώ για ηλεκτρικά αυτοκίνητα Ι.Χ.

Μέσα Απριλίου
το πρόγραμμα

Αυθεντία σε έως 8.000 ευρώ, από 6.000, η επιδότηση για την αγορά ηλεκτροκίνητου αυτοκινήτου στο πλαίσιο του δευτέρου κύκλου του προγράμματος «Κινοσήμι Ηλεκτρικά». Το πρόγραμμα, με προϋπολογισμό 50 εκατ., θα αρχίσει να «τρέχει» στα μέσα Απριλίου, αλλά θα έχει αναδρομικό ισχύ από τον Δεκέμβριο 2021. Σελ. 24

Κινηζική Πρωτοχρονιά στο ΕΚΠΑ

Μαζί με Κινέζους φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών γιόρτασε την κινεζική Πρωτοχρονιά ο πρόεδρος της Κίνης στην Ελλάδα Σιάο Τζουντάιγιν. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον χώρο της κοινοτικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Αυτή τη στιγμή στη Φιλοσοφική Σχολή σπουδάζουν περισσότεροι από 50 Κινέζοι φοιτητές. Παράλληλα, έχουν αναβληθεί διμερείς συμφωνίες με σχεδόν όλα τα ΑΕΙ της Κίνας το οποίο διευθετούν τμήματα ελληνικών σπουδών. Σελ. 7

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Εκτός θέματος

Ακόμη και αν ένας βουλευτής αισθανθεί ότι εξαντλούται τις βάσεις του τα όρια απειθαρχίας του Κανονισμού, δεν νοείται να αντιπαραταχθεί κατά των καταστάσεων, αλλά να συμβάλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων. Αυτός ο έλεος προς τα κοινοβουλευτικά ήδη βαναυσώτες δεν τραυματίζουν μόνο τα κόμματα που τις διακυβερνούν. Τραυματίζουν το κύριο του θεσμού. «Εκτός θέματος» δεν γίνονται μόνο τα τοξικά για τον καταλήγοντα. Βγαίνει το ίδιο το πολιτικό σύστημα.

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΑΛΑ

Ο «παλιός, κακός μας εαυτός» περιμένει στη γωνία

Η Ελλάδα θα είναι μια κανονική χώρα όταν θα γίνει μια... βαρετή χώρα. Όταν δηλαδή δεν θα αρνούμαστε να μιλάμε την αλήθεια των εκλογών για το πώς θα γίνουν εκλογές, όταν κανείς πολιτικός δεν θα μιλάει (ή μάλλον θα φωνάζει) σαν να έχουμε στην Ελλάδα του 1960, όταν τα μεγάλα κόμματα θα μπορούν να συνεννοηθούν για το αυτονόητο. Απεχόμαστε πολύ από αυτόν τον στόχο. Προφανώς. Αναρωτιόμαστε: κανείς όταν ακούει βρωμέλες κομμάτια που κοπάζουν συνθήματα τα οποία ακούγονταν στο ελληνικό Κανονισμό τη δεκαετία του 1960. Την εποχή να ξέρεις, ότι πολλά, καταλοβαίνεις τόσο επικριτικά είναι αυτά το νοσηρό. Δεν είναι «δογματική» αντιπαράθεση αυτή και δεν έχει σχέση με την Ελλάδα του 2022. Ένας νέος «ανεξάντητος» θα είναι μια καταπολέμηση, ένα κακό σκεπς που θα αναβληθεί μετά από 60 και κάτι χρόνια. Είναι το τελευταίο πρόγραμμα που έχουμε ανάγκη. Και σήμερα δεν είναι αυτή η αντιπαράθεση που έχει ανάγκη ο λαός. Μπορεί να φοβάται την κρίση, αλλά αφήνει παγερό φόβο στην κοινωνία.

Όλα δείχνουν ότι θα πορευόμαστε σε ένα εξαιρετικό τοξικό και πολυμένο σκανδαλώδες τις εκλογές, όπως γίνουν. Η κυβέρνηση πρέπει να σπαστεί την ελπίδα του «μεγάλου» που θα την τραβήξει και αυτή προς τα κάτω. Να είναι θεσμικό όφελος, να αποφευχθεί η καταστολή, να μην ανοίγει μέτωπο εκεί που δεν κλεινόνται. Δεν είναι εύκολο γιατί έχουν περάσει διάφορα εξαιρετικά χρόνια και αυτό είναι «πόνηση» να κρατήσει το μπόνους. Οι πολιτές είναι όμως κουρασμένοι και θυμωμένοι και αυτοί. Το καλό είναι ότι από τις κρίσεις και τις δοκιμασίες οι Έλληνες που το παλεύουν βρίσκουν και μόνοι τους τον δρόμο. Συχνά χωρίς, ή μάλλον παρά, την αντιμετώπιση των κυβερνητικών και πολιτικών. Η Ελλάδα της κρίσης γέννησε τους Κορινθίους που παίρνουν τα ρίσκα τους και δημιουργούν μια καλύτερη νεοσύστατη επιχείρηση, κινούνται την μάχη τους μόδα για τη νέα γενιά.

Η κοινωνία και η προσπάθεια της κυβέρνησης βοηθούν να έλθουν εδώ μεγάλες πολυεθνικές και να επενδύσουν.

Ο διαστημικός προηγούμενος ετών εγκρίνουν από την ασφάλεια και τη βελτιστοποίηση ότι τίποτα δεν είναι σταθερό στην Ελλάδα, ούτε οι νόμοι, ούτε το φορολογικό καθεστώς, ούτε το χωροταξικό, τίποτα. Κανονική ευρωπαϊκή χώρα δεν έχουμε βίβλος ούρα, γιατί τονό «έθνος», η δικαιοσύνη και η δημόσια διοίκηση μας κάνουν εξαιρετικούς... Το ζήτημα, όμως, είναι να μην καλλωπίζουμε προς τα πίσω. Είναι εύκολο να γίνουν μπλόκοι η Βουλή και οι δρόμοι της Αθήνας και να μπουκάρει σε μια περίοδο πολιτικών αντιστάσεων. Ο «παλιός, κακός μας εαυτός» μας περιμένει πάντοτε στη γωνία. Είναι ισχυρό και βαθύ το μέτωπο που θα μας απεικονόταν προς τα εκεί. Συμβαίνει άλλωστε και στις καλύτερες «κοινωνικές» όπως βλέπουμε διεθνώς. Μπορούμε να παραδοθούμε σε αυτές τις δυνάμεις και άμα μας βάλει. Το ξέρουμε το απορ. παθαίνει στη μεσοεποχή μιας φυσικοποίησης. Δεν το αντέχουμε, όμως, γιατί οι προλήψεις και οι επεκτάσεις που έχουμε απέναντί μας δεν είναι καλές ασπίδες.

Αναζητώντας λίγο πράσινο

Την απουσία πράσινου από μεγάλες ελληνικές πόλεις επιβεβαιώνει έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, στην οποία η Αθήνα κατατάσσεται στη δεύτερη χειρότερη θέση από όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, με τη συνολική πράσινη υποδομή της να καλύπτει το 17% της έκτασής της. Η πιο «πράσινη» ελληνική πόλη - με πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων - είναι η Καλαμάτα (14,4%) και ακολουθούν η Καβάλα και η Πάτρα. Σελ. 8

ΕΥΡΩ 1,30, ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1.319 ΠΕΜΠΤΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022 WWW.TA-NEA.GR

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΠΑΝΑΙΤΟΛΙΚΟΣ 3-1
ΕΚΡΗΚΤΙΚΟΣ ΜΕ ΤΟ
«ΚΑΛΗΜΕΡΑ»

ΣΤΗΝ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΝΕΚΡΟΣ
22ΧΡΟΝΟΣ
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΗΣ

ΑΡΗΣ - ΑΕΚ 2-1
ΣΤΗ ΣΚΙΑ
ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΛΚΗ

ΟΦΗ - ΠΑΟ 3-2
ΑΝΑΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΦΩΝΕΣ

ΟΜΑΔΑ

ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
ΤΑ ΝΕΑ
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

ΒΑΛΑΝΤΙΜΙΡ ΠΟΥΤΙΝ
Ο ΝΕΟΣ ΤΣΑΡΟΣ

ΤΖΕΦΡΙ ΠΑΪΤ
ΣΤΑ «ΝΕΑ»
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ
ΑΝΤΙ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ
ΑΝΤΙ ΨΕΜΑΤΩΝ

• Ο αμερικανός
πρεσβευτής
στην Αθήνα
αναλύει το Ουκρανικό
• Επικίνδυνη συγκέντρωση
δυνάμεων στα σύνορα
Ουκρανίας - Ρωσίας
Σ. 12-13

ΚΕΡΑΥΝΟΙ ΚΟΝΤΟΝΗ
Το ακραίο σημείο
διαπλοκής μεταξύ
ΣΥΡΙΖΑ και ολιγαρχίας

• Τι κατήγγειλε για τον Ποινικό
Κώδικα της προηγούμενης
κυβέρνησης • Ο πολακιμάς
με τα δικά του λόγια Σ. 8-9, 42

ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ...
Ξεφεύγει ο πληθωρισμός
στην Ευρώπη

ΕΥΡΩΖΩΝΗ 5,1%
ΕΛΛΑΔΑ 5,5%

Σ. 37

ΜΟΝΙΚΑ ΒΙΤΙ
1931 - 2022
Η ψυχρή φλόγα
του παλικούρ σινεμά
Σ. 15, 46

ΑΘΗΝΑ
10 ξενοδοχεία σε
ακτίνα χιλιόμετρου Σ. 20

ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΕΚΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΟΙ ΧΟΥΛΙΓΚΑΝ

• Συνελήφθη ο βασικός ύποπτος για τον φόνο του 19χρονου Αλκή • Σεσημασμένος
για οπαδική βία • Είχε προηγηθεί και άλλη επίθεση κατά 14χρονου οπαδού του Αρη
• Ο δήμαρχος Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Ζέρβας γράφει στα «ΝΕΑ» για το τι συμβαίνει στην πόλη
ΓΡΑΦΟΥΝ ΑΚΟΜΑ ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΔΙΟΤΗΣ, ΚΑΙΔΕΣ ΚΑΝΕΛΛΗΣ, ΠΕΠΗ ΡΑΓΚΟΥΝΗ, ΤΙΤΟΣ ΣΧΑΜΠΑΡΩΝΗΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΡΙΣΤΕΑΣ Σ. 14-17

ΟΛΗ
Η ΕΛΛΑΔΑ
ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΗΣΕ
ΤΟΝ ΑΛΚΗ

ΜΕΙΩΣΗ ΕΝΦΙΑ ΕΝΑΣ ΧΡΗΣΙΜΟΣ
ΟΔΗΓΟΣ.

Τι κερδίζουμε

ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

8 στους 10
ιδιοκτήτες θα πληρώσουν
λιγότερο φόρο φέτος

€860 εκατ.
ελάφρυνση
στις τσέπες μας

10 οι δόσεις
για να πληρωθεί όλος
φόρος απομένει

34%
η συνολική
μείωση
από το 2018
έως σήμερα

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

ΑΡΘΡΟ ΝΙΚΟΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΡΓΑΝΑ Σ. 6, 22, 35

ΚΡΑΣ ΤΕΣΤ ΤΟΥ ΝΟΒΑΝΑΧ ΜΕ ΤΑ ΑΛΛΑ
ΕΓΓΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

ΟΛΑ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΤΟΥ 5ου ΕΜΒΟΛΙΟΥ

• Τα ποσοστά ανοσίας, τα συν και τα πλην Σ. 40-41,
51-53

ΝΙΚΗ ΜΑΚΡΟΝ
ΟΙ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
«ΠΡΑΣΙΝΙΣΑΝ»
ΤΗΝ ΠΥΡΗΝΙΚΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Σ. 18, 39

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

«Παναγιώτης Δημητράς», «Θανατηφόρα περιστατικά οπαδικής βίας και ΜΜΕ : αναπαραστάσεις στον πολιτικό τύπο ημερήσιας κυκλοφορίας»

ΕΦΚΑ
ΜΠΟΝΟΥΣ
ΣΕ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ
ΣΕΛΙΔΑ 24

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΣΕΛΙΔΑ 7

ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
199-1922
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»
ΣΕΛΙΔΑ 7

ΜΠΟΡΙΣ ΤΖΟΝΣΟΝ
«ΤΡΥΠΑ» 8,7 ΔΙΣ.
ΣΤΕΡΛΙΝΩΝ
ΣΕΛΙΔΑ 10

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 103 ■ Αρ. φύλλον 30.935 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

www.kathimerini.gr • € 1,20

ΤΖΟ ΜΠΑΪΝΤΕΝ

Αποστολή δυνάμεων με μήνυμα στον Πούτιν

3.000 στρατιώτες
στην Ευρώπη

Τρεις κλιμάκιοι Αμερικανών στρατιώτες στέλνει ο Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν στη Γερμανία, στην Πολωνία και στη Ρουμανία, στη στιγμή που η Ρωσία εξακολουθεί να αναπτύσσει δυνάμεις γύρω από την Ουκρανία. Στο μεταξύ, η Γαλλία προσπάθησε να ρίξει τους τόνους, με τον υπουργό Εξωτερικών Ζαν-Ιβ Λε Ντυν να δηλώνει ότι δεν υπάρχουν, μέχρι στιγμής, ενδείξεις για επικείμενη στρατιωτική επέμβαση της Ρωσίας στη γειτονική της χώρα. Σελ. 9

ΣΗΜΕΡΑ

ΔΟΡΕΑ «ΣΤ. ΝΙΑΡΧΟΣ»

«Παρών» ψήφισε ο ΣΥΡΙΖΑ

Το «παρών» στην ψηφοφορία για την κρίση ούμβρους δόθηκε τον Ιδρύσαντο Στ. Νιάρχο για το Πολιτικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης επέλεξε χθες στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή ο ΣΥΡΙΖΑ, με το επικείμενο ότι προβλέπεται να λειτουργήσει ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού και όχι Δημόσιου Δικαίου. Σελ. 9

■ **Κορωνοϊός:** Στο κενό στο τέλος ανοσίας αποδίδει από τους ειδικούς η υψηλή θνητότητα κατά το τρίτον κύμα της πανδημίας. Χθες ανακοινώθηκαν 106 νέα θάνατοι ασθενών από κορωνοϊό. Οι επί τους δύο σεφίον άνω ηλικίας άνω των 80 ετών. Σελ. 5

■ **Υπουργείο Παιδείας:** Νέα διαδικασία εγκρίσης εκπαιδευτικών προγραμμάτων υποβίβει το υπουργείο Παιδείας μετά την αλλαγή στην απόφαση των προγράμματος προγεννητικής αγωγής. Σελ. 6

ΘΕΩΡΕΙΟ

Οργή στην Κομισιόν

Σελ. 2

■ **Καρκίνος:** Επιδεικνύεται στα διάγνωση των γυναικολογικών καρκίνων να εισαχθεί το κοινότητα τεστ WID, το οποίο όχι μόνο διαγιγνώσκει εγκύριση τη νόσο, αλλά προβλέπει οξεία στα κλινικά εμφάνιση τεσσάρων μορφών γυναικολογικού καρκίνου. Σελ. 11

■ **Φάλαγγ:** Νεκρή εντοπισμένη χθες στα ορεινά του όρους Σελήνια της Σελήνιας η νεκρή ρομφαρόλα που είχε βγει στα πλάγια τραυματισμένη την περασμένη Παρασκευή στην Αλβία. Σελ. 6

■ **Κινηματογράφος:** Μια εκδοτική έκδοση από τη Μόσχα και ισχυρικό δόγμα από τη Γερμανία ξεχωρίζουν στις νέες κινηματογραφικές κυκλοφορίες της εβδομάδας. Σελ. 14

■ **CNN:** Παραδόθηκε χθες οπότε ο πρόεδρος του CNN, Τζορτζ Ζάκερ, επειδή δεν δήλωσε ότι διατηρούσε ερωτική σχέση με συνδολόγο του. Σελ. 10

Λιγότερος ΕΝΦΙΑ για 5 εκατ. ιδιοκτήτες

Ο φόρος στο εκκαθαριστικό του 2022 θα είναι κατά μέσον όρο μικρότερος 13%

Λιγότερο ΕΝΦΙΑ θα κόβουν για πληρόν 5 εκατ. ιδιοκτήτες ακινήτων το 2022, καθώς με τις αλλαγές στα κλιμάκια και τους συντελεστές προκύπτει μεσοσταθμικός μείωση κατά 13%. Από την άλλη, για 378.000 ιδιοκτήτες το εκκαθαριστικό του φόρου θα είναι «βαρύτερο», ωστόσο για

τους μισούς η επιβάρυνση θα είναι έως 50 ευρώ. Το 14% των υποκρέων, περίπου 880.000 ιδιοκτήτες, θα πληρώσουν το ίδιο ποσό με το 2021. Ο συμπληρωματικός φόρος που επιβαρύνεται σε συνολικά αξία ακινήτων πενήντοίς άνω των 250.000 ευρώ καταργείται για τα φυσικά

πρόσωπα. Αντικαθίσταται, ωστόσο, με μεγαλύτερο ΕΝΦΙΑ στα ακίνητα η αντικεμενική αξία των οποίων υπερβαίνει τις 400.000 ευρώ. Ο φόρος θα καταβληθεί σε 10 δόσεις, από τον Μάιο του 2022 έως και τον Φεβρουάριο του 2023. Συνολικά, το Δημόσιο εκτιμά πως θα βελτιστοποιήσει 350

εκατ. ευρώ λιγότερα έσοδα από τον ΕΝΦΙΑ. Το οικονομικό επιτελείο θεωρεί ότι το έλλειμμα θα επιβαρυνθεί μόνο κατά 0,1 μονάδα του ΑΕΠ.

■ **Παρεδότημα αυξήσεων και μείωσης του ΕΝΦΙΑ**
Σελ. 22, 23

10.000 τραυματισμένα δέντρα από τον χιονιά στην Αθήνα

Μεγάληνη θραυσμένη δέντρα θα μεταφερθεί η Περιφέρεια Αττικής στο Ολυμπιακό Στάδιο, προκειμένου να διευκολυνθούν οι δόμοι στη διαδικασία διαχείρισης και ανακύκλωσης δέντρων και κλάδων που έπεσαν από τον χιόνι. Στην Αθήνα Αθηνών, η υπηρεσία προέβλεπε ότι περίπου 10.000 δέντρα έχουν υποστεί ζημιά ή έχουν πέσει και κρέμονται να αποκομίζονται. Εκτιμάται πως θα χρειαστούν περισσότερες από δύο εβδομάδες για να ολοκληρωθεί η συλλογή τους. Σελ. 8

Με βεβαρημένο παρελθόν ο συλληφθείς για τον φόνο

Σε οπλοστάσιο παρελθόντων τη ευρήματα της αστυνομίας από την επίκριση σε σύνδρομο φιλόθων στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο της έρευνας για τη δολοφονία του Ιβήρου Αλκι Καμηνά, για την οποία συλληφθεί ένας 23χρονος, ο οποίος είχε συλληφθεί και στο παρελθόν για επίθεση με μαχαίρι. Οι αστυνομικοί κατάσχουν αναμνηστικούς συγγράμματα, ξύλινα ρόπαλα, ψευδία, σφυρί κ.ά. Σελ. 7

Το φθινόπωρο δύο μετροπόντικες σε Κατεχίκου και Βέικου Για τη γραμμή 4

Το φθινόπωρο αναμένονται οι δύο μετροπόντικες για τη διάνοιξη του τούνελ της γραμμής 4 του μετρό. Η εκκαθάριση της σήραγγας σχεδιάζεται να αρχίσει από το επόμενο έτος. Οι εργασίες στα φράγματα ενδοδίου, στις λαυφούρες Βέικου και Κατεχίκου, προχωρούν. Ωστόσο, στη Βέικου εκτιμάται ότι θα υπάρξει εξόφληση καθυστέρησης. Εν τω μεταξύ, για την αποκατάσταση των εργασιών αποσκοπείται η διεγέρση αρχιτεκτονικών διαγωνισμών. Σελ. 3

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ενίσχυση της παραγωγής

Η κυβέρνηση ορθώς επέλεξε τη μείωση των φορολογικών βαρών ως κεντρική επιλογή. Και βέβαια, ήταν σημαντικό να ελαφρύνει τη θέση των ιδιοκτητών ακινήτων, οι οποίοι υποφορολογούνταν και επιβαρύνθηκαν δυσανάλογα το κόστος της κρίσης. Η προτεραιότητα, όμως, πρέπει από ένα σημείο και πέρα να είναι η ενίσχυση των παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας. Που θα μπορούσε να τονωθεί με περαιτέρω μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Καθώς μπαίνουμε σε μια μακρά οδοντική προεκλογική περίοδο, θα είναι δύσκολο να αποφευχθούν οι εύκολες λύσεις και ο ανταγωνισμός των κομμάτων στο πεδίο των παροχών. Πρέπει, όμως, να αποφασιστεί και το ένα και το άλλο.

ΣΧΟΛΙΟ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΑΝΙΔΗ

Στη δίνη των ΗΠΑ

Την τελευταία εξετασία διατρέχει τις Ηνωμένες Πολιτείες ρεύμα διαμορφώσεων νέου πολιτικού σκηνικού, που επί του παρόντος δεν κατέληξε εις τη συγκρότηση μιας δυναμικής οφειλμένης αλλά έχει οδηγήσει στην εμφάνιση τάσεων αναδιοργαντώσεων. Ο τέως πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ εξέφρασε έναν πρωτόγονο δυναμισμό, έστω και αν αυτός δεν ήταν τίποτα άλλο από το ένστικτο επιβίωσης και τελικώς επικρατήσε του μετασχηματισμού που είχε εγκαταλείψει τόσο καταγωγής και παροδόσεως για να εξασφαλίσει σε ένα νέο πεδίο δράσης την πλήρη ανάταξη των δυνατοτήτων του, οι οποίοι ο ίδιος πίστευε πως ήταν ανεξάντλητες. Αυτό ήταν πιθανόν το νόημα του συνθήματος του κ. Τραμπ «Πρώτα η Αμερική». Επρόκειτο ίσως για ψευδοθρησκεία,

αλλά ήταν κίνητρο νέας αυτοεπιβεβαίωσης, ήταν μια εκδοχή «αμερικανικού ονείρου», διαφορετικού εκείνου της δεκαετίας του '60. Μόνο που τη φορά αυτή «το όνειρο» άφισε συγκινήσεις όχι απλά των αντικειμενιστών, αλλά κυρίως ένα μεγάλο τμήμα των νέων στις Ηνωμένες Πολιτείες. Κι ενώ ο κ. Τραμπ κινείτο σταθερά προς την κατεύθυνση αυτή, επικριρίθηκε το όντισκτο, να προβληθεί ως μένι δυνατότητα αναδείξεως των ΗΠΑ στο ύψιστο και μοναδικό σύμβολο αναφοράς της άδωσης σε επίπεδο πονόβριο η αναβίωση συμβόλου εξοχλότητας. Ετσι προέκυψε ο σημερινός πρόεδρος των ΗΠΑ Τζο Μπάιντεν, η εκλογή του οποίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ως επικράτηση μιας σταλτικής για ένα παρελθόν που ίσως

ολοκλήρωσε τον κύκλο του. Η παρούσα αμερικανική διοίκηση δεν τρέφεται μάλλον από αυτές τις επικριρήσεις να επιστρέψει μια επανοικονομική των εσωτερικών αλλά και μεταξύ των διεθνών συμφόρων της οξυγονώσεως την οικονομική κρίση. Αυτή εξέλιξη θα έκανε και κάθε άλλη κυβέρνηση στη θέση της. Όσο για τους άλλους ηγέτες της Ευρώπης, ανήμποροι να αναλάβουν πρωτοβουλίες κρίσιμες, υπονομιωτικά αναμένουν οδηγίες - άγνωστη βέβαια για πόσο χρόνο. Είναι πολλά τα διακυβεζόμενα σε αυτή την αντιπαράθεση, που αγοράζουν όχι απλά τις σκέψεις Ανατολής και Δύσεως, αλλά και ποιο από τα δύο ρεύματα θα επικρατήσει τελικώς στο εσωτερικό των ΗΠΑ. Εάν κάτι είναι μάλλον βέβαιο, είναι ότι δεν πρόκειται να πληθύνει.

Εισβολείς στην Καλιφόρνια

Βίντεο δείχνει οργανωμένους που έχουν παρθεί σε όλο το Αμερική της Καλιφόρνιας. Σύμφωνα με άρθρο των New York Times, το επίσημο αυτό δηλωτικό, απόγονοι οσκόπων κοίρων, καταστρέφουν γρασίδι καπνικών και γηπέδων γκολφ, σπείνουν το πόσιμο ύδωρ της πόλεως και παρεμποδίζουν τη συγκομιδή των σταφυλιών στην κοιλάδα Νάπα. Γ' αυτόν τον λόγο βρίσκεται σε εξέλιξη εκστρατεία για να αλλοιέ η οικτική νομοθεσία και να δίνεται η άδεια για να οσκόποιουν οργανωμένα. Σελ. 11

(www.frontpages.gr; 2022)

ΕΥΡΩ 1,30. ΔΙΩΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1,320 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022 WWW.TANEA.GR

ΕΥΡΟΛΕΑΓΟΥ BASKETBALL ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ - ΠΑΟ 86-60 Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΗΤΑΝ ΧΑΛΔΗΣ ΟΜΑΔΑ

ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΜΕΡΕΣ Ο ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ Σ. 4

ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ ΠΟΣ ΟΙ ΗΠΑ ΣΚΟΤΩΣΑΝ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟ ΤΟΥ ISIS Σ. 38-39

OK! ΒΙΣΣΗ Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΑ ΜΟΥ ΣΚΥΠΤΕ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΚΑΡΟΛΙΝΑΣ ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΡΟΛΙΝΑ

And just like that... ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΩΤΑ ΜΑΝ ΝΕΛΟ

ΑΥΡΙΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

9 771108 620155

ΤΑ ΝΕΑ

ΙΧ: ΤΙ ΚΑΙΝΕ ΜΕ ΤΙΣ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΠΟΣΟ ΚΟΣΤΙΖΕΙ ΕΝΑ ΓΕΜΑΤΟ ΡΕΖΕΡΒΟΥΑΡ

ΦΟΥΛΑΡΙΣΜΑ: ΚΟΣΤΟΣ (€)

ΑΥΞΗΣΗ	2021	2022	ΑΥΞΗΣΗ	2021	2022
ΒΕΝΖΙΝΗ	81.9	100.6	76.6	88.3	9.7
ΝΤΙΖΕΛ					

* Τι ισχύει για την αμόλυβδη, το ντίζελ, τα νέες τεχνολογίες και τα οικογενειακά Σ. 24, 33

ΓΙΑ ΑΚΙΝΗΤΑ, ΦΠΑ, ΔΗΛΩΣΕΙΣ, ΤΕΛΗ

8 παρατάσεις SOS

• Ποιους αφορούν, έως πότε ισχύουν, γιατί δόθηκαν
• Όλα όσα πρέπει να ξέρετε για τον σωστό προγραμματισμό σας

Η ΕΚΤ επαναβεβαίωσε τη στήριξη στην Ελλάδα

ΜΑΡΙΑ ΒΟΥΡΓΑΝΑ, ΕΛΕΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ Σ. 10, 23, 35

Διαβάστε επίσης

ΕΡΧΕΤΑΙ ΝΕΟ ΠΑΚΕΤΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΕΝΦΙΑ

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ «ΑΝΑΣΕΣ» ΘΑ ΑΦΟΡΟΥΝ

1. Επιδοτήσεις ρεύματος
2. Μη επιστρεπτέες
3. Νέο Εξοικονομώ

ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕΣ ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ ΚΑΤΑ ΠΟΛΑΚΗ – ΜΗΝΥΜΑ ΣΕ ΤΣΙΠΡΑ Σ. 8-9

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ 1929 - 2022 Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΠΟΥ ΥΨΩΣΕ ΑΝΑΣΤΗΜΑ ΔΙΟΝ. ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, Γ.ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ, Δ. ΠΑΣΙΝΟΣ, Γ.ΧΑΣΑΠΟΠΟΥΛΟΣ Σ. 5, 12-13

ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΤΙ ΨΑΧΝΕΙ Ο ΠΟΥΤΙΝ ΣΤΟ ΠΕΚΙΝΟ • Διερρευσεί η... αφορμή του πολέμου ΚΙΤΤΥ ΣΕΝΑΚΗ, ΝΑΤΑΣΙΑ ΜΠΑΣΤΕΑ Σ. 18-20, 37

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΡΟΛΟ - ΚΛΕΙΔΙ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΦΟΝΟ ΒΑΣ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Σ. 41

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

Γράφουν

Ο αντιναύαρχος ε.α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΡΤΖΟΥΚΟΣ Σ. 14

Ο καθηγητής ΘΑΝΟΣ ΒΕΡΕΜΗΣ Σ. 7

Ο εκδότης ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΕΙΜΑΡΟΓΛΟΥ Σ. 9

Project Syndicate

Ο καθηγητής ΑΜΑΡ ΜΠΙΝΤΕ Σ. 36

Ο καθηγητής ΜΙΝΖΙΝ ΠΕΙ Σ. 18

(www.frontpages.gr; 2022)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 103 ■ Αρ. φύλλου 30.936 ■ Τετάρτη: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

www.kathimerini.gr • € 1,20

Πάροχοι ενέργειας στο «Κόκκινο»

Καθυστερούν την απόδοση
τελών στους δήμους

Στα όριά τους έχει φέρει κατα-
λύματα και εταιρείες προ-
μήθειας ή ενεργειακή κρίση.
Αρκετοί πάροχοι καλύπτουν
τις αυξανόμενες ανάγκες ρευ-
μάτων αναλογώντας νέες πι-
στωτικές γραμμές, ενώ κάποιοι
καθυστερούν την εξόφληση
οφειλών προς τους διακερυ-
στές (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, ΔΕ-
ΠΙΕΠ) ή παρακρατούν έσοδα
από τα δημοτικά τέλη. Στο
υπουργείο Ενέργειας υπά-
ρ-
χουν υποθέσεις που κάποιοι πά-
ροχοι εφαρμόζουν υπερβολι-
κές ρήτρες αναπροσαρμογής,
με αποτέλεσμα να εξανεμίζεται
ένα μέρος της ελπίδας των κα-
ταναλωτών από τις επιδοτή-
σεις. Σύμφωνα με πληροφορίες
το υπουργείο έχει δώσει εντο-
λές στα ΡΑΕ να του παραδώσει
μέχρι τη Δευτέρα κατάλογο με
τις ρήτρες που κρύβουν κάθε
εταιρεία ανά μόνο από τον Σε-
πτέμβριο έως σήμερα. Σελ. 23

Λογαριασμοί Ιανουαρίου χωρίς την επιδότηση

Λόγω προβλημάτων στο μητρώο του ΔΕΔΔΗΕ

Χωρίς την επιδότηση δύνανται
να φθάσουν οι λογαριασμοί
του Ιανουαρίου σε κατανα-
λωτές ελεύθεροι του ότι ο ΔΕΔ-
ΔΗΕ καθυστερεί να απο-
στείλει τα στοιχεία για τους
δικαιούχους στους πάροχους.
Τα στοιχεία των δικαιούχων
γ-
νωστοποιήθηκαν στις εται-
ρείες παροχής ρεύματος τη
Δευτέρα 31 Ιανουαρίου, με
αποτέλεσμα να καθυστερούν
το 10% των καταναλωτών να
έχουν ήδη τημερίοσή. Επίσης
σταλθηκαν στοιχεία μετρο-
τήτων χωρίς ΑΦΜ. Σελ. 23

Η πρώτη μάχη με τους χούλιγκαν

Τέσσερα χρόνια φυλακή στον 23χρονο συλληφθέντα για τα ευρήματα
σε σύνδεσμο στη Θεσσαλονίκη – «Σκούπα» της ΕΛ.Δ.Σ. στα στέκια των οπαδών

Απορροπώντας να κερδίσει τον αγώ-
νο κατά της οπαδικής βίας επέλεξε
η κυβέρνηση, μετά τη δολοφονία του
19χρονου Αλκα Καμπού, τη Δευτέ-
ρα στην περιοχή Χαλκίδα. Εξοδός
σε σύνδεσμο οργανωμένων οπα-
δών του ΠΑΟΚ και του Αρη στα Θεο-
σολονικά πραγματοποιήσαν, χθες,
αστυνομικοί της Ασφάλειας. Μετά

των συνδέσεων είναι το «Club ΠΑΟΚ
Μακεδόνες», όπως έπαιξε ο σύνδε-
σμος οπαδών του ΠΑΟΚ στη Σταυ-
ροπούλη. Εξοδός φέρεται να έγιναν
σε αρκετούς ασκούν συνδέσμους ορ-
γανωμένων οπαδών της ομάδας. Βρέ-
θηκαν κράνη, στελέχεια κ.ά., που
μεταφέρθηκαν για εξέταση στα ερ-
γαστήρια της ΕΛ.Α.Ε. Ο εισαγγελέας

δόκασε στον 23χρονο φερόμενο ως
δολοφόνος έναν βαθμό καταστολή
για μία ανθρωποκτονία και δύο
αποπειρές. Επιπλέον, ο 23χρονος κα-
ταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης τρι-
σάκον έτη για τη πολεμοφοβία που
βρέθηκαν στον σύνδεσμο της Παλαι-
ών Πατρών Γερμανού. Τον 23χρονο
αναγνώρισε ως έναν από τους συμ-
μετέχοντες στην επίθεση κατά του
Αλκα ο ένας από τους δύο νεαρούς
που τραυματίστηκαν. Τον αναγνώ-
ρισε ως το άτομο που κρατούσε ένα
στελέχι. Παραμένει ανοικτό εάν ο
συλληφθείς, ή κάποιος από τους νε-
αγούς του, κτύπησε τον Αλκα Κα-
μπού με μαχαίρι τραυματίζοντάς
τον θανάσιμα. Σελ. 7

Προειδοποίηση ΗΠΑ στους διεθνείς τρομοκράτες

«Σε μια απειλή» προειδοποίησε ο γιγαντιαίος Ισλαμικό Κράτος, Αμπού Μουράν αλ Χαλίμ αλ Κουράι, πυροδότησε
εκρηκτικό μηχανισμό και σκοτώθηκε μαζί με μέλη της οικογένειάς του, κατά την έναρξη αμερικανικής επίθεσης εν-
αντίον του στη βορειοδυτική Συρία. Αυτών των χαρακτηρισμό χρησιμοποίησε ο Αμερικανός πρόεδρος, Τζο Μπάιντεν, για
να περιγράψει την εξέλιξη της επίθεσης στην επαρχία Ιντλίμ, κοντά στο σύνορο με την Τουρκία. Σελ. 3

Το προσφυγικό κοστίζει στον Ερντογάν

Ανυπόστατες κατηγορίες
κατά της Ελλάδας

«Οι «φρενέτις και ανυπόστατους»
απορρίπτει η Αθήνα τους ισχυρι-
σμούς του Ρετζέπ Ταγρίν Ερντογάν
και λοιπών Τούρκων αξιωματού-
χων περί απάνθρωπης μεταχειρί-
σης προσφύγων και μεταναστών.
Ο Ερντογάν, ο οποίος εισπράττει
πολιτικό κόστος εξαιτίας του
προσφυγικού, κατηγορούσε τον
Frontex ως «ακρίστο», ενώ την
έκτα στιγμή περιέγραψε τον θά-
νατο προσφύγων ως «δύσγεια»
της ελληνικής πολιτισμού». Αναλύ-
τες στην Τουρκία εκτιμούν ότι η
οικονομική κρίση θα αζήσει την
κατάσταση, καθώς πρόσφυγες και
μεταναστεύς επιθυμούν να εγκατα-
λείψουν τη χώρα. Σελ. 5

ΣΗΜΕΡΑ

ΔΟΜΕΣ ΦΙΛΟΣΕΦΙΑΣ

Αντιδράσεις δήμων για την παράταση συμβάσεων

Αντιδράσεις προκάλεσε η απόφαση
του υπουργείου Μεταναστευτικής
και Ασύλου να παρατείνεται για έναν ακό-
μη χρόνο τις συμβάσεις παροχής
εξέτασης που συνάσκουν στην το-
πική αυτοδιοίκηση για τη λειτουργία
δομών φιλοξενίας μαζικά να ενση-
μώσουν τους δήμους-ιδιοκτήτες. Σελ. 4

■ **ΣΥΡΙΖΑ:** «Θύραυλοι» συμβό-
λαιο εναντίον συντάξιου αναδιάρ-
τησης στον ΣΥΡΙΖΑ, με την αρριπτική πύργω
να φέρεται έτοιμη να δοθεί την εκλο-
γή Τσίπρα από το μέλη, αν δεν αλλάξει
ο τρόπος εκλογής της Κ.Ε. Σελ. 4

■ **Χρήστος Σαρτζετάκης:** Σε
ηλικία 93 ετών έφυγε χθες από τη
ζωή ο πρώην Πρόεδρος της Διμο-
κρατίας Χρήστος Σαρτζετάκης. Σελ. 5

ΘΕΩΡΕΙΟ

Νέα υποψηφιότητα στην Αν. Αττική

Σελ. 2

■ **Αποκαιερισμός:** Η Ελένη
Γλυκατζή-Αρβελέρ πρόκειται για την
Ελπίστρια και φιλόλογο Ελσα Τορ-
ναρίου-Μεθαρσίου, που έφυγε
πρόσφατα από τη ζωή. Σελ. 14

■ **Μπόρις Τζόνσον:** Νέο πλήγμα
για τον Μπόρις Τζόνσον αποτέλεσε η
παραίτησή του από την υποψηφιότητα
στην επόμενη γενική εκλογή, αφού
υπεβλήθη στο δικαστήριο για την

Προβλήματα από το χαλάζι στη Σαντορίνη

Με έντονη βροχή και χαλαζόπτωση ξεκίνησε η μέρα χθες στη Σαντορίνη, με αποτέλεσμα να προκληθούν
σοβαρά προβλήματα. Το χαλάζι ήταν τόσο πολύ που το έστρωσε σε ορισμένες περιοχές, ενώ παρουσ-
θησαν φεγά υλικά και αυτοκίνητα. Σελ. 7

Κυτταρική θεραπεία για τη λευχαιμία Η μέθοδος CAR-T

Εξαιρετικά ενθαρρυντικά είναι
τα αποτελέσματα της πρωτο-
ποριακής κυτταρικής θεραπείας
αποστολογικών κυττάρων
CAR-T. Οι πρώτοι δύο ασθενείς
που υποβλήθηκαν σε αυτήν,
πρό-βλεπτός, παρόμοιων ηγεί-
ων, χωρίς ίκονα κακοήθειας. Η
μέθοδος CAR-T λειτουργεί με
τη γενετική τροποποίηση των
λεμφοκυττάρων Τ του αρώ-
στου, ώστε να αναγνωρίζουν
και να καταστρέφουν τα καρ-
κινικά κύτταρα. Σελ. 11

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Βούληση

Το αντανακλαστικό των Αρ-
χών αυτή τη φορά ήταν γρή-
γορο. Αλλά η προσπάθεια να
αντιμετωπιστεί η οπαδική βία
δεν θα κριθεί στον χρόνο των
πρώτων εντυπώσεων, θα κρι-
θεί από την αποφασιστικότη-
τα να ξεριζωθούν ολοσχερώς
τα γνωστά αίτια αυτής της
εγκληματικότητας. Επείγου-
σα, δεν είναι δύσκολο. Πο-
λιτικά, όμως, έχει μέχρι ση-
μέρα αποδειχθεί ανέφικτο.
Δεν χρειάζονται νέοι νόμοι.
Μόνο βούληση. Σελ. 11

ΣΧΟΛΙΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ

Βουλή και δρόμος

Οι ηγετικές ορεγές του Μεγαλόεν-
δρου διδάσκονται και σήμερα, με το
αυτήν η επιμονή του να συμπερι-
στεί τους σκοπούς του, να μην επι-
λείπει το πρόνομο της θέσης του. Σή-
μερα, πολλοί προβλεπόμενοι πολιτικοί
συμπεριφέρονται με τρόπο τόσο απο-
στρεπτικό για την ιδέα του καλού ηγέτη,
που η μεγαλύτερη προσφορά τους για
τις νεότερες γενιές θα ήταν να εξαφα-
νίζονταν και να παρέμεναν στη συλ-
λογική μνήμη μόνο ως παροβήμα-
τα προς αποφυγή. Το πρόβλημα είναι
δυσηκτική σημασίας: όσο οι νέοι παρο-
λοβούν συμπεριφορές αθεϊστικές και
ανειθύνες, θα αισθάνονται, οφείν-
ται, ότι όλοι οι ηγέτες είναι αναξιόπιστοι
και, φερετό, ότι και οι ίδιοι δικαιο-
σύνη και συμπεριφέρονται σαν κακο-
ποιημένο παιδί. Ετσι, οι κακοί ηγέτες
δεν θα είναι μόνο πρόβλημα μιας συγ-
κρι-
σης, θα γίνουν κανόνες.

Τι μοιάζει ένα παιδί όταν βλέπει τον
Μπόρις Τζόνσον να καταπατεί νόμους
και κανόνες που ο ίδιος θεωρείται
ως «Η τον Νόμο των Τραμ να χειρμα-
γεί τον όλο με φέμετα και να υπο-
μεινεί τους δημοκρατικούς θεσμούς;
Η τους Θάνατο Πάιν και Ρετζέπ Ταγρίν
Ερντογάν να παραβιάζουν τα σύνορα
γενοκτονιών μαζικά και να εκτοξεύουν
απελές για πόλεμο; Η αλήθεια είναι
ότι παρόμοια πάντα συμπεριφέ-
ρονται έτσι και ουδείς μπορούσε να τους
αλλάξει. Σήμερα, όμως, αλοι βλέπουμε
τέτοιες συμπεριφορές σε έναν ηγέ-
τη, συμπεριφορές από τον χρόνο
και από την επιμέλεια όσων διαμορ-
φώνουν την εικόνα του ηγέτη. Βλέποντας
την κακή συμπεριφορά στις εθίσκας
ως καί φασακό και αναμνησμένο, που
συνήθως παραμένει ατιμώρητο, το παι-
δί ίσως μάθουν να τον ανέκονται, και
να τη μιμνήσκονται.

Στην Ελλάδα, φθάσαμε σε σημείο που
η επιθετικότητα και η πόλωση επικρο-
τούνται ως αποδείξη αφοσίωσης και
μοχλευσμού. Το όλο της σφύρας
για κάποια πραγματική ή φαντασι-
κή οδία (μιας έριξης την κυβέρνη-
ση, μιας έριξης την νίκη με παυλί-
νους διαταγές, παροβήτων το όρατο
της οδός μας κ.ά.) προκαλεί ένταση,
που αναζητεί συνεχώς απορροές για
ανάφραση. Ο εκπαιδευτής είναι τόσο
μεγάλος, που κάποιοι πολιτικοί ότι μό-
νο δίνουν το κακό παράδειγμα, αλλά
έφθασαν στο σημείο να εισαγάγουν
στη Βουλή ακριβώς συμπεριφορές
από τον δρόμο. Βλέποντας πως αυτές
διαβρώνουν το κόμμα που τις ανέ-
κται, αντιλαμβάνονται το μέγεθος της
απειλής σε όλη την πολιτική και την
κοινωνία. Μόνο αντίδοτο είναι η σω-
φροσύνη των άλλων πολιτικών δυνάμεων
και η αφοσίωση στους θεσμούς.

Πού είναι τελικά το «Endeavour»;

Ρεβίλια που πλοίο «Endeavour» κινείται αγκυρο-
βολημένο ανάμεσα στη Σίδνι στην Αυστραλία. Η κίνη
του ιστορικού πλοίου αποτέλεσε την ατσία να διαλυθεί η
συνεργασία μεταξύ Αμερικανών και Αυστραλών ερευν-
νητών που είχαν αναλάβει τον εναγισμό του βυθισμέ-
νου αεροπλάνου. Η πλευρά των Αυστραλών ανακάλυψε
πως ένα ναυόγιο στα ανοικτά του Ρόουμ Αϊλαντ στις
ΗΠΑ είναι το ελπίμο πλοίο, ανακάλυψε την οποία οι
Αμερικανοί χαρακτηρίσαν «πρόσφατο». Σελ. 11

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Έτος 103ο ■ Αρ. φύλλου 30.937 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

www.kathimerini.gr • € 1,20

ΣΗΜΕΡΑ

ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

Η Ελλάδα πρώτη
σε επενδύσεις

Άλλες συγχροές των επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ελλάδα ξεχωρίζει με τις επενδύσεις της δι-ετία 2020-2021, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη αύξηση σε όρους από-θροισμα συμμετοχών παγίου κε-φαλαίου, σύμφωνα με ανάλυση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού ινστι-τούτου (IIF). Σελ. 27

ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ

Εκκίνησε η διαδικασία
για την αποζημίωση

Ανοίξε η δία της πλατφόρμας για την υποβολή αιτήσεων αποζημίωσης από όσους εγκλωβίστηκαν στην Αττι-κή Οδό την προηγούμενη εβδομάδα εξαιτίας της κακοκαιρίας. Οι ενδια-φερόμενοι θα πρέπει να δηλώσουν την ώρα εισόδου και εξόδου και να καταθέσουν, εφόσον διαθέτουν, ει-σιτήρια διόδων και φωτογραφίες από τον εγκλωβισμό. Σελ. 6

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

του Αρ. Αλεξάνδρη

Σελ. 4

Αρβό του Φοδωρή Γεωργακόπουλου

Σελ. 13

ΘΕΩΡΕΙΟ

Σελ. 2

■ Ο στρατάρχης φον Μόλτκε, ο πυρμακός Τζόνσον και το επιτελικό κράτος

Μαρία Μοκρή

Αναγνώστρια

Σελ. 8

■ **Αγρότες:** Τις μηχανές των τρα-κτέρ χρησιμοποιούν αγρότες από Θεσσα-λία, που δηλώνουν αποσπασμένοι να πραγματοποιούν σε κινητοποιήσεις και αποκαταστάσεις, διαμαρτυρούμενοι για αύξηση στο κόστος παραγωγής. Η κυβ-έρνηση ανακοίνωσε νέες μέτρα στη-ρίξης ύψους 170 εκατ. ευρώ. Σελ. 5

■ **ΣΥΡΙΖΑ:** Το «δόντι» της δέκνης η «Ομπρέλα», που με ένα κείμενο συμβολής εκφράζει τη δυσαρέσκεια της για τον τρόπο που λειτουργεί ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και για την πρόταση του Αλέξη Τσίπρα ο πρόεδρος και η Κ.Ε. να εκλεγούν από το μέλη. Αντι-δρόμος προέκυψε επίσης η κίνηση του ΣΥΡΙΖΑ να καταψηφίσει το έργο ανάληψης του Μ.Ε. Σελ. 5

■ **Απαγωγές:** Από την τουρκική υπηρεσία πληροφοριών MIT απήχθη ο Τούρκος έμπορος όπλων και μάρ-τυρος δημοσίου συμφέροντος Νουρί Μπαζνίρ, ο οποίος είχε καταρρίψει στην Ουκρανία για να ζητήσει πολιτι-κό άσυλο. Σελ. 10

■ **Τηλεφωνία:** Ανταγωνισμός και «ποδόρρο» ρίχνουν τις τιμές σε στα-θερή, κινητή τηλεφωνία. Σύμφωνα με έρευνα της ΕΕΤ, η τελική τιμή που εξοφολύζει ο καταναλωτής εί-ναι σαφώς χαμηλότερη από αυτήν που αναγράφει οι τιμοκαταλόγοι των εταιρειών. Σελ. 23

■ **Μόχρος Τζόνσον:** Πέντε στε-νοί συνεργάτες του πρωθυπουργού της βρετανικής Μόχρος Τζόνσον υπέ-βαλαν την παραίτησή τους το τελευ-ταίο 48ωρο. Σελ. 10

■ **Κορωνοϊός:** Από τη Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου η είσοδος στην Ελλά-δα για όσους έχουν ενεργό ευρωπαϊ-κό πιστοποιητικό θα γίνεται χωρίς την υποχρέωση διενέργειας τεστ. Το ορ-κωτικό πιστοποιητικό στην εν λόγω μορ-φή ισχύει μέχρι 208 μαρτίου. Η αστυνομία, μετά (μετά, επαναλαμβάνου-με) την εν ψυχρώ δολοφονία του 19χρο-νου, με στελέχη και δρόμους, «έκλει-νε» μπλόκ έρευνας στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, στους συνδέσμους των οργα-νισμένων οπαδών, όπου αβρήθηκαν και κατασχέθηκαν μαχαίρα, ψαλίδια, λατομ-κά, καπνογόνα, φωτοβόλτες, σιδερένια ρο-βίδια, τσιγάρα, καπνιστήρα, πλαστικό, η βία έχει διαβιβαστεί. Είναι λέγε, Με οπλήσει δικαστηριακή γραμμή τη ζωή και τον θάνατο. Το θέμα της οπαδικής βίας στη χώρα μας συζητούνται με παρόλ-ληλη λήψη με την των ηγεμονικών της όποιες καταστάσεις, συστηματικές και ψυχολογικές, δεν αρθροποιεί ούτε μετράμε, γιατί δεν είναι η ποσότητα το διακρίβωμα. Οι δράστες πρέπει να συλ-ληφθούν και να τιμωρούνται με πο-νές ανάλογες με το έγκλημα που έχουν διαπράξει. Στην περίπτωση του 19χρο-νου, ο αστυνομία λειτουργεί με ταχύ-

Αξονας Ρωσίας - Κίνας κατά ΗΠΑ

Τη συγκρότηση «βαθιάς στρατηγικής συμμάχιας» για την εξορρόπηση των αμερικανικών πιέσεων ανα-κάλυψαν Ρωσία και Κίνα ύστερα από τη «δεσφνή συνάντηση» των ηγετών τους, Βλαντίμιρ Πούτιν και Σι Τζιν-πίνγκ. Ο Ρώσος πρόεδρος παρέστη στην τελετή έναρξης των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων του Πεκίνου, την οποία έλειψαν να μολοκάρουν οι Αμερικανοί. Σελ. 9

Στο τραπέζι μείωση
ΦΠΑ στα τρόφιμα

Μέτρα ελάφρυνσης εξετάζει το οικονομικό επιτελείο

Καθώς η άνοδος των τιμών των ενεργεια-κών προϊόντων μετακυλίεται σε όλα τα αγαθά, ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Τσιζοκούρας αρθροποιεί αναστολή το ενδεδειγμένο μείωσης του ΦΠΑ στα τρόφιμα. Αλλά και ο αναπληρωτής υπουργός Θόδωρος Σκυλα-

κάκης είπε πως «αν υπάρχει δημοσυννομι-κός χώρος, προσηγορούνται τα τρόφιμα από τα καύσιμα». Ωστόσο, το οικονομικό επι-τελείο αναστολή για το ενδεδειγμένο το όφρ-λος να μην το καρπώνονται οι καταναλωτές, αλλά οι παραγωγοί και οι έμποροι. Σελ. 22

Η Αθήνα σπκώνει το θέμα
των τουρκικών drones

Αναζητεί αντίμετρα για την αντιμετώπισή τους

Διπλωματικά και επιχειρησιακά αντίμετρα εναντίον της διπλής απειλής των τουρκι-κών UAV αναζητεί η Αθήνα. Το ΥΠΕΞ επε-ξεργάζεται κείμενα της Ε.Ε. και του ΟΗΕ προκειμένου να καταδείξει ότι η δράση τους παραβιάζει θεμελιώδεις προβλέψεις

της διεθνούς νομιμότητας. Πέρα από υφε-στάμενα αντίμετρα, δρομολογείται και η ενίσχυση με πιο προηγμένα συστήματα συστημάτων τους. ■ **Αρβό του Κώστα Υφαντί** Σελ. 3

Επιπλέον
«μπόνους»
12 ως 24 δόσεις

Για οφειλές της πανδημίας

«Μήνωση» 12 ως 24 δόσεων επιπλέον δι-νεται το υπουργείο Οικονομικών στους πλε-γνέντες από την πανδημία, οι οποίοι είχαν εντάξει τις οφειλές τους προς την φοροία στην πάγια ρύθμιση. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση στην πλατ-φόρμα της ΑΑΔΕ για να μεταπηδήσουν από την πάγια ρύθμιση των 24-48 δόσεων στη νέα ρύθμιση των 36-72 δόσεων. Προϋπό-θετα είναι να έχουν ανασταλείσει να δρα-στηριότητα τους με κρατική εντολή από 27 Οκτωβρίου 2020 έως 31 Ιουλίου 2021 και οι οφειλές τους να έχουν βεβαιωθεί από 1.3.2020 έως 31.7.2021. Σελ. 23

Περπάτημα δέκα λεπτών σώζει ζωές

Αν βοδίζουμε δέκα λεπτά καθημερινά, θα μπορούσαν να αποτραπουν 111.000 θάνατοι κάθε χρό-νο. Αυτή την εκπληκτική διαπίστωση κάνουν Αμερικανοί ερευνητές σε μελέτη τους, η οποία δη-μοσιεύθηκε στην επιθεώρηση JAMA Internal Medicine. Σελ. 11

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Χρειάζονται
απαντήσεις

Οι έρευνες για τις συμφορές των κολλήσαν προκρούστων ταχύνεται. Δείχνουν ότι όταν υπάρχει πολιτική βούληση και το κράτος κάνει τη δου-λειά του, οι γόρδιοι δεσμοί λύνονται. Χρειάζεται όμως και μια έρευνα προς τα πρ-σω. Για να διαπιστωθεί το γιατί κάποιοι αρμόδιοι άφη-σαν το άρρωστο φαινόμε-νο ατιμωμένο ώστε να γι-γαντωθεί και να καταλάβει σε τραγωδία. Χρειάζονται απαντήσεις.

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ

Κραυγές και ψίθυροι

Από το «μη κτυπάς άλλο, σος παροκα-λώ» στο «μη κτυπάς σε όλο μου το σώμα με κλωστή και σφαλίδα», η απόσταση είναι μια ανάσα. Κυριολεκτικά. Ο 19χρονος Αλέκς Καμνιάς στη στερήθηκε, δολοφ-νημένος άθρια στη Θεσσαλονίκη από οργα-νισμένους οπαδούς του ΠΑΟΚ· ο αθλητής της εθνικής ομάδας ενδόχρως γυναι-κικής που καταπολέμησε από τραυματισ-μό, επέζησε. Έχουν περάσει χρόνια από το πε-ριστάτικό, που ήρθε στην επιφάνεια χάρη στην πλατφόρμα #MeToo κατά της σεξουαλικής βίας στην Ελλάδα (συμπερι-λάβει). Η πλατφόρμα στον εν λόγω μήνα λειτουργεί της έχει δοθεί 208 μαρτυρίες. Η αστυνομία, μετά (μετά, επαναλαμβάνου-

με) την εν ψυχρώ δολοφονία του 19χρο-νου, με στελέχη και δρόμους, «έκλει-νε» μπλόκ έρευνας στη Θεσσαλονίκη και στην Αθήνα, στους συνδέσμους των οργα-νισμένων οπαδών, όπου αβρήθηκαν και κατασχέθηκαν μαχαίρα, ψαλίδια, λατομ-κά, καπνογόνα, φωτοβόλτες, σιδερένια ρο-βίδια, τσιγάρα, καπνιστήρα, πλαστικό, η βία έχει διαβιβαστεί. Είναι λέγε, Με οπλήσει δικαστηριακή γραμμή τη ζωή και τον θάνατο. Το θέμα της οπαδικής βίας στη χώρα μας συζητούνται με παρόλ-ληλη λήψη με την των ηγεμονικών της όποιες καταστάσεις, συστηματικές και ψυχολογικές, δεν αρθροποιεί ούτε μετράμε, γιατί δεν είναι η ποσότητα το διακρίβωμα. Οι δράστες πρέπει να συλ-ληφθούν και να τιμωρούνται με πο-νές ανάλογες με το έγκλημα που έχουν διαπράξει. Στην περίπτωση του 19χρο-νου, ο αστυνομία λειτουργεί με ταχύ-

τητα και αποτελεσματικότητα διότι «έφε-ρε» εκ των προτέρων. Παρακολουθούσε στελέχη, συνδέσμους, δράστες, γιατί το αποκαρυστικό φαινόμενο στη γηπεδική παράγκα είναι συχνά και επαναλαμβανό-μενα. Η κολεγία ανάμεσα σε «πονητικούς» και «οπαδούς» είναι καταγεγραμμένη και παρακολουπεί διαρκώς συστημένη. Επίσης, το περιστατικό συμβαίνουν, κατά κανόνα, σε δημόσιους χώρους. Τι γίνεται, όμως, με τους «ψιθύρους»; Τις μαρτυρίες που διαβάζουμε ή ακούμε εκ των υστέρων. Τις κατηγορίες που περνάει κορδός, ίσως και κρίμα, για να έρθουν στο φως, ενώ το «κακό», στην ψυχή και στο σώμα, έχει ήδη συντελεστεί. Τιποτα δεν βοηθάει περισσότερο τις κραυγές να πολ-λιπλασιαστούν και τους ψιθύρους να καθί-σουν όσο η ασηνή και η λήθη. Η πολιτική οπαδοφία, η θεσμική στολία, η κοινωνική ανοχή.

Το Τατόι στη μηχανή του χρόνου

«Σέλιμα» κεραμοσκεπών και ταμενένων στοιχί-ων, αποκατάσταση του δυτικού αετωματος, αλλαγές στην εσωτερική διαρρύθμιση, εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης θα γίνουν στο Τατόι, για να επιστρέψει στην εποχή του Γεωργίου Α' και να γίνει μορφή, όπως περιγράφει η προκήρυξη του ΥΠΠΟΑ για την επιλογή αναδόχου που θα αναλάβει το έργο προϋπολογισμού 14,3 εκατ. ευρώ. Σελ. 15

ΕΥΡΩ 1,30. ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1.322 ΔΕΥΤΕΡΑ 7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022 WWW.TA.NEA.GR

ΙΩΝΙΚΟΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 0-3
ΜΕ ΥΠΕΡΟΧΑ ΤΥΧΗ
ΑΦΡΙΚΑ ΚΑΠ
Ο ΜΑΜΕ ΕΦΕΡΕ ΤΟ ΚΥΠΕΛΛΟ ΣΤΗ ΣΕΝΕΓΑΛΗ
ΚΥΠΕΛΛΟ ΑΓΓΛΙΑΣ
Η ΝΟΥΤΧΑΜ ΠΕΤΑΞΕ ΕΞΩ ΤΗ ΔΕΣΤΕΡ
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ
ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΠΕΚΙΝΟ 14 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ

ΠΑΟΚ - ΠΑΟ 2-1
ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΑΛΛΑ
ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΕΣ
ΦΩΝΕΣ
ΑΕΚ - ΑΠΟΛΛΩΝ 3-0
ΜΙΛΗΣΕ - Ο ΑΡΑΒΥΧΟ

ΓΡΑΦΟΥΝ • ΚΟΦΙΝΑΣ • ΝΑΣΙΜΗΣ • ΚΙΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ • ΜΟΙΡΩΤΣΟΣ • ΛΙΒΑΝΟΣ • ΛΑΜΠΙΡΗΣ • ΔΕΛΛΗΣ • ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ • ΜΑΖΙΑΣ • ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΝΕΑ

«Η μεζούρα για το ΠΑΣΟΚ είναι διπλή:
από τη μία μετράει την απόκλιση του κόμματος
και από την άλλη τις αποστάσεις απέναντι
στους αντιπάλους του»
ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΣΕΛΙΔΑ 2

**ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ
ΜΕ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΞΕΚΙΝΗΣΕ
Η ΠΑΛΗ...
ΤΩΝ ΤΑΣΕΩΝ**
• Εισηγήσεις, αμφισβητήσεις
και στο βάθος ο Τσίπρας
«ΤΑ ΝΕΑ» ΑΝΟΙΓΟΥΝ
ΔΙΑΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΗΜΕΡΑ, ΑΝΤ. ΚΟΤΣΑΚΑΣ
Σ. 14-15

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ
Μέχρι πού θα τεντώσουν
το σκοινί Μαξίμου - ΠΑΣΟΚ
ΓΡΑΦΟΥΝ ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Σ. 12-13

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΑΛΚΗ
Οι έξι συλλήψεις
και η μία διαφυγή
ΓΡΑΦΕΙ
Ο ΝΕΣΤΟΡ ΚΟΥΡΑΚΗΣ Σ. 49

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΓΙΑ ΚΑΜΙΛΑ
«Θέλω να την αποκαλέιτε
βασιλική σύζυγο»
Σ. 16, 47

ΜΑΡΙΑΝΙΝΑ ΚΡΙΕΖΗ
1947 - 2022
Ορφάνειψε
η «Λιλιπούπολη»
Σ. 17, 59

**ΕΝΩ ΕΝΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΜΕ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
ΑΠΕΙΛΕΙ ΤΩΡΑ Ο ΠΟΥΤΙΝ**
• Στη Μόσχα ο Μακρόν, στην Ουάσινγκτον ο Σολτς
• Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές στο παρασκήνιο Σ. 8-11

ΑΣΠΙΔΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟ
**Πέντε «καταφύγια»
για τις καταθέσεις**
Οι πιο αποδοτικές εναλλακτικές για όλα τα ποσά

1 ΟΜΟΛΟΓΑ Αποδίδουν σταθερό εισόδημα, επηρεάζονται όμως από τα υψηλά επιτόκια	2 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ Κεντρική επιλογή για αποταμίευση, γίνονται σε περιόδους μηδενικών επιτοκίων	3 ΧΡΥΣΕΣ ΛΙΡΕΣ Προσφέρουν σταθερότητα όταν η αξία του χρήματος υποχωρεί	4 ΜΕΤΟΧΕΣ Στο επίκεντρο όσες διανέμουν υψηλά μερίσματα, με φόντο την ανάπτυξη	5 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ Θεωρούνται βασικό αντιπλάσμα στον υψηλό πληθωρισμό
---	--	---	---	--

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ Σ. 20, 22, 43

**ΤΙ ΔΕΙΧΝΟΥΝ ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ
ΤΡΑΓΩΔΙΑ
ΣΤΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ**
• Νεκροί και οι τρεις ορείς
Σ. 52

The Guardian ΤΑ ΝΕΑ
**ΠΑΡΤΕ ΤΟ ΑΠΟΦΑΣΗ.
ΤΑ ΓΛΥΠΤΑ ΕΙΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ**
Αυξάνεται
η πίεση
στη Βρετανία
Σ. 57

(www.frontpages.gr; 2022)

ΑΥΘΑΙΡΕΤΑ
ΝΕΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ
ΓΙΑ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ
ΣΕΛΙΔΑ 6

ΚΑΘΕ ΤΡΙΤΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΑ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ ΤΗΣ «Κ»
Αι επαγγελματίες σας
αποτελέσματα της πολιτικής μας
Ξενοφών Στρατηγός

ΙΣΡΑΗΛ
ΠΟΙΟΥΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΟΥΣΕ
ΤΕΛΙΚΑ Ο «ΠΗΓΑΣΟΣ»;
ΣΕΛΙΔΑ 11

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Έτος 103ο ■ Αρ. φύλλου 30.939 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΡΙΤΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

www.kathimerini.gr • € 1,20

Η «εποποιία» τον οδήγησε στην έξοδο

Άμεση αποπομπή Λιβανού μετά
τον απαράδεκτο διάλογο με Δούκα

Εκτός κυβέρνησης τέθηκε με απόφαση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη ο έως χθες υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Σπύλιος Λιβανός, με αφορμή τον απαράδεκτο διάλογο που είχε με τον νυν δήμαρχο Σπάρτης Πέτρο Δούκα για τις φωνάρες παραγωγής του 2007 στην Ηλεία. Ο κ. Δούκας εμφανίζεται να επιμένει για το πώς μέσω της καταβολής αποζημιώσεων από την τότε κυβέρνηση «γύρισε το παινί-

δι», ενώ ο κ. Λιβανός σχολιάζοντας κάνει λόγο για «εποποιία». Συνεργάτες του πρωθυπουργού σημειώνουν πως «είμαστε συμπεριφορές δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές από τον Κυριάκο Μητσοτάκη», οι οποίες και έκαναν άμεσα αποδεκτή την παραίτηση Λιβανού. Νέος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης αναλαμβάνει ο Γιώργος Τσαυζαντζής, μέχρι πρότινος υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σελ. 5

Γαλλογερμανική παρέμβαση στο Ουκρανικό

Με συντονισμένες κινήσεις σε Μόσχα και Ουάσινγκτον, οι δύο ισχυρές δυνάμεις της Ε.Ε. επεξεργάζονται να συμβάλουν στην αποκλιμάκωση της έντασης και στην αποσπώση μιας πολυμερούς κρίσης στην Ουκρανία. Ο Εμανουέλ Μακρόν είχε χθες πολύωρη συνάντηση με τον Βλαντιμίρ Πούτιν στο Κρεμλίνο, ενώ ο Ολφφ Σολτς έγινε δεκτός από τον Τζο Μπάιντεν στον Λευκό Οίκο. Σελ. 3

Δίωξη για ανθρωποκτονία στους οκτώ συλληφθέντες

Για τη δολοφονία του 19χρονου Αλκι Καμπανού

Βαρές διώξεις για μία ανθρωποκτονία και δύο απόπειρες ανθρωποκτονίας αντιμετωπίζουν οι οκτώ νεαροί, 19 έως 22 ετών, που συλληφθήσαν το βράδυ της Κυριακής στη Θεσσαλονίκη ως βασικοί κατηγορούμενοι για τη δολοφονία του 19χρονου Αλ-

κι Καμπανού. Για την ίδια υπόθεση διαφωτισμένη τη σύλληψη και αναζητούνται δύο άτομα. Σε των συλληφθέντων, οι έξι είναι ασημασμένοι. Νέα μέτρα για την αντιμετώπιση της οποιαστικής βίας είναι έτοιμα να λάβει η κυβέρνηση. Σελ. 4

Μήνυμα από τις αγορές

Μεγάλη άνοδος των αποδόσεων στα ελληνικά κρατικά ομόλογα

Ισχυρές πιέσεις δέχθηκαν και χθες τα ομόλογα της Ευρωζώνης και ιδιαίτερα της Ελλάδας, καθώς οι αγορές προσεδόρουν για μια επιθετική συσταλτική νομισματική πολιτική από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η απόδοση του

ελληνικού 10ετούς εκτινάχθηκε τη δεύτερη στο 2,5% σημειώνοντας άνοδο 12%, ενώ η απόδοση του αντίστοιχου τίτλου της Γαλλίας αυξήθηκε κατά 5,7%. Ξενοι αναλυτές, μιλώντας στην «Κ», σημειώνουν πως αν και το κόστος

δανεισμού της χώρας παραμένει σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, τα γεγονότα στη Ελλάδα έχει υψηλό κίνδυνο και βελτιστοποιεί επενδυτικές βαθμίδες καθώς τα δεν θα είναι δημοσιονομικά πολιτικά πιο σημαντική από ποτέ. Εξάλλου, χθες,

κυβερνητικά στελέχη έσπευσαν να περιορίσουν τις προσδοκίες για μέτρα στήριξης, αποσπώντας τη μείωση του ΕΦΚ στα καλύτερα και διεκδικώντας πως δεν θα είναι άμεση τυχόν μείωση του ΦΠΑ στα τρόφιμα. Σελ. 23

ΣΗΜΕΡΑ

ΛΙΜΑΝΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Προβλήματα λόγω των απεργιών

Μεγάλα προβλήματα στη λειτουργία του λιμανιού εμπορευματοκιβωτίων του Σπυριδίου της Πειραιά έχουν προκαλέσει οι απεργιακές κινητοποιήσεις εργαζομένων. Σελ. 24

ΑΡΘΡΟ ΣΤΗΝ «Κ»

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ

Διόικτωρ Ιστορίας
του Πανεπιστημίου της Γενεύης
Περί του ελληνικού
εμφυλίου πολέμου

Σελ. 8

■ Αγρότες: Συνεχίζονται και εντείνονται οι κινητοποιήσεις των αγροτών, καθώς στο μπλόκο της Νίκας Λάρσας προστέθηκε χθες συγκέντρωση αγροτών κοντά στο Αίγιο. Σελ. 5

ΘΕΩΡΕΙΟ

Ούτε καλημέρα

Σελ. 2

■ Χρήστος Σαρτζετάκης: Ο πολιτικός κόσμος όπως και άλλοι πολίτες είναι χθες το τελευταίο όντο στον Χρήστο Σαρτζετάκη. Σελ. 4

■ Παναγιώτα Σουμιάλη: Τις ενθύνες της Αγίαςρας για προδη βελτίωσης της Μονής Παναγίας Σουμιάλης επισημαίνει το υπουργείο Εσωτερικών, με αφορμή τη χρησιμοποίηση οδού σε συγκοινωνία να παίζει ρομική γέφυρα στους χώρους της. Σελ. 6

Η «πολύ κακή στιγμή» μιας τραγωδίας

Των τριών ορειβατών

«Ήταν πολύ κακή στιγμή». Στη φράση αυτή ο ορειβάτης Βασίλης Νίκος Λαζανός, ο άνθρωπος που εντόπισε τις σορούς των τριών ορειβατών στον Χελμό, συμπληρώνει την τραγική κατάσταση της προσπάθειάς τους να προσεγγίσουν τον παγκοσμιότατο ορεινό στα Υψώτα Στυλίου. Η εμπειρία των τριών ορειβατών αποδείχθηκε ανεπαρκής μπροστά στη δύναμη της φύσης. Το σπράγμα φρέσκου χιονού μετατράπηκε σε χιονοστιβάδα και τους παρέσυρε. Σελ. 8

Καρίνα Βαλιέβα: Η «δεσποινίς τέλεια»

Τη λέει Καρίνα Βαλιέβα. Είναι μόλις 16 ετών και έγινε η πρώτη αθλήτρια στην ιστορία του καλλιτεχνικού πατινάζ, που στο πρόγραμμά της έκανε δύο επιτυχημένες τετραπλές περιστροφές (4Lz). Η νεοσφύρω βοήθησε τη χώρα της να κατακτήσει το χρυσό μετάλλιο στο ομαδικό, στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου. Η, όπως την αποκαλούν, «δεσποινίς τέλεια» άρρισε να αποσπείρει με το πατινάζ από την ηλικία των τριών ετών και αναμένεται να γράψει Ιστορία. Σελ. 18

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Κατάρες και ευχολόγια

Η ΛΑΡΚΟ έχει κοστίζει στο ελληνικό δημόσιο πάνω από μισό δισ. ευρώ. Μόνο τα χρέη της προς τη ΔΕΗ είναι 340 εκατ. Ευρώνη γ' αυτό έχουν όλες οι κυβερνήσεις - και αυτές οι κυβερνήσεις τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Γι' αυτό, ΣΥΡΙΖΑ και ΚΙΝΑΛ θα πρέπει να συστηφύρουν κάτι περισσότερο από καταγγελίες και ευχολόγια περί «εξυγιάνσης». Διακαθίσταται χρήματα των φορολογουμένων.

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ ΜΠΟΥΚΑΛΑ

«Σας παρακαλώ, μη με χτυπάτε άλλο»

Οι αθλητικές συμπεριφορές του Σπύριδου είναι διαφορετικό τίπο από τον συνήθισμένο. Η στιγμή δολοφονία του δεκαεννιάχρονου Αλκι Καμπανού από αγέλη κολλήκων (όρους διασπούνται, ασφατικά συμπεριλαμβανομένη από τους κυρίαρχους οδοκατασκευαστές) να στοθούν κριτικά απέναντι στο προϊόν που δημιουργήθηκε από κοινού. Και να γράψουν, στις φωνές και στο πνοή τους, την ακροατέλεστη μάχη μεταξύ του Αλκι: «Σας παρακαλώ, μη με χτυπάτε άλλο».

Ακόμα και παράγοντες που πρωτογονιστούν επί χρόνια στην παραγωγή ενδογενούς βίας δείχνουν συγκλονισμένοι, ίσως για το ρόλο του κόσμου. Ακόμα και οπαδικοί εφημερίδες, που διαπράττουν μόνιμους τους δικούς τους μαροφθογόνους, έδειξαν να ανταποκρίνονται κόλλας στη βοήθεια εύθυμη που τους αναλογεί. Ως και η

πολιτεία έδειξε να αφηνίζεται. Να βγαίνει από την πολιτική νόημα της, που επέτρεπε να γιναι ο Αλκις δεν είναι το πρώτο απόδειγμα στην ιστορία της πολιτικής. Επειδή αυτός ο Αλκις δεν είναι το πρώτο θέμα του σχολιασμού στον τύπο μας και επειδή, δυστυχώς, δεν είναι η πρώτη φορά που όλοι οι «οιμοπαίτες» δηλώνουν συντηρημένοι, μετανοημένοι και έτοιμοι να συμβάλουν στην κάθαρση του χώρου, φρόνημα είναι να μη δοθεί στις πρώτες αντιδράσεις μεγάλωστερη σημασία από αυτήν που τους αντιστοιχεί. Γιατί, όπως πάντα, το παρήγορο και το συγκινητικό συνυπάρχουν με το απελευθερωτικό. Άλλα στους αθλητές που συμπεριφέρον με το δόξαλι τους το άλλο, πρώτο πράγμα του ανάστροφος τον οδοκατασκευαστή, κόλλας ο Αλκις, οι μάχες διεθνείς, κλειδί τους Αρεακινούς

Η μανία του Τραμπ

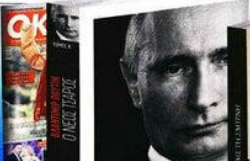

Την αδιαφορία του Ντόναλντ Τραμπ για την αρχειοθέτηση των εγγράφων της προεδρίας του αποκαλύπτει σε άρθρο της η Washington Post, περιγράφοντας ότι ο τέως πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών συνήθε να ακίζει και να πετάει στο έδαφος έγγραφα, εκθέσεις και μνίσματα, που έπρεπε να φυλάσσονται. Σελ. 10

ΕΥΡΩ 1.30, ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1.323

ΤΡΙΤΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022

WWW.TANEA.GR

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΠΗΛΙΟΣ ΛΙΒΑΝΟΣ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ, ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ

- Όλο το παρασκήνιο
- Τι είπε ο Πρωθυπουργός στον πρώην υπουργό

Σ. 12-13

INTERNET

Εως και πέντε χρόνια φυλακή στα τρoλ

- Νόμοι σε Βρετανία, Αυστραλία κατά των διαδικτυακών απειλών

Σ. 3

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ

«Κυρία, είναι όλα τα αγόγματα πονηρά;»

- Τι ρωτούν οι μαθητές, τι απαντούν οι δάσκαλοι

Σ. 41

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ

Όλα τα σενάρια για τη μη επιστροφή

Σ. 23

ΕΔΩ Η ΓΕΝΙΑ ΤΗΣ ΛΙΛΙΠΟΥΠΟΛΗΣ

Γράφουν & μιλούν
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ,
ΝΙΚΟΣ ΚΡΕΤΣΟΥΔΩΝΙΟΥ,
ΣΤΟΙΟΣ ΔΕΜΟΝΗΣ, ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΤΕΛΛΗ,
ΜΥΡΤΩ ΛΙΑΛΙΟΥΤΗ
ΣΟΦΙΑΚΑ Σ. 8-9

ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΑ ΣΕ ΑΝΑΜΟΝΗ 350.000 ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΜΕ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΕΣ - ΔΩΡΑ

• Ενώ το ΣτΕ έχει αποφασίσει για τις κύριες, σε εκκρεμότητα είναι οι συνταξιούχοι για τις άλλες δύο κατηγορίες • Οι δικαστές ζητούν κατάργηση της Εισφοράς Αλληλεγγύης

Σ. 24, 33

ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Όλοι οι γιατροί στην πρωτοβάθμια

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Εμφύση σε παθολόγους, παιδίατρους και γενικούς γιατρούς χωρίς να εξαιρούνται καρδιολόγοι και άλλες ειδικότητες

Με εφάπαξ μηνιαία καταβολή ή πληρωμή τους

Οικονομικό μπόουσι για όσους έχουν πολλούς ασθενείς

Πατί παίζουν και ποιαν ρόλο τα γεωγραφικά κριτήρια

Σκέψεις για άνοιγμα του ιδιωτικού τομέα και σε γιατρούς του Δημοσίου

Μέσω κινητού η ειδοποίηση για το τσεκάπ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Σ. 39, 44

• Και κοινό μέτωπο Μπάιντεν - Σολτς

Σ. 18-19

• Με μοντέλο Χρυσός Αυγής η πάταξη του κουλιγκανισμού

Σ. 10-11

Συγκλονιστικοί οι γονείς του Αλκη

Παράρτημα Δ : «Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων από 8/8/2023 έως 14/8/2023»

ΔΙΟΔΙΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΔΩΝ
ΑΥΞΗΣΕΙΣ 12% ΖΗΤΟΥΝ
ΟΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΙ
ΣΕΛΙΔΑ 24

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
HARVARD
Οι τελευταίες ανακαλύψεις,
οι έρευνες, οι εξελίξεις

ΓΑΛΛΙΚΗ ΣΑΜΠΙΑΝΙΑ
ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
ΣΕΛΙΔΑ 28

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Έτος 104ο ■ Αρ. φύλλου 31.380 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

www.kathimerini.gr ■ € 1,20

Καπάζει με 12,3% ο πληθωρισμός στα τρόφιμα

Πέντε φορές υψηλότερος από τον γενικό δείκτη

Στο 12,3% εκτοξεύθηκε τον Ιούλιο ο πληθωρισμός των τροφίμων, πέντε φορές υψηλότερος από τον γενικό δείκτη τιμών καταναλωτή που ανήλθε σε 2,5%. Λόγω και ο τελευταίος, όμως, ήταν υψηλότερος από το 1,8% του προηγούμενου μήνα, διακρίνοντας μια καθοδική πορεία εννέα μηνών. Η συνέχισή δεν προβλέπεται αισιόδοξη. Μεταξύ άλλων, αναμένονται αυξήσεις 7%-10% στις τιμές των ούλων, ενώ το ελαιόλαδο προβλέπεται ότι θα φτάσει τα 13 ευρώ το λίτρο. Σημαντικές είναι οι ανατιμήσεις που σημειώνονται και σε μια σειρά υπηρεσιών, όπως αυτές της υγείας (7,8%) και της εκπαίδευσης (6,2%). Σελ. 23

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

Κινήματα κατά της ξαπλώστρας σε όλη την Ελλάδα

Τα κινήματα υπέρ της απελευθέρωσης των παραλίων από παρανόμιες, όπως η κατάληψη του αγκυροδότη από ξαπλώστρες και ομπρέλες και η ανεξέλεγκτη παροχή των παραλίων, έχουν πάρει τη μορφή μιας διαρκούς μάχης. Παρέμβαση στην ακτή Λαγονήσι της Χαλκιδικής είναι προγραμματισμένη για σήμερα. Σελ. 7

■ **ΣΥΡΙΖΑ:** Την αίσθηση ότι ο ΣΥΡΙΖΑ είναι... πολλά κόμματα στη συγκυρία του ενός δημιουργούν με τη στάση τους οι υποψήφιοι διόδοι του Αλέξη Τσίπρα. Ενδεικτικό είναι ότι ήδη οι περισσότεροι εκ των διεκδικητών έκαναν δηλώσεις για τα τριτογενή γεγονότα στη Νέα Φιλαδέλφεια παρά το γεγονός ότι το κόμμα έλαβε κεντρική και επίσημη θέση για αυτά. Σελ. 6

■ **Ιός του Αυτικού Νεύλου:** Στο 21 έχουν φτάσει τα κρούσματα από τον ιό του Αυτικού Νεύλου, σύμφωνα με τη χθεσινή ανακοίνωση του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, ενώ σε «αναμενόμενη» είναι ταβέλι 19 άτομα στην Ελλάδα. Σελ. 8

■ **Ιστορικό ρεκόρ:** Εποχή ο θερμότερος μήνας της σύγχρονης ιστορίας υπήρξε ο Ιούλιος που μας πέρασε, σύμφωνα με μετρήσεις του ευρωπαϊκού δορυφόρου «Κοπέρνικος». Σελ. 11

■ **Ουκρανία:** Απογοητευτική χαρακτηρίζουν τη μέχρι σήμερα πορεία της ουκρανικής αντίστασης ανατολίτη Αμερικανοί και άλλοι Δυτικοί αξιωματούχοι, τους οποίους επικολογεί η ρεπορτάζ του CNN. Σελ. 9

■ **Αττική Οδός:** Στη δημοσιότητα θα δοθεί το ΤΑΙΠΕΔ της οικονομικής προσαρμογής που θα λάβει στην διακυβέρνηση για την παραγωγή της Αττικής Οδού, σε μια στρατηγική βελτισμό του υφύος τους, ενώ έως το μέσο Σεπτεμβρίου θα ανακηρυχθεί ο προτιμότερος επενδυτής. Σελ. 24

■ **Δημογραφία:** Ένα πολύτιμο πηγάδι, που αγοράσε ο Τζόν Λέιν, κερδίστηκε στον Σάι Γκραν και στη συνέχεια κατέληξε στον Άντι Γουόλντμπερτ. Σελ. 10

Ανοχώρωτοι στο τάγμα του τρόμου

Το χρονικό της αδράνειας της ΕΛ.ΑΣ. που κατέληξε στη δολοφονία του 29χρονου

Η δολοφονική επίθεση των ούλων στην οδό της Δεσφύρας άφησε τα σημάδια της στο πλακόστρωτο έξω από το γήπεδο της ΑΕΚ στη Νέα Φιλαδέλφεια, εκεί όπου κινήθηκε ο αδόκιμος Μανώλης Κατσουράς. Η αστυνομία, αν και γνώριζε, ήταν άποια.

Οι υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. είχαν ενημερωθεί εγκαίρως για τις κινήσεις των οργανωμένων οπαδών της Ντιναμό Ζάγκρεμπ, με πληροφορίες σχετικά της Υποδιεύθυνσης Αντιμετώπισης Αθλητικής Βίας, αλλά και έγγραφο που αποστέλλαν στην ΕΛ.ΑΣ. ξένες Αρχές, και συγκεκριμένα η αστυνομία της Κροατίας και του Μαυροβουνίου. Ωστόσο, τίποτα απ' όλα αυτά δεν ενεργήθηκε με αναγκαίοτα της Ελληνικής Αστυνομίας, αντίθετα, η πρωτοφανής αδράνεια της οδήγησε στη δολοφονία του 29χρονου Μανώλη Κατσουρά. Αυτήντες μάρτυρες των επεισοδίων, που μίλησαν στην «Κ», περιγράφουν το χρονικό μιας προεκδοσιασμένης επίθεσης εποποιώντας ότι η αστυνομία ήταν άποια. Σελ. 3

- ✓ Γνώριζαν τη βίαιη δράση των «σκίτζεντ» Σελ. 4
- ✓ Κατεβύθισαν έρευνα βέβαιε η ευγενής της Αρτίου Πάγου Σελ. 5
- ✓ Έρχονται νέες καταπονήσεις στην ΕΛ.ΑΣ. Σελ. 3
- ✓ Στήριξη μαζικού στον Γιάννη Οικονόμου Σελ. 5

ΑΡΘΡΟ ΣΤΗΝ «Κ»
ΜΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
Η Ελλάδα καυχήθηκε
δολοφονία Σελ. 4

Το σχέδιο της συμφωνίας Ελλάδας και Ισραήλ

Για έρευνα και ανάπτυξη στην Αμυνα

Σε μοντέλο συνεργασίας στον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης της αμυντικής βιομηχανίας, το οποίο στηρίζεται σε χρηματοδοτικά εργαλεία και δομές κοινοπραξίας που ήδη υφίστανται, προσανατολίζεται η Ελλάδα και Ισραήλ, μετά και τις σχετικά συζητήσεις των υπουργών Αμυνας Νίκου Δένδια και Γιοχά Γκρόντ. Από την ελληνική πλευρά θα χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία του υπουργείου Ανάπτυξης, ενώ την κοινοπραξία θα εποπτεύσει το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος». Από την ισραηλινή πλευρά θα αξιοποιηθεί η τεχνολογία της SIBAT, της διεύθυνσης Διεθνούς Αμυντικής Συνεργασίας του υπουργείου Αμυνας. Σελ. 6

Οι υπουργοί Αμυνας Ελλάδας και Ισραήλ, Νίκος Δένδια και Γιοχά Γκρόντ, κατά την πρωινή συνάντησή τους στο Τελ Αβίβ.

Η επόμενη μέρα μετά την παραιτήση Ανθιμου

Ποιος είναι ο επικρατέστερος διάδοχος

Ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ανθιμος υπέβαλε χθες, με μια λιτή ανακοίνωση, την παραιτήσή του, γράφοντας έτσι τον επόμενο μιας διαδικασίας που είχε δρομολογηθεί εδώ και αρκετούς μήνες, καθώς το προχωρημένο της ηλικίας και τα προβλήματα υγείας που αντιμετώπιζε δεν του επέτρεπαν να ασκήσει τα καθήκοντά του με τον τρόπο που ο ίδιος επιθυμούσε. Στις 9 Οκτωβρίου θα συνέλθει η Ιερά Σύνοδος για την ανάδειξη του νέου μητροπολίτη, με τον αρχιμандрίτη της, επίσκοπο Ορέων Φιλόδοξο, να διαχειρεί το πρόβλημα για την πλήρωση της στρατηγικής σημασίας Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Σελ. 8

Το προχωρημένο της ηλικίας και τα προβλήματα υγείας δεν επέτρεπαν στον μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ανθιμο να ασκήσει τα καθήκοντά του.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Από κρίση σε κρίση

Η κυβέρνηση μοιάζει να σέρνεται από κρίση σε κρίση, παράγοντας το τίμημα της αδράνειας ή ανεπαρκούς μέρους του κρατικού μηχανισμού επί των περικών της. Αυτό φάνηκε στο πολεμικό μάρτυρη παρανομίας στη Μύκονο, στη Νέα Αρχαία, στην ανεξέλεγκτη καταπάτηση των παραλίων και στην αδυναμία της ΕΛ.ΑΣ. να προλάβει την προχθεσινή δολοφονία. Είναι σαφές ότι τα βήματα προβολής δεν λύνονται με νόμους, ΤΠΕ ή το επιτελικό κράτος. Χρειάζονται έλλωρα και έναυστοση ζυγικών πυλώνων του κράτους, εάν όντως θέλουμε να γίνουμε μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα.

ΣΧΟΛΙΟ ΤΟΥ ΝΟΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

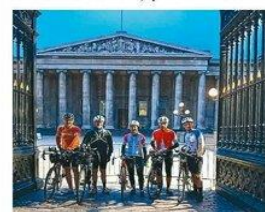
Αθάναι γραφειοκρατία

Κάποιοι στην κυβέρνηση φαίνεται ότι θέλουν να τρέλινουν τον κόσμο. Έχουμε και λέμε: Πριν από δύο χρόνια ήταν που στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκδόσεις ηλεκτρονικά», για την προστασία του περιβάλλοντος, πήρε την πρωτοβουλία να δώσει επιδοτήσεις στους πολίτες που θα αγοράζουν ηλεκτρονικά προϊόντα. Οι ενδιαφερόμενοι θα αντλούσαν το ποσό από το καταστήματά και θα κατέβαζαν τα δικαιολογητικά σε ειδική πλατφόρμα του υπουργείου Περιβάλλοντος για να λάβουν πίσω την επιδότηση - περίπου 800 ευρώ για κάθε προϊόντα αξίας 2.000 ευρώ. Πράγματι, χιλιάδες πολίτες αγόρασαν την πρωτοβουλία, αγόρασαν τα ηλεκτρονικά προϊόντα και έστειλαν τα δικαιολογητικά μέσω Ιντερνετ στην πλατφόρμα του υπουργείου, όπως τους ζητήθηκε από το «Εκδόσεις ηλεκτρονικά».

Δύο χρόνια, όλοι αυτοί οι πολίτες του ο κύκλου της δράσης «Εκδόσεις ηλεκτρονικά» δεν είχαν αποζημιωθεί. Χωρίς καν να ενημερωθεί για ποιο λόγο. «Κάτι πήγε στραβά με τη διαχείριση των δικαιολογητικών που έστειλαν οι πολίτες του πρώτου κύκλου. Αλλά να μην ανησυχούν», το θέμα θα λυθεί», είχε δηλώσει ξανά και ξανά στο ραδιόφωνο του ΣΚΑΪ ο πρώην υπουργός Περιβάλλοντος Κώστας Σκέρτσας. Τίποτα όμως δεν έγινε. Χθες, μάλλον, το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έστειλε «σημαντική ενημέρωση» στους χιλιάδες ενδιαφερομένους του 1^{ου} κύκλου που περιμένουν (μάλλον) τα χρήματά τους. Τους προειδοποιεί να απευθύνονται στην πλατφόρμα που απευθύνονται να στείλουν ξανά τα δικαιολογητικά τους, να αποζημιωθούν. Και θέτει ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους -σε μία εβδομάδα- τη 15η Αυγούστου.

Σημειώνεται ότι όσοι έλαβαν την εν λόγω ειδοποίηση έχουν στείλει το ίδιο δικαιολογητικό δύο φορές έως τώρα. Αρχικά πριν από δύο χρόνια -όταν έκαναν την αγορά- και ξανά πριν από τις εκδόσεις του Μαΐου, που τους ζητήθηκαν και πάλι τα έγγραφα με «επείγουσα αναγκαιότητα». Το να θέσει μια δημόσια υπηρεσία, που έχει οφειστεί έως τώρα όλες τις προθεσμίες για επιστροφή της επιδότησης στους πολίτες, προθεσμία τη 15η Αυγούστου, όταν είναι γνωστό ότι μεγάλη μερίδα του κόσμου κρίνει σε δικαστικές, είναι αν μη τι άλλο εξαιρετικά, αν δεν αποκτήσει κάποια δολοφονία...

Ποδηλατώντας για τη Γλυπτή

Εναν γιγάντιο αντοχής 3.500 κιλά από το Βρετανικό Μουσείο στο Μουσείο της Ακρόπολης πραγματοποιούν πέντε Έλληνες και ξένοι ποδηλάτες μεγάλων αποστάσεων με αίτημα την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα. Η Βουλή των Ελλήνων και ο Στέφαν Σπράνγκλ στην «Κ». Σελ. 15

(www.frontpages.gr; 2023)

ΕΥΡΩ 1,30. ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1.765 ΤΕΤΑΡΤΗ 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023 WWW.TANEA.GR

ΟΜΑΔΙΑ
ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΜΑΡΣΕΪΓ
Ο ΓΙΟΒΑΝΟΒΙΤΣ
ΖΗΤΗΣΕ
ΑΥΤΟΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΕΡΒΙΑ 64-71
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΕ
ΣΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΗ

autoNEA
Τα αυτοκίνητα
με υδρογόνο
κερδίζουν
έδαφος

ΣΥΡΙΖΑ
ΕΝΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑ
ΑΛΛΑ ΤΕΣΣΕΡΙΣ
ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ
• Διαφορετική αιτζέντα από
κάθε υποψήφιο πρόεδρο
Σ. 12-13

9 77108 620131

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΟΚ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ
ΤΟΥ ΝΕΑΡΟΥ ΣΤΗ ΝΕΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ

Μιχάλης
Κατσουράς,
ετών 29

Ποιος φταίει...

1 Κροάτες χούλιγκαν διέσχισαν
ανενόχλητοι όλη τη χώρα
και μαχαίρωσαν θανάσιμα
τον 29χρονο Μιχάλη Κατσουρά

2 Η ΕΛ.ΑΣ. γνώριζε δύο
μέρες πριν για την κάθοδο
των Κροατών και για
600 χιλιόμετρα τους
παρακολουθούσε «διακριτικά»

3 «Αποτυχία στην πρόληψη και
την αποτροπή» παραδέχθηκε
ο υπουργός Προστασίας
του Πολίτη Πάνος Οικονόμου
και κατατόμισε 7 ανώτερους
αξιωματικούς

105
ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟ
ΜΑΚΕΛΕΙΟ

- Τα 8 λάθη της ΕΛ.ΑΣ.
- Παρέμβαση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου
- Το φιλο-ναζιστικό προφίλ των χούλιγκαν της Ντιναμό Ζάγκρεμπ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ Σ. 8-9, 22-23 ΚΑΙ ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ Σ. 2

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΜΕ ΔΥΟ ΚΟΦΤΕΣ

• Αφορολόγητο το εισόδημα μέχρι 4.965 ευρώ • 10% φόρος για το υπερβάλλον
• Η εισφορά δεν μπορεί να ξεπερνάει το 30% της σύνταξης
Σ. 20, 29

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ, ΣΑΡΔΗΝΙΑ
ΧΩΡΙΣ ΤΕΛΟΣ
Η ΠΥΡΙΝΗ ΚΟΛΑΣΗ
ΣΤΟΝ ΝΟΤΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
Σ. 16, 33

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ
Τι ψάχνει ο Μπλίνκεν
στη Λευκωσία
Σ. 14

ΦΟΡΟΣ 40%
ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ
ΝΕΟΣ ΕΧΘΡΟΣ
ΤΗΣ ΜΕΛΟΝΙ
Σ. 31

ΕΡΕΥΝΑ
Γιατί μας αρέσουν
οι θεωρίες συνωμοσίας
Σ. 2

ΕΝΕΡΓΕΙΑ
ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ
ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ
ΣΕΛΙΔΑ 22

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΠΙΧΡΕΙΑΣ

ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»
ΣΕΛΙΔΑ 7

ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΠΙΕΤΡΙΝ
ΤΟ ΒΟΛΕΑΜΑ ΕΙΝΑΙ
Ο ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΕΧΘΡΟΣ
ΣΕΛΙΔΑ 15

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 104ο ■ Αρ. φύλλου 31.387 ■ Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΠΕΜΠΤΗ 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

www.kathimerini.gr • € 1,20

«ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ»

«Ξεπαγώνουν» πάνω από 3.000 αιτήσεις για δάνεια

Για νέους 25-39 ετών

Πάνω από 3.000 αιτήσεις για φθάνη στεγαστικά δάνεια, στο πλαίσιο του προγράμματος «Σπίτι μου», αναμένεται να ξεπεράσουν τις επόμενες μέρες, μετά τον διπλασιασμό του προϋπολογισμού του. Η ΔΥΤΙΑ προέβλεπε τις σχετικές διαδικασίες και όλα είναι έτοιμα για να δοθούν και οι τράπεζες το πράσινο φως για τις αιτήσεις που είχαν «παγώσει» ελλείψει κονδυλίων. Το πρόγραμμα αφορά νέους 25-39 ετών και τα δάνεια που μπορούν να πάρουν είναι έως 150.000 ευρώ. Κατά μέσον όρο, σύμφωνα με πληροφορίες, τα μέχρι σήμερα εγκεκριμένα δάνεια είναι ύψους 106.000 ευρώ. Σελ. 23

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΣΧΑ

Προξενικές υπηρεσίες στα Κατεχόμενα

Το ρωσικό πρακτορείο ειδήσεων TASS ανέφερε ότι η Μόσχα θα αρχίσει να παρέχει προξενικές υπηρεσίες στους 50.000 Ρώσους πολίτες που κατοικούν στο Κατεχόμενο. Σύμφωνα με το πρακτορείο, εκπρόσωπος της ρωσικής πρεσβείας στη Λευκωσία είπε ότι η χώρα, όπως οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι εδώ και χρόνια διπλωματικές αποστολές στο ψευδοκράτος. Σελ. 5

■ **ΣΥΡΙΖΑ:** Σε βρώσιμη επίθεση με στόχο την εκ των διενδίκτων την αρχηγία του ΣΥΡΙΖΑ Εφρ Αχαιογλου εξαναγκάστηκε μέσω διαδικτύου, προερχόμενη, όπως επισημαίνεται, από ορισμένους, από οικονομική ομάδα που αντιτίθεται στην υποψηφιότητα της. Σελ. 4

■ **Αγγλία:** Με τις παρόμοιες απορριψές, από σκυλίες, με γάτα και λεόντες, ταυρίδες, με γάτα, λαοσύνετες τηλεοράσεις, τοποθεσίες του όρους Άγγλες μετετρέπονται σε χωματερές. Σελ. 6

■ **Κορινθιοί:** Αυξάνονται το περιστατικά νόσους με κορωνοϊό στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΟΔΥ, παρόμοιου υψώσεως πολύ χαμηλά επίπεδα οι διασωληνώσεις. Σελ. 6

■ **Οκιάς:** Νίκη της δημοκρατίας χαρακτηρίζει ο Αμερικανός πρόεδρος Τζο Μπάιντεν την απώθηση, από τους ψηφοφόρους του Οκιά, πρώτης των Ρεπουμπλικανών για την αποτροπή της νομοθετικής κατοχύρωσης του δικαιοσύνης στην αγγλία. Σελ. 9

■ **Εξογόρ:** Η Mytilineos Energy & Metals ανακοινώνει «έξογο» την εξαγορά της Volterra. Σελ. 23

■ **Alpha Bank:** Αναβίωσε τους στόχους της για την κερδοφορία του 2023, αναλογιστά τον δρόμο για διανομή μερισμάτων το 2024, η Alpha Bank, μετά την ισχυρή αύξηση που σημείωσε το μέγεθός της το «έξογο». Σελ. 24

■ **Κινηματογράφος:** Ένα πολυβραβεύμενο φάντομ Ισπανού Ρομάνου Σορογκόνεζ και μια ρομαντική-ερωτική ταινία στην Ελλάδα, «Ερωτική ιστορία». Σελ. 24

Η διαταγή έμεινε αδιάβαστη

Πώς η έλλειψη συντονισμού των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. έδωσε ελεύθερο πεδίο στους χούλιγκαν

Περσσότερες από μία πηγές αναφέρουν στην «Κ» ότι από το ηλεκτρονικό σύστημα αλληλογραφίας της ΕΛ.ΑΣ. φαίνεται πως οι αξιωματικοί των περιφερειακών υπηρεσιών είτε διάβασαν με καθυστέρηση διαταγή που καλούσε τις αστυνομικές υπηρεσίες να λάβουν «επιβαλλόμενα

αστυνομικά μέτρα» είτε δεν τη διάβασαν καθόλου. Αυτό, δεν είναι το μοναδικό σημείο που αποδεικνύει την έλλειψη κεντρικού συντονισμού και επικοινωνίας μεταξύ των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας. Διαταγές που καθυστέρησαν να εκδοθούν, αστυνομικοί που περιπολούσαν αλλά πήραν εντολή να αποχωρήσουν πριν φέρουν εις πέρας την αποστολή τους, έρχονται στο φως με αφορμή τα δραματικά γεγονότα που εκτυλίχθηκαν τη νύχτα της Δευτέρας έξω από το γήπεδο της ΑΕΚ και είχαν ως αποτέλεσμα τη δολοφονία του 29χρονου Μιχάλη Κατσουρά. Σελ. 3

«Θα έπρεπε να υπάρχει ένας κλειστός γύρος τους. Όλα στο φως για τις ευθύνες της ΕΛ.ΑΣ. Βαρέ το κατηγορητήριο για τους 105»
Σελ. 3, 4

Εφυγαν οι ελεγκτές, επιστρέφουν οι ξαπλώστρες στη Νάξο

Δεν πρόλαβε να αποχωρήσει το κλιμάκιο της Κτηματικής Υπηρεσίας και από χθες τα δημεύματα, παρακάτω καταστήματα στην Πλάκα, στην Αγία Άννα, στον Άγιο Πρωκόπιο και στον Άγιο Γεωργίου Σκάνησαν και ήδη να επαναστατούν ξαπλώστρες, αμπρέλες και γενικώς έπιπλα παραλίας. Σελ. 7

Απειλή για τα μνημεία της Ρώμης οι συναυλίες

Συναυλίες όπως η εικονιζόμενη του Μπουκ Σπρίνγκλιν στον αρχαίο Ιππόδρομο της Ρώμης απειλούν την επιβίωση των μνημείων της Αιώνιας Πόλης εξαιτίας των κραδασμών της μουσικής, αλλά και του υπερπολυπλού και της αποποίησης των επισκεπτών για αδομηγμένους δραστηριότητες. Σελ. 11

Συντονισμός Αγκυρας-Λονδίνου στη Μάγχη

Για το μεταναστευτικό

Την ενίσχυση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση της παράτυπης μεταναστεύσεως συμφώνησαν Βρετανία και Τουρκία. Προβλέπεται η δημιουργία εκπαιδευτικού κέντρου στην Τουρκία με την υποστήριξη του Λονδίνου, ενώ σχεδιάζονται κοινές αστυνομικές επιχειρήσεις προκειμένου να αντιμετωπιστεί η Βρετανία το λαθρεμπόριο σκαφών και ανταλλακτικών, που χρησιμοποιούν τα δίκτυα διακινητών στη Μάγχη. Σελ. 10

Ανοίγει δίαυλος με Λιβύη

Επικείται συνάντηση
Γεραπετρίτη - Μανγκούτς

Προσέβλεπε να βρεθούν σημεία που θα συμβόλουν στη βελτίωση των σχέσεων Ελλάδας και Λιβύης αποτελεί το χθεσινό τηλεγράφημα του υπουργού Εξωτερικών Γιώργου Γεραπετρίτη με την ομόλογό του Νάτζαλ ελ Μανγκούτς, έπεται από μήνες πρακτικά ανόητων σχέσεων ανάμεσα σε Αθήνα και Τρίπολη. Η συμφωνία των δύο υπουργών να συναντηθούν στη Νέα Υόρκη στα τέλη Σεπτεμβρίου ακολουθεί την τοποθέτηση Έλληνα πρέσβα στην Τρίπολη. Σελ. 5

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μαθαίνοντας από τα λάθη

Τα επιχειρησιακά λάθη στις μάχες υπηρεσίες του κράτους είναι αναπόφευκτα. Ζητούμενο είναι, όμως, να μπορούν οι υπηρεσίες να βελτιώνονται, μαθαίνοντας από τα λάθη τους. Η Ελληνική Αστυνομία οφείλει η ίδια να κερδίσει σκαλαστικά την αλυσίδα των αναρκαρισμών και των σφαλμάτων, που επέτρεψαν σε μία συμμορία να διασχίσει ανενόχλητα όλα την επικράτεια. Η έρευνα αυτή είναι επιβεβαιωμένη, όχι μόνο για να πληροφορηθεί η κοινή γνώμη και η ποιός έφτασε αλλά και για να μπορεί να ίδιο το Σάμα να καλύψει τα κενά του.

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ

Εικόνα και πραγματικότητα

Η εικόνα μιας χώρας δεν διαμορφώνεται με ακριβή μετρήσεις προβολές των ασκόντων κατά περίπτωση την εξουσία. Ούτε με τις πομπώδεις και καταγεγραμμένες τοποθετήσεις των ηγετών της αντιπολίτευσης. Διότι, απλούστατα, είναι στοιχεία ανήλικα εκ το βασίλειο του φαινομένου. Ψηφίζει μια αυτοπροσδιοριζόμενη εικόνα της πραγματικότητας. Ως εργαλείο σκόπευσε πολιτικές ένοικ, βελβόλις, τη χρησιμότητά τους και αξιοποιούνται ευριστά στη δύση και όχι μόνον. Οπότε, η οδολογία μιας χώρας, από αντίποδες ή φήμες, συνάγει-δεν γίνεται με βάση την προβολόμενη εικόνα, αλλά από την οργανωτική επάρκειά της, όπως αυτή διαπιστώνεται καθημερινά στο αμελκτικό επίπεδο της πραγματικότητας. Εν βόλβων εκσυγχρονισμό του κράτους ευαγγελισθήκε ο κ. Κυριάκος Μητσοτάκης όταν το καλοκαίρι του 2019 διεκδικούσε την εξουσία, και επέτυχε οπώ-
τως τον στόχο του ως προς το θέμα αυτό. Η στήλη αυτή, βεβαίως, δεν πρόκειται να αναφερθεί σε συγκεκριμένα περιστατικά εγκληματικής αμέλειας των τελευταίων μηνών, που διέλυσαν τον μύθο του εκσυγχρονισμού του κράτους, θα ήταν, όμως, σκόπιμο να επισημανθεί πως δεν υπάρχει πρόβλημα που είναι αδύνατον να αντιμετωπιστεί είτε κράτος, ακόμη και το ελληνικό.
Καμία κοινωνική ομάδα, κανένα οργανωμένο συμφέρον δεν είναι δυνατόν να αντιπροσταθεί στην κρατική ισχύ. Καμία κυβέρνηση, ωστόσο, δεν είναι διατεθειμένη να έρξει σε σύγκρουση, διότι με τον ένα ή τον άλλο τρόπο ευρισκόμενους σε σχέση διαρκούς διαπλοκής με τους παράγοντες εκείνους που μοχλάται για τη διακίνηση μιας καταστάσεως προμήκω. Και επειδή το σπιντέρ ισχύουν στο διηνεκές, δίνως καμία παρέκκλιση, η μόνη

διδόχος είναι η διακένωση των τραγικών επιπτώσεων μιας εγκληματικής αμέλειας από τις προβολές εικόνας που τη συνθέτουν, η αμολογία της αποτυχίας και ταυτοχρόνως η διαβεβαίωση περί δραστηρίων παρεμβάσεων, ώστε να αποκατασταθούν στο μέλλον ανάλογα συμβάντα. Πλείστες φορές κατέφυγε σε αυτήν τη διέξοδο η κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη, η οποία ζήτησε κατ' επανάληψη «συγχώρηση» έως ότου προκύψει το επόμενο τραγικό περιστατικό. Δεν πρόκειται περί υποκρισίας μάλιστα, αλλά για ένα νέο ύψος πολιτικής διακρίσεως του συνθέτη των πολιτών.
Και επειδή οι Έλληνες από αρχαιοτάτων χρόνων έλκονταν πάντα από την εικόνα, τις αγορεύσεις και τη θεατρική παράσταση, και σήμερα, με το τηλεοπτικό υποκάταστο αυτών των δεξιοτήτων, το «νέο ύψος πολιτικής» ακόμη λειτουργεί εν Ελλάδι.

Το φαινόμενο Τέιλορ Σουίφτ

Με υπομνηστικές σε οκτώ κατηγορίες - τις περισσότερες από κάθε άλλο καλλιτέχνη - η Τέιλορ Σουίφτ οδεύει με ταχύτητα προς τα φετινά βραβεία του MTV. Πρωτοφανές: Οι και τόσο, μιας και η 33χρονη «ηγήτρια της pop» καταρρίπτει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο. Η πορεία της από την κόντρα μουσική στο παγκόσμιο μουσικό σπέκτακρο δείχνει μια καλλιτέχνη οργανωτική και αποφασισμένη. Σελ. 15

ΥΓΕΙΑ
Πότε το σώμα μας χρειάζεται έξτρα αλάτι

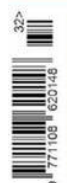
Σ. 43-45

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ - ΚΑΜΠΑΝΑΚΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΔΕΞΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

• Το γκάλοπ που δίνει στη σκληρή Δεξιά το 24% του συνόλου των εδρών στην Ευρωβουλή

Σ. 34-35 ΚΑΙ ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ Σ. 2

ΤΑ ΝΕΑ

ΑΠΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΘΑ ΧΤΥΠΑΕΙ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΕΡΧΕΤΑΙ ΤΟ «112» ΤΗΣ ΕΦΟΡΙΑΣ

• Θα υπενθυμίζει προθεσμίες πληρωμής, θα προειδοποιεί για ρυθμίσεις αλλά και για τον κίνδυνο να χαθούν διευθετήσεις χρεών

Σ. 20, 29

Η ΕΝΤΟΛΗ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ. ΣΤΗ ΝΕΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ

• Πώς οι λάθος εκτιμήσεις αποδείχθηκαν μοιραίες παρά τις προειδοποιήσεις • Γιατί αλληλοκατηγορούνται κροάτες και έλληνες χούλιγκαν • Συνεχίζονται οι έρευνες και οι συλλήψεις • Για τέσσερα κακούργηματα και επτά πλημμελήματα κατηγορούνται 104 προφυλακισθέντες

ΓΡΑΦΟΥΝ ΒΑΣΙΛΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΜΥΡΤΩ ΛΙΑΛΙΟΥΤΗ, ΜΙΝΑ ΜΟΥΣΤΑΚΑ, ΣΤΑΥΡΟΣ ΧΑΤΖΑΤΟΓΛΟΥ Σ. 8-10

Σήμερα στα «ΝΕΑ»
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΛΑΝΗΣ • Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗΣ • ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΤΑΛΕΙΦΟΣ • ΜΑΡΙΑ ΡΕΠΟΥΣΗ • ΝΤΙΝΟΣ ΡΟΒΛΙΑΣ

ΠΙΕΣΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ρωσικό προξενείο στα Κατεχόμενα

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ Σ. 4

ΠΑΣΟΚ

Τι δείχνει η επιλογή Χάρη Δούκα

Σ. 12-13

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

65% ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΙΣ ΡΟΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

• Ανεβαίνει ο ρυθμός και στην Ιταλία, μειώνεται μόνο στην Ισπανία Σ. 16, 33

ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Γιατί ψάχνουμε ακόμα τον συγγραφέα της «Ιλιάδας»;

Σ. 3

ΑΓΟΡΑ ΤΙ ΘΑ ΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΑΘΙ ΜΕ ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ

Σ. 19

ΕΦΟΡΙΑ
ΡΑΒΑΣΑΚΙΑ ΓΙΑ
ΤΙΣ ΟΦΕΙΛΕΣ ΤΟΥ 2017
ΣΕΛΙΔΑ 22

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Εκδόσεις: 1000
ΣΕΛΙΔΑ 8

ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΦΥΛΛΑ ΜΕ ΤΗΝ «Κ»
ΣΕΛΙΔΑ 8

ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ
ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΠΟΥ ΒΥΘΙΖΕΙ
ΤΗ ΧΩΡΑ ΣΤΟΝ ΤΡΟΜΟ
ΣΕΛΙΔΑ 9

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Έτος 104ο • Αρ. φύλλου 31.388 • Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

www.kathimerini.gr • € 1,20

ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΟΜΗΣΗ

«Κλειδί» το 1977 για τη νέα ρύθμιση

Κατατίθεται τον Σεπτέμβριο

Παράθυρο για την επανόρθωση της εκτός σχεδίου δόμησης, μέχρι την ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού, αναμένεται η κυκλική νόμος, σύμφωνα με όσα λέει στην «Κ» ο αρμόδιος υπουργός Περιβάλλοντος Νίκος Τσιταράς. Εξετάζονται δύο αόριστες: η κύρωση – με κάποια κριτήρια – ως «κοινόχρηστο» του οικικού δικαίου που υπήρχε το 1977 (βάσει αεροφωτογραφιών. Και η σύνδεση της «πλευράς» του οικοπέδου με το δικαίωμα δόμησης εκτός σχεδίου, έλλοδα αν ήταν πάντα έτσι ή προέκυψε κάποια χρονική στιγμή από καταμειώσεις μεγαλύτερης έκτασης. Σελ. 6

Κόλαση ο παράδεισος της Χαβάης

Εικόνες καταστροφής στο λιμάνι της Λαϊνέια, οι θεαλβωδείς άνεμοι, οι οποίοι προκλήθηκαν από το πέρασμα του τυφώνα «Ντόρα», τρομοφόρησαν τις ψυχές και σφόνισαν την πόλη κατά αυτοκρατορική πρωτεύουσα του νησιωτικού συμπλέγματος. Σελ. 10

«Τους εντοπίσαμε, αλλά...»

Οι καταθέσεις των αστυνομικών για τις κινήσεις των Κροατών χούλιγκαν

Αστυνομικοί της ομάδας ΔΡΑΣΗ εντόπισαν μετά τις 11 το βράδυ της Δευτέρας την ομάδα των χούλιγκαν να κινείται από τον σταθμό του Περιεσσό προς το γήπεδο της Νέας Φιλαδέφειας, ωστόσο, στην συνέχεια δεν έγινε τίποτα για να αποτραπεί η εγκληματική εφοδός. Αυτά προκύπτουν από τις καταθέσεις αστυνομικών της ομάδας ΔΡΑΣΗ και των ΜΑΤ, που μιλούν πως και στο δρομολόγιο που ακολούθησαν οι χούλιγκαν. «Περί ώρα 22.45, κατόπιν εντολής του Κέντρου Ασφαλείας καταβήκαμε από την Αλεξάνδρας και Πατισίων με κατεύθυνση προς τον ΗΣΑΠ "Πεύκα"» προκειμένου να εντοπίσουμε άτομα, περίπου 120, μαυροφορεμένα, κινούμενα ομαδικά και έχοντας στα χέρια τους καθρέπτες, πιθανόν οπασοί. Πριν αφεθούν στον ΗΣΑΠ "Πεύκα" αναστατήσαμε, με αμυντικό ατμόσφαιρα, τα οποία πέρασαν τη λεωφόρο Ηρακλείου και κινήθηκαν προς Νέα Φιλαδέφεια μετά από κυματόμο οδόστρωμα παράλληλο της οδού Παπαναστασίου», αναφέρει συγκεκριμένα αστυνομικός, ο οποίος προσθέτει ότι «κατόπιν εντολής του Κέντρου παραμείναμε στο σημείο δίνοντας εικόνα και αναμένοντας ενισχύσεις». Σελ. 7

προς Νέα Φιλαδέφεια μετά από κυματόμο οδόστρωμα παράλληλο της οδού Παπαναστασίου», αναφέρει συγκεκριμένα αστυνομικός, ο οποίος προσθέτει ότι «κατόπιν εντολής του Κέντρου παραμείναμε στο σημείο δίνοντας εικόνα και αναμένοντας ενισχύσεις». Σελ. 7

Η Τουρκία βγάζει ξανά γεωτρήσανο

Για έξι μήνες, στην Ανατολική Μεσόγειο

Η Τουρκία βγάζει ξανά για έρευνα το πλωτό γεωτρήσανο «Αμνιτολάκιμτ Χαν» τους επόμενους έξι μήνες σε περιοχή της Μεσογείου, άνω των 150 ναυτικών μίλιων νοτίως των Μυρών, κοντά στο θεωρητικό «τριεθνές» (Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος). Η εξέλιξη παρακολουθείται από την Αθήνα, αλλά δεν επηρεάζει την εγγυητική προέγερση. Σελ. 5

των Μυρών, κοντά στο θεωρητικό «τριεθνές» (Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος). Η εξέλιξη παρακολουθείται από την Αθήνα, αλλά δεν επηρεάζει την εγγυητική προέγερση. Σελ. 5

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ - ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Προς συμφωνία για άμυνα και ενέργεια

Αθήνα και Κίεβο βρίσκονται σε συζητήσεις για διεκδικήσιμα, που θα παρέχει εγγυήσεις προς την Ουκρανία, όχι μόνο στην τομή της άμυνας, αλλά και στον τομέα της ενέργειας, μέσω του οικοσυστήματος που έχει δημιουργηθεί στη Βόρεια Ελλάδα (Ταρ διασυνδεδεμένη σιγαλά και Αλεξανδρούπολη). Ανάλογες διερευνήσεις διαπραγματεύονται και άλλες χώρες που υποστηρίζουν το Κίεβο. Σελ. 5

ΚΑΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Σελ. 8

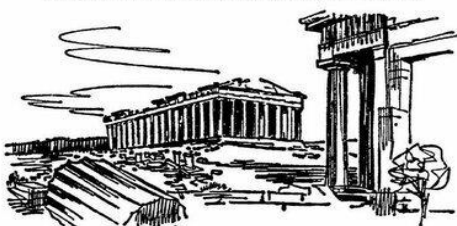
■ **ΣΥΡΙΖΑ:** Την αποχώρηση της από τον ΣΥΡΙΖΑ επέλεξε η Ελένη Λαφίτη που είχε προβεί σε καταγγελίες για παρεμπόδιση του τουρκικού προξενείου στις εκλογές στη Ροδόνη. Σελ. 4

■ **Σχολικό είδη:** Πλαχόν στο κέντρο μπουλε σε 9 σχολικά είδη, τσόντες, καστίτσες, τετράδια, μολύβια κ.λπ., ενώ ετοιμάζεται το «καλοή των σχολικών». Σελ. 24

■ **Ανάπτυξη:** Δεύτερη ζωή θα αποκτήσει το βιομηχανικό συγκρότημα της Porcelana στη Νέα Μάκρη, το οποίο θα μετατρέψει σε χώρο πολιτισμού με εμπορικές χρήσεις. Σελ. 14

■ **Απόλυτοι:** Εφυγε χθες από τη ζωή ο 84 ετών ο Αμερικανός ομογενής Ντάνιελ Μπέντλιν, ο οποίος σπούδασε στην Ελλάδα και την Αθήνα. Σελ. 1

Τι έψαχναν οι τουρίστες στην Αθήνα του '70

Φρέσκο αστικό στην Κρεζιότου, νυχτερινό κέντρο στα Λυκαβηττοί, θάλασσα στον Λαϊκό και περιήγηση στα αρχαία μνημεία προτείνουν πολλοί ταξιδιωτικοί οδηγοί, παρουσιάζοντας μια πόλη που έχει αλλάξει. Σελ. 3

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΝΙΣΤΑΝΤΑΡΑ

«ΣΔΠΤ» της συμφοράς

Κοινό στοιχείο των συμφορών των τελευταίων μηνών είναι ότι, ενώ οι κινήσεις ήταν ορατές, δεν ελήφθησαν εγκαίρως μέτρα που θα απέτρεπαν το κακό. Στα Τέμπη, στην Πύλο, στη Νέα Αγχίαλο, στην επέλαση των Κροατών χούλιγκαν, ανεπαρκή συστήματα και ανήλικους/αδύνατους ανθρώπους που το στελεχώνουν, συνέληψαν ώστε να ανοίξουν την πόρτα στην καταστροφή. Όλες οι υποθέσεις διερευνούνται δικαστικά, και δεν γνωρίζουμε τα ακριβή αίτια της κόπης, όμως, είναι σαφές ότι εάν το σύστημα και τα σχέδια δράσης ήταν αφοσιωμένα και αν οι υπεύθυνοι νοιώθονταν περισσότερο για το καθήκον τους, όχι μόνο θα αποτρέπονταν οι συγκεκριμένες συμφορές, αλλά το σύστημα και το ανθρώπινο δυναμικό τους θα βελτιωνόταν συνεχώς. Η απάντηση αλληλοκαλύπτει την δημόσια και του ιδιωτικού τομέα (υπό την

έννοια της ιδιωτικοποίησης του στόμου και όταν εργάζεται στο δημόσιο, με τις ιδιαιτερείτες της και συμπεριφορές του) βγάζει το χειρότερο και από τους δύο. Το σύστημα χαρακτηρίζεται το έργο όλων είναι συνεπές και εργατικό, ενώ δεν ελέγχεται όμως εγκαίρως/κατά την ναυαγία του. Αυξάνοντας τους οδοιπόρους κρίσιμους, υπονομεύει τον εαυτό του. Ετσι, η συνέπεια και η υπευθυνότητα κάποιων δεν αρκούν όταν σχέδια πρόληψης είναι ελλιπή ή δεν υλοποιούνται, όταν μνημόνια δεν διαβιβάζονται, όταν υπάλληλοι μπορούν να καλύπτονται πίσω από το «σύστημα» και οι πολιτικοί προτιμούν να κατηγορούν υπαλλήλους για τη σφοδρότητα του, ενώ δική τους δουλειά είναι να βελτιώνουν διαδικασίες και μηχανισμούς, να ενισχύουν το προσωπικό, εγκαίρως, όχι να ανακινούν αναρτήσεις όταν είναι αργά. Και αυτή η πρακτική εναντίον αυ-

τούς που βολεύονται μέσα στη γενική ανικανότητα, καθώς μπορούν να κατηγορούν και το σύστημα και τους οδοιπόρους προετοιμασμένους για τη δική τους αστοχία. Η «σύμπτωση» κακών συμπεριφορών και ανεπαρκών στελεχών βραβεύει όπου βλέπουμε τη γραφειοκρατία και ιδιαίτερα συμπεριφορά (συνώνυμο ιδιωτικό) να ανθούν εκ βάθους του κοινού καλού, όπου ταλαιπωρούνται άνθρωποι σε επαρκές με το δημόσιο, όπου ομάδες φρουρούν κεκτημένα εναντίον του δικαίου, όπου η μετριότητα αναπαράγεται προς όφελος των παντοφλών. Δεν υπάρχει λύση πέρα από την ανάληψη προσωπικής ευθύνης απ' όλους (πολίτες και δημόσιους υπαλλήλους έως τον πρωθυπουργό), για τη διαμόρφωση συστημάτων που θα βελτιώνουν όσους το υπηρετούν και, μαζί, θα αποτρέπουν το λάθος που μας σκάνουν και μας απογοητεύουν.

Δορυφόροι στην υπηρεσία του Δημοσίου Υψηλές ευκρίνειας

Νέες δυνατότητες για εντοπισμό καταπατήσεων δημοσίου χώρου και αυθαρισιών, παρακολούθηση εξέλιξης πυρκαγιών, εφαρμογές για το κτηματολόγιο κ.ά. αποκτά το Δημόσιο. Συνεχίζοντας, το Ελληνικό Κέντρο Διορισμάτων θα μπορεί να προγραμματίζει δορυφορικές λήψεις για απεικόνιση επιλεγμένων περιοχών της επικράτειας, με απεικόνιση πρόσβαση σε πλήθος δορυφορικών και οργάνων παρατηρησίων υψηλής ευκρίνειας. Σελ. 8

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Επείγει η πρόληψη

Υπάρχουν δομικές αδυναμίες στα σώματα ασφαλείας που πρέπει να θεραπευτούν. Αυτό όμως χρειάζεται χρόνο. Επείγει τώρα να μη κυθεί άλλο αίμα. Να μην αφεθεί η δολοφονία να εξαελθεί σε βεντέτα. Πρέπει να σταλεί το μήνυμα της αποφασιστικότητας από τις Αρχές και να γίνουν όλες οι απαραίτητες προληπτικές ενέργειες για να αποτραπεί η διάχυση της βίας.

ΑΠΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΧΟΛΙΓΟΥΤ

Οι σειρές που κινδυνεύουν

Με την απεργία των σεναριογράφων του Χόλιγουντ να φτάνει τις 100 ημέρες και εκείνη των ηθοποιών να συνεχίζεται επίσης, η κινηματογραφική βιομηχανία «αυθόνοια» για να τα καλά τις επιπτώσεις της μεγαλύτερης κινητοποίησης των τελευταίων 60 ετών. Η «Κ» καταγράφει ταινίες και σειρές που βρίσκονται σε πάυση, καθώς και εκείνες που έχουν εξασφαλίσει ειδικές όψεις προκειμένου να συνεχίσουν γυρίσματα, προκλήσεις και τις ανάλογες αντιδράσεις. Σελ. 15

ΟΜΑΔΙΑ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΓΚΕΝΚ 1-0
ΜΕ ΤΟ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΟ ΓΚΟΛ

ΑΡΗΣ - ΝΤΙΝΑΜΟ ΚΙΕΒΟΥ 1-0
Η ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΛΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΙΧΑΛΗ

ΧΑΪΝΤΟΥΚ - ΠΑΟΚ 0-0

ΜΙΚΡΟΑΘΛΗΤΙΚΟΣ Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ, ΜΙΑ «ΑΛΛΗ ΑΠΟΨΗ» ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΕΙΛΕΣ

ΤΑ ΝΕΑ

ΚΟΡΩΝΟΙΟΣ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ Π.Ο.Υ.

Η ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ ΕΡΙΣ ΞΥΠΝΑΕΙ ΤΟΝ ΦΟΒΟ

• Αναστασία Κοτανίδου στα «ΝΕΑ»: Χρειάζεται εγρήγορση, όχι πανικός

Σ. 8-9 ΚΑΙ ΚΥΡΙΟ ΔΡΟΜΟ Σ. 2

ΤΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ «ΑΜΠΙΝΤΟΥΛΧΑΜΙΝΤ ΧΑΝ» ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Βγάζουν ξανά το γεωτρύπανο

• Τη νέα έξοδο στη Μεσόγειο εξήγγειλε ο υπουργός Ενέργειας της Τουρκίας Αλπαράλάν Μπαϊράκτάρ • Προς το παρόν βρίσκεται εκτός των ορίων της ελληνικής υφαλοκρηπίδας • Η Αθήνα παρακολουθεί προσεκτικά τις κινήσεις του και τις αποκωδικοποιεί στο φόντο των βελτιωμένων ελληνοτουρκικών σχέσεων

ΣΕΛΙΔΑ 4

ΠΩΣ ΦΤΑΣΑΜΕ ΣΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΤΣΟΥΡΗ ΟΙ 4 ΧΑΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΧΘΗΚΑΝ ΜΟΙΡΑΙΕΣ

Πώς το έγγραφο της Ιντερπόλ διαβάστηκε καθυστερημένα από τους αξιωματικούς της ΕΛ.ΑΣ.

Διαβάστε επίσης

- Από σήμερα αρχίζουν οι απολογίες των συλληφθέντων κατά ομάδες
- Περίεργη επίθεση σε καφετέρια πίσω από το γήπεδο της Λεωφόρου

Σ. 16, 33

ΣΥΡΙΖΑ ΒΟΛΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΛ ΣΤΗΝ ΚΟΥΡΣΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΧΗΣ

• Το ιδιότυπο μπρά ντε φερ στην Κουμουνδούρου

Σ. 12-13

ΚΥΠΡΙΑΚΟ

Το προξενικό γραφείο των Ρώσων και τα τετελεσμένα

Σ. 14

ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ «ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ» ΣΤΗ ΧΑΒΑΗ

• Δεκάδες νεκροί, εκατοντάδες κατεστραμμένα κτίρια και χιλιάδες άστεγοι

Σ. 36

ΕΚΘΕΣΗ

Όταν ο Φρόνιτ ανέβηκε στην Ακρόπολη

Σ. 3

ΕΦΟΡΙΑ 15.000 ΡΑΒΑΣΑΚΙΑ ΓΙΑ ΑΔΗΛΩΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ 2017

Σ. 20, 29

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι... άγνωστοι Ελγιν πριν από τον Ελγιν

Σ. 39

ΤΡΑΠΕΖΕΣ
ΙΣΧΥΡΗ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ
ΜΕ ΟΔΗΓΟ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ
ΣΕΛΙΔΑ 22ΠΑΡΑΛΙΕΣ ΒΑΡΚΕΛΩΝΗΣ
ΤΑ ΜΑΓΙΟ ΔΙΩΧΝΟΥΝ
ΤΟΥΣ ΓΥΜΝΙΣΤΕΣ
ΣΕΛΙΔΑ 11NANA ΜΟΥΣΧΟΥΡΗ
Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ
ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ
ΣΕΛΙΔΑ 15

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

Ετος 104ο • Αρ. φύλλου 31.389 • Ιδρυτής: Γ. Α. Βλάχος

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023

www.kathimerini.gr • € 1,20

ΣΗΜΕΡΑ

ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΥΕΦΑ

Σύσκεψη για
την οπαδική
βία στο Μαξίμου

Με τον Αλέξανδρο Τσίφτη, πρόεδρο της ΥΕΦΑ, θα συζητήσει την προερχόμενη Τετάρτη ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης στον απόηχο της δολοφονίας του Μιχάλη Κατσουρή. Θα ακολουθήσει σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό με τη συμμετοχή του κ. Τσίφτη και αναρμόδιων υπουργών, στην οποία έχουν προσκληθεί οι ιδιοκτήτες των ΠΑΕ Ολυμπιακός, Παναθηναϊκός, ΑΕΚ και ΠΑΟΚ. Σελ. 4

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ανακοίνωσε
υποψηφιότητα
ο Κασιδιάρης

Την υποψηφιότητά του για τον Δήμο Αθηναίων ανακοίνωσε χθες ο έγκλειστος Ν. Κασιδιάρης, αν και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, όπως αναφέρουν κυβερνητικές πηγές, οι καταδικασμένοι για διάφορα ονόματα μπορεί να μετέχουν στις εκλογές, αλλά δεν καταλαμβάνουν αυτοδυναμικό αξίωμα, αφού τίθενται άμεσα σε έκπτωση και μετακινούνται ενδεχόμενα εκλογής τους. Σελ. 5

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
του Αρ. Αλεξάνδρη

Σελ. 4

■ Αρβόρο του Θωδωρή
Γεωργακοπούλου

Σελ. 13

■ Τι είδε ο Αμερικανός
στην Ελλάδα του Θύαμα

Αντώνης Ν. Βενέτης
Αναγνώστης
Σελ. 8

■ **Μεταβίβαση ακινήτων:** Στη μεταβίβαση ακινήτων αποκλειστικά με ψηφιακές διαδικασίες στοχεύει η κυβέρνηση, σύμφωνα με τον υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κωνσταντίνο Κουραόπουλο. Σελ. 23

■ **Εξογαρά:** «Mega deal» στον κόσμο ειδών πολυτελείας Tapesty, μπριζόλες της Coca, εξογαράς έναντι 8,5 δολαρίων την Capri Holdings, ιδιοκτήτρια μεταξύ άλλων των Versace και Michael Kors. Σελ. 28

■ **Εθνική Μπάσκετ:** Χωρίς τον Γιάννη Αντετοκούνμπο θα παρθαι χθες τελικός η εθνική μπάσκετ στο Παγκόσμιο Κύπελλο (25/8-10/9, Φιλίππινες, Ιαπωνία, Ινδονησία). Σελ. 18

■ **Απόλυτοι:** Αρνηδίας έφυγε από τη ζωή η τραγουδίστρια Λίζετα Νικολάου σε ηλικία 72 ετών. Είχε πλούσια διακαρτορία στην έντεχνη ελληνική μουσική και ερμηνεύει εξαιρετικά ποικίλα τραγούδια. Σελ. 15

■ **Εκτόξευση:** Με προορισμό τη Σελήνη εκτοξεύθηκε χθες το ρωσικό μη επανδρωμένο διαστημόπλοιο Λόουν-25, που θα προσεγγίσει τον Νότιο Πόλο του δορυφορικού μας. Σελ. 11

■ **Ειδικός εισαγγελέας:** Τον δικαστικό ενοχλόεστε, ο οποίος θα ερευνήσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του γιου του Αμερικανού ηγεμόνα, Χόντερ Μπέντεν, στην Ελλάδα. Σελ. 25

Αι γενεαί πάσαι στα πανηγύρια

Κάθε κολοσσοί τα πανηγύρια στη νησιωτική και την ηπειρωτική Ελλάδα ξεκινούν από τα τέλη Ιουνίου και κορυφώνονται τον Δεκεμβρινογόστο με τη γιορτή της Κοίμησης της Θεοτόκου, όπως στην Ολυμπία της Καραθού (φωτογραφία). Τα πανηγύρια ενώνουν ντόπιους και επισκέπτες σε μεγάλα τραπέζια και χορούς, τιμώντας το έθιμο και την παράδοση, ενώ παρατηρείται μια τάση επιστροφής των νέων σε αυτά, αλλά και η εμφάνιση των λεγόμενων «οτακτικών» πανηγυριών. Σελ. 3

Οδικός χάρτης με στόχο
τη Χάγη στην ατζέντα

Συνάντηση Γιώργου Γεραπετρίτη - Χακάν Φιντάν

Τον οδικό χάρτη, αναφορικά με το διδασκατοπάλαιο και το χρονοδιάγραμμα, που θα έχουν ως στόχο την προώθηση της βασικής ελληνοτουρκικής διαφοράς για την οριοθέτηση των θαλασσίων ζωνών στη Χάγη, θα συζητήσουν οι υπουργοί Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης και Χακάν Φιντάν το επόμενο χρονικό διάστημα. Οι δύο υπουργοί θα συνομιλήσουν εκ του σύνεγγυς είτε στα τέλη Αυγούστου, στο Τόλδο, είτε στις αρχές Σεπτεμβρίου, λίγο πριν από την προγραμματιζόμενη συνάντηση Μπίτσου - Ερντογάν στη Νέα Υόρκη. Σελ. 5

Ολα συνέβησαν
μέσα σε τρία λεπτά

Η ανάλυση των βίντεο από τη Νέα Φιλαδέλφεια

Ολα έγιναν μέσα σε τρία λεπτά, όπως προκύπτει από την ανάλυση των βίντεο που συγκεντρώσαν αστυνομικοί της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής από κάμερες στη Νέα Φιλαδέλφεια, στα οποία καταγράφεται το ανθρώπινο κίνημα μεταξύ Κροατών και οπαδών της ΑΕΚ, καθώς και ο 29χρονος

τραυματισμένος και η στιγμή που ένας άνδρας προσπαθεί να τον βοηθήσει. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι ανακριτικές αρχές, με τη συνδρομή του Τμήματος Ανθρωπολογικών της ΔΕΑ ΣΕ, έχουν περιορίσει τον αριθμό των υπόπτων για τη δολοφονία του Μιχάλη Κατσουρή. Σελ. 6

Συμφωνία για
τους πρόσφυγες
στη Σαχάρα

Μεταξύ Λιβύης και Τυνησίας

Την ευθύνη για την παροχή τροφίμων και φαρμάκων σε εκατοντάδες Αφρικανούς μετανάστες, οι οποίοι βρίσκονταν αποκλεισμένοι στα σύνορα των δύο χωρών στη Σαχάρα, ανέλαβαν χθες οι κυβερνήσεις Λιβύης και Τυνησίας. Τρίπολη και Τύνιδα συμφώνησαν να μεταφέρουν τους μεταναστεύοντες αυτούς σε κεντρα υποδοχής. Οι τυνησιώτες αρχές είχαν οδηγήσει τους μεταναστεύοντες στα σύνορα για να τους εγκαταλείψουν εκεί χωρίς νερό και τροφή, κάτω από τον αβυσσώδη ήλιο της Σαχάρας. Σελ. 10

Αγωνιώδεις προσπάθειες για να σωθούν τα κοράλλια

Θραύσματα κοραλλιών συλλέγονται από δύο δύτες από ύψος στο Κι Μπισκέν της Φλόριδα, με στόχο τη μετατόπιση τους σε λιγότερο θερμά νερά και τη διάσωση των θαλάσσιων αυτών οργανισμών από τη θανατηφόρα λεύκανση, φαινόμενο για το οποίο ευθύνεται η κλιματική αλλαγή. Σελ. 11

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Να λυθεί
το κουβάρι

Το πρώτο βήμα για την προστασία του αγγλικού πρέπει να είναι το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων. Η προαναγγελλόμενη παρέμβαση για να αποσπαστεί το καθεστώς των παρακαρσιών και των ελεγχών είναι προϋπόθεση για να εντοπιστούν εγκαίρως οι αυθαιρέσεις. Για να μην αδρανήσουν οι υπαρξούσες που τώρα ανταποκρίνονται στην πίεση της κοινωνίας για την προστασία του φυσικού κεφαλαίου.

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΗΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΑΚΗ

Το τέλος της αυτορρύθμισης

Κάποτε, ένα πολύ παλιό, ήταν διαδεδομένη στην πολιτική μια δημοφιλής πρακτική: εκείνη των μηδενικών ή μηδενικών κινήσεων, με την ακρότητα λογική ότι κάποια στιγμή όλα αυτορρυθμίζονται. Το να μην κινείς τίποτα, να αφήνεις τα περιθώρια προβλήματος να λησύνουν με την ελπίδα ότι κάποια στιγμή θα επιλυθούν από μόνο τους, αποτελούσε τη συνταγή του ηγέτη που κρατάει πολιτικό κόστος και την ευρεία πύλη της υπερασπίσεως επιβίωσης. Η αναβλητικότητα, μία από τις βασικές της γραμμοκαταστάσεις, βοήθιζαν προσφιλώς (όπως βολεύει το κέρδι του στη φωτιά), κολύπησε η καθυστέρηση είναι προτιμότερη από το λάθος και κατακυλώναν ως ανώδυνη οδός σε αμφοτέρω υποθέσεις. Στην πραγματικότητα, αναβολές, αδράνεια, σκαμνισμός, εμπλοκές άθροισαν επικείμενο δράμα. Δύο στο πηδάλιο του κράτους, το καλό δεν οργάνει να γίνει, η ουσία

των ανταρτοκρατικών είναι η αρχή του αλέθρου. Ειλικρινά, από τότε προαιρούμε. Κάνουμε όλα μας πιο γρήγορα από τη φύση. Όμως η αλλαγή γενναία αντιστάσεις, καμιάτος της μηχανικής έμεναν εγκαρδιολογία μακριά από τους τόνους που εκφράζονται πλέον η ζωή μας, και στέκονται να κοιτούν μόνο δύο βαλικά φέρει το μέτρο, ή να μην κοιτούν τίποτα... Δεν υφίσταται αυτοδύναμη χωρίς αυτοκριτική, αυτοεξέλιξη και οικείο αντίδραση από τέλμα. Το κενό στο σύστημα τηλεδοκιμίας των τρένων, οι καθυστερήσεις στις συμβάσεις για το μέσο απορροής δυστυχημάτων, η ανικανότητα σταθμοφύλακων δεν αυτοβελτιώνονται. Οκτώμηνο σε τραγωδία - το Τέμπι. Οι πολεοδομικές πρακτικές που παραβλέπουν ή ευκολύνουν την αυθαίρεση δεν αυτορρυθμίζονται. Αφίρουν τις παρανομιές να φυτρώνουν σαν αόριστα ή μία πάνω στην άλλη

και διαφύκουν τόσο βαθιά τους μηχανισμούς ελέγχου, που η πολιτική οδοντοίτη να ανακαλύπτει ποια υπηρεσία λέει την αλήθεια σχετικά με την αποκατάσταση της νομιμότητας και ποια μενέλι, όπως συνέβη με την καταρροή περίπτωση του Principate στη Μύκονο. Η επεκτατική αυτοκρατορία των εμπροσθοκαταστάσεων δεν αυτοπεριορίζεται: αποδοκιμαρεί μπρος στην παγκόσμια λογική. Οι ελλείψεις στην πυροπροστασία δεν αυτοβελτιώνονται: οι βόμβες σκάνε όταν η φωτιά φτάνει στον χαρτογραφημένο περίγυρο αποθήκης πυρομαχικών. Οποιοσδήποτε τον καιρό, δεν τον έπαινασέ. Η ανεκτικότητα καθόδοις ταφής των θανάτων δεν μετουσιώνεται σε συνάντηση φίλιος, φέρνει πόλεμο και χύνεται αίμα. Το ζήσαμε. Η οδοντοίτη σκαλίζει. Θα καταδοκιμασθούν τώρα τα φράδια παλαιών και επικείμενης αποδοσίας

ΚΕΒΙΝ ΣΠΕΪΣΙ

Επιστρέφει μέσω Λονδίνου

Τον Δεκέμβριο θα κυκλοφορήσει η ταινία «Control» του Βρετανού Τζον Φόλζι που σηματοδοτεί την επιστροφή του Κέβιν Σπέισι στον κινηματογράφο έπειτα από την αθώωση του σε βρετανικό δικαστήριο για κατηγορίες σεξουαλικών αδικημάτων. Μετά Ευρώπης επιστρέφουν επίσης και οι μέχρι σήμερα «ανεπιθύμητοι» του Χόλλιντς Τζον Ντεπ και Γούντι Αλεχ. Η «Κ» γράφει για τις περιπτώσεις των τριών και η Βιβλιαν Στεργίου σχολιάζει τι σημαίνει η επιστροφή τους για το κίνημα #MeToo. Σελ. 14

ΕΥΡΩ 1,30. ΔΙΟΡΘΩΣ ΦΥΛΛΟΥ 1.769 ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2023 WWW.TANEA.GR

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ
ΠΙΤΗΣΗ ΣΤΗ ΜΙΑΣΣΑΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ
ΔΕΚ
ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ ΥΠΟ ΔΡΑΚΟΝΤΕΙΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΜΠΑΣΚΕΤ
ΕΚΤΟΣ ΜΑΧΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤΕΤΟΚΟΥΝΜΠΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΟΥΠΕΡ ΚΑΠ
ΒΙΟΙ ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΓΙΑ Μ. ΣΙΤΙ ΚΑΙ ΣΕΒΙΛΛΗ

ΝΕΪΜΑΡ
ΕΤΟΙΜΟΣ ΓΙΑ
ΑΛ ΧΙΛΑΛ ΜΕ
ΜΥΘΙΚΟ ΔΙΕΤΕΣ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

ΤΑ ΝΕΑ

ΔΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΖΟΡΑΝ ΜΙΛΑΝΟΒΙΤΣ
ΟΙ ΚΡΟΑΤΕΣ
ΑΠΕΙΛΟΥΝ
ΜΕ ΒΕΝΤΕΤΑ

Αναπαύσου εν ειρήνη Μιχάλη

Αποκαρτερισμός στον Μιχάλη σε πολλά ευρωπαϊκά γήπεδα Σ. 27

Χομπλούς τόνους επιλέγει η Αθήνα • Στη φυλακή και οι 105 συλληφθέντες για τη δολοφονία του Μιχάλη Κατσουρή Σ. 41

ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΟΙ ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Τι αλλάζει στα Pass

MARKET PASS
Αιτήσεις μόνο για νέους δικαιούχους, οι παλαιοί ενημερώνονται αυτόματα

YOUTH PASS
Διπλό επίδομα σε όσους συμπλήρωσαν το 18ο ή το 19ο έτος την 31η/12/2022

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΩΝ
Διευρύνονται εισοδηματικά κριτήρια και εντάσσονται περισσότερα ακίνητα

ΧΑΝΙΑ 4,9R

ΚΡΗΤΗ
Ο σεισμός έκλεισε τα φαράγγια σε Χανιά, Ρέθυμνο ΣΕΑ. 43

ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΡΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΣΕ ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ ΧΡΕΗ ΣΕΑ. 21

Πήγα - είδα
Αναζητώντας την Εκάβη στην Επίδαυρο Σ. 47

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «7η ΗΠΕΙΡΟ»
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Αγώνας ταχύτητας για το νερό στον Νότιο Πόλο του δορυφόρου της Γης Σ. 16-17

ΠΡΟΣΣΕΛΗΝΟΣΕΙΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

- ΗΠΑ
- ΡΩΣΙΑ
- ΚΙΝΑ
- ΙΑΠΩΝΙΑ
- ΙΝΔΙΑ

(www.frontpages.gr; 2023)

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.